NAGYKANIZSA, 1902. junius hó 7-én. 23-ik szám. XLI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyánegylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A dzsentri és a közgazdasági pályák.

Nagykanizsa, 1902. junius 6.

„A siker hija, mondja Széchenyi I. a Hitel berekesztésében, végre a legálhatatosbat is elgyengiti, elijeszti; s az, ki teszem 9 esztendeig bajjal s mindig kárral vetett bu át, 10-ben végre abban fogja hagyni. . . . . Mi készen vagyunk mind a becses buzát 10-edszer is elvetni, s ezen vakság, szép remény fejében minden hasztalan törekedést s fáradozást elfelejteni tudni s uj erővel mindig kiállni, teszi azon magyar szellemet, melyet ki-ki érez, de tán senki világosan még ki nem mondott s mely országunk egykori bizonyos felemelkedését, amit senki sem gátolhat, nyilván igéri!“

Nem tudom, ha a legnagyobb magyar mai viszonyaink között élne s látná ezt a vakságot, amit csökönös magyar konzervativizmusnak nevezünk, reménlé-e országunk egykori bizonyos felemelkedését? Nem hiszem! Ő mondotta, hogy az igazi hazafiak azok, akik nem fényleni, hanem használni akarnak. Már pedig ami dzsentrink még ma is, a szép remény fejében mind a becses buzáját elveti nem tudom hányadszor — de nem sikertelenség által nem csüggedve, hanem a siker által buzditva. Köznapi nyelvre áttérve: minek menne a dzsentri kereskedelmi, reáliskolába? Minek *készülne* a közgazdasági pályákra, mikor a gimnázium imigy-amugy való elvégzése, sokszor az utolsó hat ökör árán, még mindig elég neki arra, hogy akár a papi, akár a közigazgatási, akár bármi más, még a közgazdasági pályán is előre haladjon, még akkor is, ha tudatlan vagy hülye, sőt a tehetséges igaz törekvésü, alapos készültségü, de közönséges halandókat megelőzze? Minden u. n. lateiner pályán, de még a közgazdasági intézmények irodáiban is igen gyakran még most is többet ér egy cimeres-név, mint a tehetség és tudás cimer nélkül s ipari és pénzvállalatok sokszor keresik a fényes nevet cégérül. Soha a demokratia jelszavával nagyobb visszaélést nem üztek, mint ma!

S minthogy igy áll a dolog, panaszkodhatunk-e joggal amiatt, hogy a kereskedelmi iskolákat a dzsentri nem keresi fel. Konzervativizmusával amugy is ragaszkodik a deákos iskolához s mert ma is épp ugy boldogulhat készületlenségével és nagyuri tulajdonságaival *minden* téren, csodálhatjuk-e, hogy az életet, a munkát ma sem veszi komolyan s még mindig abban a hitben van, hogy ő neki a haza mindennel tartozik, de ő semmivel sem tartozik a hazának, még munkával sem? Csodálhatjuk-e, hogy a valódi kenyérkereső pályákat s az igazi nemes polgári osztályt lenézi? És fájdalom, nálunk még mindig kevésbe veszik a munkát s lenézik a munkást, még mindig több gondot forditanak szinekurák teremtésére az egykor fényes nevek gyakran tudatlan, tehetségtelen, léha és érdemetlen viselői számára, mint arra, hogy a társadalom valóban nemesitő munkát teljesitő igazi munkásainak az illő megélhetésre módot nyujtsanak. Hiába ismerjük a méhek példáját!

Vannak kivételek, kétségkivül; a budapesti akadémián is voltak s vannak törekvő dzsentrifiuk, de ezek is más táplálékon nőttek fel; a tulajdonképpeni gyakorlati pályán való nevelés hiányzik s azt nehezen lehet pótolnia. Egy kuriai biró emlitette a közelmultban, hogy a fia főbe lőné magát, ha „handlé“-nek kellene lennie. Ex uno disce omnes!

Aki a közgazdasági pályán sikerrel akar müködni, komolyan dolgozni, komoly feladatok megoldására vállalkozni, annak nem elég a gimnázium elvégzése után beleszagolni nagyurasan a közg. tanulmányokba, annak hazulról kell hoznia azt a meggyőződést, hogy a nemzeti életben minden munka tisztességes, ami a haza javára szolgál, hogy az ember értékét nem a név adja meg, hanem a kötelességtudás és a kötelességek hü teljesitése s minden ember, bármily pályán müködjék is, bármely családból származzék is, csak annyit ér, amennyi értéket magának tehetségével és becsületes munkájával szerzett.

Mintha nem őstől származnál, légy tetteid által
Őse családodnak s a haza áldani fog!

E meggyőződéssel kell a kereskedelmi iskolába lépnie mindenkinek s az az iskola azután kiképezi őt gyakorlati emberré, aki a munkát érti, a munkát szereti, a munkát megbecsüli.

Mi tehát az eszköz arra, hogy a dzsentri is *készüljön* a gyakorlati pályákra? hogy ne kénytelenségből, mint utolsó menedékbe, hanem kedvből keresse fel a gyakorlati életre előkészitő iskolákat? Szükséges, hogy mindenekelőtt nagy ipari vállalataink és pénzintézeteink vessék el a nevek kultuszát s előnyt csak a tehetségnek és munkának adjanak mindenkor. Szükséges, hogy az államkormányzat hasonló szellemben járjon el az egyházi, ugymint világi hivatalok betöltésében. Szükséges, hogy a középosztályban meg legyen a polgári önérzet a legteljesebb mértékben.

Mert csak akkor, ha e hazában mindenki belátja, mindenki érzi, hogy boldogulásához tehetség, tudás, munka kell és nem ősi név és nem hatalmas összeköttetések, akkor fogja csak felkeresni minden szülő gyermekével, idejében, azt az iskolát, amely azt a gyakorlati életpálya komoly, nagy feladatainak betöltésére előkésziti, alkalmassá teszi.

És a mi dzsentrink értse meg végre a nagy Széchenyi I. magasztos tervét, aki azt kivánta, hogy a magyar nemesség magát kiképezze, hogy dolgozzék a haza javára, s akinek tehetsége van, áldozzék is, mert különben *semmi ember*, a haza gyalázatja; hogy munkálkodjék azon a téren, ahol legszükségesebb, mert a munka „a nemesség nemesitése!“

Dr. Koltai Virgil.

Az ovodaügy.

A Kisdednevelő Egyesület föloszlásával — mint megtörtént eseménynyel állunk szemben. Az eredmény, hogy egy hasznos egyesülettel kevesebb van a városban és az ovodák ideiglenesen városi kezelésbe mentek át.

Az ovodaügy jelenleg egy fejvesztett intézmény képét mutatja, mert mióta a Kisdednevelő Egylet föloszlott a rendetlenség és a visszásság minden nemével el vannak látva az ovodák.

Soroljuk föl, hogy melyek azok a rendetlenségek és visszásságok, miket emlitettünk és miért mutatják ezek a fejetlenség állapotát. Állitani csak bizonyitékok alapján lehet, a bizonyiték pedig csak akkor döntő, ha tény. A tényekkel való bizonyitás pedig minden hirlapnak kötelessége, ha olyat állit, melynek következménye sürgős intézkedés kell, hogy legyen az illetékes körök részéről.

Ilyen tények a következők: az ovodák fentartására, fütésre, világitásra, azok tisztántartásáról senki sem intézkedik, csupán az ovónők ügyelnek föl mindenre, tandijat hónapok óta nem fizettek, s a közönség nem is tudja, hogy most kinek kell a tandijat fizetni, s legutoljára emlitjük a legfőbbet. hogy az ovónők már két-három hónap óta nem kaptak fizetést.

Igy vagyunk a jelennel, de hogy leszünk a jövőben ha az ovodákat ideiglenesen kezeli és át nem veszi a város t. i. az ovodák senki tulajdonát sem képezik, hanem mint gazdátlan épületek állanak, mert az egylet föloszlott s a város még nem vette át, a Petőfi-ut ovodája után ki fog bért fizetni, a megszünt egylet nem, a város ismét nem, mert nem ő birja az ovodát, s a háztulajdonos gondol egyet, szépen fölmond, s ha az idő lejárt az ovoda mehet amerre neki tetszik, a padokat, asztalt és zászlókat biztositási végrehajtási zár alá veszik.

Az ovónők közül kettő férjes nő — ők megélnek férjük keresményéből, a másik kettő leány, kik a fizetésre rá vannak szorulva és ha még sokáig nem kapnak fizetést kénytelenek lesznek más állást keresni, s elmennek tőlünk éveken át folytatott hasznos munka után — fizetés nélkül kényszerüségből, a városi közmüvelődés és humanizmus dicsőségére.

Vajjon ki felelős az elmondottakért? Ki az oka annak, hogy a petőfi-utcai ovoda utáni bérfizetés, az ovónők fizetése késik, a dadák fizetésére, a termek rendes állapotban való tartására nem gondol senki? Erre a kérdésre a válasz néma vállvonitás lehet, mi annyit jelent, hogy nem tudom.

Az egylet megszünt, föloszlása napjától kezdve nem létezik és nem felelős semmiért, a várost szintén nem lehet okozni a jelenlegi állapotért, mert még nem mentek át a tulajdonába az ovodák.

Elsősorban azokat okozhatjuk, kik a szerződést megkötni szándékoztak a várossal, hogy annak idején elfeledték kikötni, hogy az egyesület megszünésének időpontjától az ovodák a város tulajdonába mennek át, s az ovónők a városi tisztviselők kötelékébe lesznek fölvéve, vagy

TÁRCZA.

Festetits György.

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

Az 1897-ik év szeptember havában ünnepet ültek a magyar mezőgazdasági kultura barátjai. Akkor mult száz esztendeje annak, hogy tolnai gróf Festetits György, messze megelőzve korát, megalapitotta az első magyar gazdasági iskolát, a keszthelyi Georgikont.

Ez volt első fészke mezőgazdasági szakoktatásunknak, ahol előkelő szellemek kovácsolták a tudás fegyverét a magyar mezőgazdaság számára, mely azóta tökéletesitve, legfontosabb létfentartási eszközünkké válott.

Innen röppent ki a haladás jelszava, itt forrottak ki azok a nemes ösztönök, melyek munkára késztették a nemzeti törekvések utegyengetőit.

S kinek nagy szivéből ez a hazafias mozgalom erőt meritett, az régen az enyészeté, de áldott munkásságának emlékezete egy évszázad multán is él az eredményekben, él a nemzet köztudatában és bizonyára élni fog századokon keresztül.

A Georgikon alapitásának századik évfordulóját — mely a keszthelyi gazdasági tanintézet uj épületének zárkőletételével esett egybe — a közérzület elismerése ünnepélylyé avatta, amelynek hatása alatt az ünnepélyen résztvevők nagy lelkesedése és osztatlan helyeslése közepette Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter felvetette azt az eszmét, hogy örökitsük meg külső jellel is az első gazdasági iskola, tehát a magyar gazdasági tanügy kortmegelőző megalapitójának emlékezetét: állitsunk szobrot gróf Festetits Györgynek, áldásos tevékenységének szinhelyén — Keszthelyen.

Darányi földmivelésügyi miniszter eszméje visszhangra talált az egész országban.

Örömmel karolta azt fel különösen az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, s készségesen tett eleget a miniszter azon felkérésének, hogy vegye kezébe ezen kegyeletes ügyet és segitsen azt megoldásra vezetni. — E célból az OMGE egy bizottságot alakitott, melynek feladata lett a szobor létesitésével kapcsolatos összes teendők lebonyolitása, a gyüjtés meginditásától a szobor leleplezéseig.

A szoborbizottság gróf Dessewffy Aurél, az OMGE elnökének elnöklete alatt alakult meg. Jegyzője Jeszenszky Pál OMGE titkár, tagjai pedig a következő urak lettek: A földmivelésügyi minisztérium részéről: Máday Izidor és Tormay Béla. Az OMGE részéről gróf Andrássy Aladár, Bujanovics Sándor, Forster Géza, dr. Darányi Gyula, Kodolányi Antal, Libits Adolf, Reusz Henrik, Scitovszky János és gróf Zselénski Róbert. A zalavármegyei gazdasági egyesület részéről Hertelendy Ferenc és Koller István. Zalavármegye részéről: dr. gróf Jankovich László és Bogyay Máté. — Keszthely város részéről: Nagy István és Csirke Iván. A keszthelyi gazdasági tanintézet részéről: dr. Csanády Gusztáv, Czakó Béla, dr. Lovassy Sándor és Schádl János. A keszthelyi főgimnázium részéről: dr. Burány Gergely. Végül a keszthelyi gazd. tanintézet hallgatóságának képviseletében: gróf Wolkenstein Oszvald.

A szoborbizottság már az 1897-ik év őszén alakult meg S mert annak a szobornak, mely gróf Festetits György emlékéhez s a magyar gazdaközönség elismeréséhez egyaránt méltó legyen, a közadakozás fillléreiből kellett létesülnie, a szoborbizottság országos gyüjtés meginditását határozta el ennek érdekében. Sajnos azonban az 1897-ik év nem tartozott azok közé, melyeket jó gazdasági éveknek szokás mondani, sőt ellenkezőleg, a szóbanforgó év a mellett, hogy sok áldozatot követelt a magyar gazdaközönségtől, ennek fáradozását nemcsak hogy nem jutalmazta szorgalma arányában, de a kedvezőtlen természeti viszonyok káros összejátszása jogos reményeitől is megfosztotta, ugy hogy a szobor-bizottság e körülményekre való figyelemmel a gyüjtés meginditásától ez évben eltekinteni volt kénytelen.

Mindazonáltal tekintettel arra a körülményre, hogy gróf Festetits György emlékének méltó ünneplése indokolttá tette, hogy a gyüjtés abban az esztendőben vegye kezdetét, melyben gazdasági szakoktatásuk nagy áldozatkészséggel létesitett első otthonának 100 éves emléknapját megültük, a bizottság a gyüjtést ebben az esztendőben habár tényleg nem inditotta ugyan meg, de a lapok utján mégis adakozásra szólitotta fel a közönséget. A tényleges gyüjtést az 1898 év nyarán inditotta meg a bizottság, lelkes hangu felhivás kiséretében szétküldött gyüjtőivek utján. Az adakozók sorát Darányi földmivelésügyi miniszter és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nyitották meg, ezer-ezer koronát adományozva a szobor költségeire.

A magyar gazdaközönség áldozatkészségébe vetett reményünk nem vallott kudarcot. A közkegyelet, melyet felhivtunk, hogy segitsen megteremteni a szobrot, az első s igazi értékü emlékkövet a magyar mezőgazdasági kultura terén, engedett a hivó szózatnak s immár egy szép szobor hirdeti gróf Festetits György nagyságát s tanuságot tesz egyuttal a magyar gazdák hálateljes kegyeletéről.

A gyüjtés eredményéről ez albumban számolunk be, feltüntetve ugy az adakozók neveit, mint az általuk adományozott összegeket s kedves kötelességünknek tartjuk, a nemes adakozóknak áldozatkészségükért e helyütt is őszinte köszönetünket nyilvánitani.

A szobor elkészitésével a bizottság Lukácsy Lajos szobrászt bizta meg, aki azt Strobl Alajos tanár felügyelete alatt mintázta s készitette el. A szobor sikerült alkotása a fiatal müvésznek, melyet — a szobor alját diszitő allegorikus csoport nélkül — az albumhoz csatolt fényképben mutatunk be.

A szobor a következő feliratot viseli:

az arc felöli oldalon:

GRÓF FESTETITS GYÖRGY
A GEORGIKON MEGALAPITÓJA
1754—1819.

a hátoldalon:

EMELTE ELISMERÉSE JELÉÜL
A MAGYAR GAZDAKÖZÖNSÉG.

Az eredeti terv szerint a szobor már a mult év szeptember havában lett volna leleplezendő. Erre az időre esett azonban az országgyülés feloszlatása és a képviselőválasztások kiirása, mely közbejött körülmény az időpontot a leleplezési ünnepély megtartására alkalmatlanná tette, ugy hogy az eredeti terv elejtésével a f. évre kellett halasztani az ünnepélyt.

De most már áll a szobor, mely hirdetni fogja gróf Festetits György nagyságát, lánglelkü hazafiságát és áldozatkészségét az idők végtelenségéig.

Somlyó Zoltán versei.

Irta: Zboray Aladár.

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

Van valami megható abban, hogy az emberek verseket irnak. Senki sem kényszeriti őket reá, senki sem kiváncsi a zöngeményükre de azért mégis irnak, sőt ki is adják, a versikéiket, — a még náluk is fiatalabb poéták buzditására.

Somlyó Zoltán is azok közül való akik verselnek, verselnek, mert nagy gyönyörüségük telik hallani a saját muzsikájukat. Hogy nagy gyönyörüség-e másnak is megismerkedni ezzel a muzsikával, az már igazán más kérdés.

Ha arra kért volna fel Somlyó, hogy mutassam be néhány hizelgő szóval, néhány meleg frázissal, bizony nem

☞ Lapunk mai számához negyedív melléklet van csatolva. ☜

pedig bizonyos idő mulva veszi csak át a város az ovodákat, de addig is a város gondoskodik az ovodákról esetleg az egylet bizonyos összeggel hozzájárul az ovodák fentartásához néhány hónapig a feloszlás után is.

Igy ki lehetett volna kerülni a fölsorolt átmeneti nehézségeket. Az ovodákat nem lehet könnyelmüen felügyelet és gazda nélkül hagyni, annálinkább, mert nálunk a kisdednevelés fontossága és célszerüsége a társadalom nagy része előtt ismeretlen, s az ilyen közönyös nemtörődömség többé kevésbbé népszerütlenné teheti e szép intézményt, ugy, hogy egy kis szórakozottság nagyot árthat a nemes ügynek.

Az ovodáknak a város kezelésébe való átmenetelének minél előbb befejezett dolognak kell lenni, mert a jelenlegi állapot legfeljebb egy, vagy két hónapig tarthat, de tovább nem.

Csodálatos jelenség az, hogy a város oly keveset törődik az ovodákkal. Igaz, hogy még nem mentek át a város tulajdonába, ennélfogva nem tartozik az ovodákról gondolkodni és felelősséget nem vállalhat értük, mert nem kezeli, de sajnálkozásunkat fejezzük ki ama közöny fölött, melylyel a város az ovodák iránt viseltetik.

Egy erkölcsi testületnek mint a városi képviselőtestület élénk érdeklődéssel kellene viseltetni a kisdednevelés iránt, s nem azt kellene jogi szempontból birálgatni, hogy az enyém-e vagy nem, hanem atyailag gondoskodni az ovodákról, annálinkább, hogy a jövőben a város tulajdonába megy át és már most rendezni, javitani kellene az ovodákat az ideiglenes kezelés alatt, hogy mikor a város tényleges tulajdonába mennek át, sok gondot és kiadást ne okozzanak.

Van rendkivüli alap, abból lehet a városi tanácsnak is kiadni pénzt, s a jövő évi költségvetésben a kisdednevelési alapból a kiadást vissza lehet téríteni a rendelkezési alapnak.

HIREK.

— **Halàlozàsok.** Musza Károly róm. kath. kántor, kinek szivhez szóló énekében igazi lelki gyönyört találtak a hivek, hosszabb sorvasztó betegség után f. hó 1-én délben életének 34. évében elhunyt Nagykanizsán. Özvegye és négy árvája gyászolja. Musza Károly nyolc éven át működött városunkban mint kántorhelyettes és nagy népszerüségnek örvendett. — Temetése kedden délután 4 órakor volt.

Mikolásch Samu festő, városunk egyik legrégibb és legbecsültebb iparosa vasárnap délután 75. éves korában elhunyt Nagykanizsán. Temetése kedden délután 5 órakor volt.

— **Vàrosi közgyülès.** F. hó 4-én délután 3 órakor ismét közgyülés volt. A rendkivül rossz akcesztikával biró teremben összesen 24 képviselő volt. Ha egyik vagy másik tanácsos beszél, vagy ha valamelyik képviselő felszólal, annyira elhangzik a szó, hogy alig érthetik meg egymást a képviselők. A tárgyalás első pontja a Pesti Hazai Takarékpénztár egyesületnél levő régi tartozási tőke konvertálása volt. A város régebbi tartozása, melyet 5½ kamattal törleszt. Ezt az Első Hazai Takarékpénztárnál 4·7% kölcsönre óhajtja törleszteni a pénzügyi bizottság 93 kor. árfolyam mellett 60 évi törlesztésre. A városi tanács a bizottság javaslata ellen foglalt állást, mert azt számitolta, hogy 60 évi törlesztés mellett több tőkét fizet vissza, mint amennyivel tartozik. Elek Lipót, Schwarz Gusztáv és Knortzer György szakszerü felszólalásai azonban meggyőzték a tanácsot a képviselőket is, hogy a város 11000 koronával törleszt évenkint kevesebbet a konvertált kölcsönnél mint a régi kölcsönnél és ez a kisebb kiadás felkamatolva előnyösebb a városra még akkor is, ha 60 évi törlesztés mellett esetleg több tőkét fizet vissza, mint amennyivel tartozik.

— **Koszorutpótló adomànyok.** Máj. hó 30-án elhunyt Zerkovitz Albert iránti kegyelete jeléül adakoztak: Zerkovitz család 200 kor., Rapoch Gyula ügyvéd és neje, Hirschfeld Samu és neje 40--40 kor. Grünhut család 30 kor. Schwarz Gusztáv és neje 25 kor. Deutsch Bódog és neje. Szigeti Kálmán, Schwarz Samuné, Dr. Mayerhofer. Scherz I. M. és neje, Domborui Hirschler család, Dr. Rothschild Samu és neje, Rozenfeld József és neje, Rosenfeld Adolf és neje. Stern Sándor és neje 10—10 kor. Dr. Villányi Henrik és neje 6 kor. Spitzer Gyula és neje, Kohn Manó és neje, Hirschler Sándor, Weiszmayer Mark, Dr. Schwarz Károly 5—5 kor. Weiser József 10 kor. Összesen 476 kor.

F. hó 1-én elhunyt Mikolás Samu iránti kegyelete jeléül adakoztak: A gyászoló család 40 kor., Lőwy D. M. és neje 20 kor., Hirschl Ödön 5 kor. Összesen 65 kor. A nagykanizsai Chevra Kadisa.

— **Hazafias ünnepèlyek.** A nagykanizsai Felső Kereskedelmi Iskola Ifjusága az iskola nagytermében folyó évi junius hó 8-án délelőtt ¾10 órakor az 1867-iki koronázás emlékére hazafias ünnepet rendez, melynek műsora a következő: 1. Szózat. Énekli az ifjuság énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Markovits D. tanár ur. 3. Legszebb ének. Czuczor Gergelytől. Szavalja Grosz Mór alsó o. t. 4. Király-Hymnus. Énekli az ifjuság énekkara. 5. Király-Duo, Buday Elemértől. Előadják hegedün Szitár B. és Schischa H. középső o. t., zongorán kiséri Sterneck Zsigmond zenetanár ur. 6. Ünnepi beszéd. Tartja Mauthner Ernő középső o. tan. 7. Ezer év után, melodráma Pósa L.-tól. Szavalja Rotter A. középső o. t., zongorán kiséri Schwarc Károly felső o. t. 8. Műkedvelő fotografus. Rudnyánsky Gy.-tól. Előadja Dukász Jenő középső o. t. 9. Magyar-tánc. Transcription Sterneck Zsigmondtól. Előadják hegedün Szitár B. és Schischa H. középső o. t., zongorán kiséri Sterneck Zsigmond zenetanár ur. 10. Induló. Előadja az ifjuság énekkara.

A nagykanizsai izr. polgári és elemi iskola f. hó 8-án d. e. 8½ órakor koronázási emlékünnepet tart. Az ünnep sorrendje a következő: 1. Király-Hymnus énekli a polgári iskolai ifjuság. 2. Ünnepi beszéd. Kertész József tanártól. 3. Dobó Katica, Pásztor Árpádtól, szavalja Weisz Ella el. isk. IV. oszt. tan. 4. Őszi harmat után. Énekli a polg. isk. ifjuság. 5. A gólyához, Tompától szavalja Bettlheim Pál elemi isk. IV. oszt. tan. 6. La derniere Rose. Hegedün előadják Morgenstern Dezső Neumann Frigyes polg. isk. III. oszt. tanulók. Zongorán kiséri Sterneck Zsigmond tanár. 7. Nemzeti ünnep Rudnyánszky Gyulától szavalja Weisz Oszkár polg. isk. IV. oszt. tanuló. 8. Hymnus énekli a polgári és elemi isk. ifjuság. 9. Ösztöndijasok felolvasása. 10. Induló. Előadja az ifjusági zenekar Sterneck Zs. tanár zongorakiséretével. (A zenekar tagjai: Havas Leó Fabró Győző, Morgenstern Dezső, Neumann Frigyes, Getz Viktor. Flesch József, Schossberger Armin, Telemann Sándor, Király Béla, Rosenthal Gyula, Pollák Miksa, Weisz Aladár, Strém Dezső) Vendégeket az iskola szivesen lát.

— **Èrtesitések.** A nagykanizsai róm. katholikus főgimnáziumban az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: Junius 8-án d. e. ½11 órakor a koronázás évfordulója alkalmából ünnepély lesz az intézet rajztermében. 11., 12-én magánvizsgálatok. 13., 14 és 16 án szóbeli érettségi vizsgálatok. 15-én d. u. 5 órakor tornaverseny. 17-én vizsgálat a valiástanból. 18 án VII. oszt. német, latin és görög ny., VI. oszt. görög, latin és német ny, V. oszt. történelem. magyar ny. és gör. pótl. irod. 19-én IV. oszt. történelem, magyar, német és latin ny., III. oszt. rajzoló geom., földrajz és számtan, II. oszt. latin és magyar ny. 20 án VII. oszt. politikai földrajz, magyar ny. és görög pótló irodalom, I A) latin és magyar nyelv, I. B) magyar és latin nyelv, 21-én VI. oszt. term.-rajz, mennyiségtan, görög pótló rajz, V. oszt. görög pótló rajz, term.-rajz, mennyiségtan, IV. oszt. mennyiségtan, rajzoló geom., term.-rajz. 23-án III oszt. latin, magyar, német nyelv és történelem, II. oszt. számtan, földrajz, rajz. geom., term.-rajz, I. B) oszt. számtan, rajzoló geom., term.-rajz, földrajz. 24 én VII. oszt. mennyiségtan, természettan, görög pótló rajz, VI. oszt. magyar ny., történelem, görög pótló irodalom, V. oszt. latin, görög és német nyelv, I. A) oszt. term.-rajz, rajz. geom., földrajz, számtan. 29-én „Te Deum."

A nagykanizsai izr. hitközség által fentartott elemi, polgári és felső kereskedelmi iskola évzáró vizsgálatainak sorrendje az 1901/2-iki tanévben Junius 13. d. u. polg. I—IV. oszt. testgyakorlat, 16., 17. és 18-án f. ker. III. oszt. érettségi szóbeli vizsgálatok, 19. d. e. f. ker. I. oszt. hittan, ker. ismer., francia, német, magyar, II. oszt. jogi és közg. ism., könyvvitel, ker. számtan, mennyiségtan, történet, 20. d. e. f. ker. I. oszt. történet, földrajz, fizika, mennyiségtan, ker. számtan, II. oszt. hittan, francia, német, magyar, földrajz, áruismeret, polg. I. oszt. az összes tantárgyakból, d. u. II. oszt. az összes tantárgyakból, 21. el. l. I—IV. oszt. kézimunka-kiállitás, 22. d. e. el. l. I. oszt. az összes tantárgyakból, el. f. I. oszt. az összes tantárgyakból, polg. III. oszt. az összes tantárgyakból, 23. d. e. el. l. II. oszt. az összes tantárgyakból, el f. II. oszt. az összes tantárgyakból, polg. IV. oszt. az összes tantárgyakból, ének, polg. isk., 24. d. e. el. l. III. oszt. az összes tantárgyakból, el f. III. oszt. az összes tantárgyakból polg. irásbeli magánvizsgák, 25. d. el el. l. IV. oszt. az összes tantárgyakbó- és ének, l. isk., el. f. IV. oszt. az összes tantárgyakból, 26. polg. szóbeli magánvizsgák, 29. d. e. istentisztelet.

A nagykanizsai áll. el. népiskola I., II. és III. igazgatósági kerületének 1901.—1902-ik tanévi évzáró vizsgálatok sorrendje: Osztály vizsgálatok: I. igazgatói kerület. Junius hó 11. d. e. B) IV. fiu osztály. 14. d. e. A) II. fiu osztály, 16. d. e. B) III. fiu osztály, 16. d. u. A) III. fiu osztály. 17. d. e. IV. leány osztály, 17. d. u. A) IV. fiu osztály, 18. d. e. III. leány osztály, 19. d. e. II. leány osztály, 19. d. u. B) II. fiu osztály, 20. d. e. I. leány osztály, 20. d. u. I. fiu osztály. II. igazgatói kerület. Junius hó 14. d. e. Rozgonyi-utcai II. fiu osztály, 16. d. e. Külső Teleki-uti I. leány osztály, 16. d. u. Belső Teleki-uti I. leány osztály, 17. d. e. Arany János-utcai I. leány osztály, 17. d. u. Arany János-utcai I. fiu osztály, 18. d. e. Eötvös-téri I. fiu osztály, 18. d. u. Belső Teleki-uti I fiu osztály, 19. d. e. Rozgonyi-utcai II. leány osztály, 19. d. u. Belső Teleki-uti II leány osztály, 20. d. e. Belső Teleki-uti II fiu osztály. 20. d. u. Külső Teleki-uti III. leány osztály, 21. d. e. Rozgonyi-utcai III. leány osztály, 21. d. u. Eötvös-téri III. fiu osztály, 23. d. e. Rozgonyi-utcai IV. leány osztály, 23. d. u. Eötvös-téri IV. fiu osztály. III. igazgatói kerület. Junius hó 11. d. e. közp. III fiu osztály, 14. d. e. közp. IV. fiu osztály, 15. d. e. Ismétlő iskolák. 16. d. e. Rác-utcai I. fiu osztály, 16. d. u. Rác utcai I. leány osztály. 17. d. e. közp. III.—IV. leány osztály, 17. d. u. közp. II. leány osztály, 18. d. e. közp. I. leány osztály, 19. d. e. közp. I. fiu osztály, 19. d. u. közp II. fiu osztály, 22-én női kézi-munka kiállitás. Az I. és II. igazgatósági kerület leány-növendékeinek kézimunkája a Kazincy-utcai iskolában; a III. igazgatósági (kiskanizsai) kerület leány-növendékeinek kézi-munkája pedig a középponti iskolában lesznek kiállitva. Junius 25-én magánvizsgálatok. 29-én hálaadó Istentisztelet és az értesitők kiosztása. A vizsgálatok d. e. 8- és d. u. 2 órakor kezdődnek pontosan.

A nagykanizsai m. kir. állami polgári fiu- és leányiskola nyilvános és magánvizsgálatainak sorrendje az 1901—1902. tanév végén. A polgári leányiskolában. Junius 16-án (hétfő) d. e. 8—12. az I a) osztály vizsgálata, d. u. 5 órakor az I. a) és I. b) osztály tornavizsgálata, 17-én (kedd) d. e. 8—12. az I. b) osztály vizsgálata, d. u. 5 órakor a II. osztály tornavizsgálata, 18-án (szerda) d. e. 8—12. a II. osztály vizsgálata, d. u. 2—6. az I—II. osztályu magántanulók szóbeli vizsgálata, 19-én (csütörtök) d. e. 8—12. a III. osztály vizsgálata, d. u. 5 órakor a III—IV. osztály tornavizsgálata, 20-án (péntek) d. e. 8—12. a IV. osztály vizsgálata, d. u. 2—6. a III—IV. osztályu magántanulók szóbeli vizsgálata, kézimunka-kiállitás junius 18., 19. és 20-án d. e. 8—12-ig a rajzteremben, 29-én (vasárnap) d. e. 8—10. „Te Deum" után a tanév bezárása. A polgári fiuiskolában. Junius 21-én (szombat) d. u. 5 órakor az I—IV. osztály tornavizsgálata és tornaverseny, 23-án (hétfő) d. e. 8—12. az I. osztály vizsgálata, d. u. 2—6. az V. osztály vizsgálata, 24-én (kedd) d. e. 8—12. a II. osztály vizsgálata, d. u. 2—5½ a VI. osztály vizsgálata, 5½—6. a IV—VI. osztály énekvizsgálata, 25-én (szerda) d. e. 8—12. a III. osztály vizsgálata, d. u. 2—6. az I—III. osztályu magántanulók szóbeli vizsgálata, 26-án (csütörtök) d. e. 8—12. a IV. osztály vizsgálata, d. u. szünet, 27-én (péntek) d. e. 8—12. a IV—VI. osztályu magántanulók irásbeli vizsgálata, d. u. 2—6. a IV—VI. osztályu magántanulók szóbeli vizsgálata, 29-én (vasárnap) d. e. 8—10. „Te Deum" után a tanév bezárása. A nyilvános vizsgálatokra a t. szülőket, tanügybarátokat és érdeklődőket tisztelettel meghivja az igazgatóság.

— **Uj emeleti kàvéhàz.** Finomult élvezetekben oly szegény városunk oly társalgóhelyiséggel szaporodik, mely a legkényesebb izlésnek is megfelelhet: ez a helyiség a Központi kávéház első emeleti kávéháza. Képtárak, muzeumok rendelkezésünkre nincsenek. Állandó szinháznak is hijján vagyunk, ha volna is, nem volna neki közönsége. Kávéházakban sincs hiányunk, de olyan kávéházunk eddig nem volt, mely kényelem tekintetében pótolta volna az Otthont, összpontositott volna társadalmat, mely nem exkluziv, ahol mindenki azon a jogon is jól érezheti magát, hogyha befizeti a piccolója vagy fagylaltja árát. Emellett Kardos uj kávéháza látványosság is. Szép barokk stilben diszitett hét ablakos terem, mellékhelyiségekkel, társalgóval, kártya és billiárdteremmel. Helyet ad a kártyázónak ép ugy mint a társalgónak és nem kételkedünk benne, hogy a kávéházat látogató közönség örömmel fogja felkarolni a vállalkozó törekvését.

— **Hirdetmèny.** Az Egyptomba cimzett élelmicikkeket, nevezetesen apró vadat és hentesárukat tartalmazó postacsomagok soron kivül való vámkezelése érdekében a legujabb rendelkezések szerint szükséges, hogy a nemzetközi postai csomagokhoz tartozó okmányok (szállitólevelek és vámnyilatkozatok) francia nyelven állittassanak ki. Ennek elmulasztása a csomagok vámkezelést késlelteti, a mi az áru megromlását vonhatja maga után. Sopron, 1902. évi junius hó 1-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

CSÉPLŐGÉP.

Egy Clayton és Schuttlewort féle jó karban lévő 8 lóerejü cséplő garnitura olcsón eladó. — Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtszéki tárgyalások.

Törvényszékünknél az esküdtbiróság működésének juniusi időszaka 2-án kezdődött. E napon Kotsiber János állt a biróság előtt azzal vádolva, hogy gazdájának, Nink József korpavári lakósnak pajtáját felgyujtotta, ami által 4 ház, 16 gazdasági épület és sok termény elégett, mintegy 16000 korona értékben. A tárgyalást Tóth László törvényszéki elnök vezette. Birák voltak dr. Neusiedler Antal és dr. Eöri Szabó Jenő, jegyző Samuely Ottó. A vádat dr. Orosdy Lajos kir. ügyész képviselte, a vádlottat dr Bród Tivadar védte. Az esküdtek a vádlottat gyujtogatásban mondták ki bünösnek és ennek alapján öt a törvényszék jogerősen 7 évi fegyházra itélte.

A második nap.

A második napi tárgyalást vezette Mikoss Géza kir. táblai biró. Közvádló volt dr. Orosdy Lajos kir. ügyész, védők dr. Benczik Ferenc és dr. Weisz Lajos. A vádlottak Kolompár József és Jancsi cigánygyerekek voltak, s bünük az volt, hogy Horváth Erzsébetet a szentpéteruri erdőben megtámadták, fejszével ütötték, s 10 koronát elraboltak tőle. A tárgyalás folyamán csak a sértett szolgáltatott terhelő bizonyitékot, de mert egyébb tanui a cselekménynek nem voltak, az esküdtek verdiktje felmentő volt.

A harmadik nap.

Ifju Grabant Ferenc bajcsai lakóst, aki mostohája miatt állandóan civakodásban élt apjával, a kir. törvszék mint esküdtbiróság a f. hó 4 én lefolytatott főtárgyaláson három évi fegyházra itélte azért mert apját, id. Grabant Ferencet 1902. április hó 21-én ölésre irányuló, de nem előre megfontolt szándékkal egy négyágu vasvillával több helyen megsebezte, de meg nem ölte, mert atyja elmenekült. — Dr. Orosdy Lajos kir. ügyész az itéletben megnyugodott, Remete Géza védőügyvéd semmiségi panaszt jelentett be.

Laskay Tivadar bünügye.

F. hó 5 én kezdte tárgyalni a nagykanizsai kir. törvényszék Laskay Tivadar egykor gazdag keszthelyi fakereskedőnek bünügyét. Laskayt a kir. ügyészség saját gyermekein elkövetett két rendbeli gyilkossággal vádolja. A vádirat ellen a vádlott kifogást nem tett. Ez a maga nemében páratlan bűneset a következő:

A mult év junius 10. napján a keszthelyi járásbiróhoz, Götz Ferenchez névtelen feljelentés érkezett, hogy Laskay Tivadar fiát Ferencet megmérgezte és leányának Margitnak életét is méreggel akarja kioltani. 1901. junius 21-én a névtelen levéliró vádját határozott formában megismételte, mire a keszthelyi kir. járásbiróság mindkét levelet ugyanazon év junius 26-ik napján a nagykanizsai kir. ügyészséghez tette át. A

---

teljesitettem volna ezt a kivánságát, ő azonban csak annyit kért, hogy egy első kötethez irjak előszót.

Istenem! Az első kötet. Mennyi reménység mennyi álom, micsoda nagyratörő ambiciók temetője egy ilyen első kötet. Lesi, várja a kötetbe került poéta-gyerek a világhirt, a nagy dicsőséget, a babért az elismerést s kap helyette három gyönge sort az irodalom rovatban s tenger kétes értékü bókot (amelyik mind beillik gorombaságnak is) a maga baráti körében.

De ez még csak a kisebbik baj, mert ez a ma apró szenvedése. De hányszor recitálják szegényre később ezt az első eredendő bünt. Micsoda furcsa érzéssel pirba boruló arccal olvassa később saját maga, amikor, már nem igen tudja kinek kedveért szegte nyakát néhány szépen csengő magyar szónak, kinek a szép szemeiért követett el sulyos sértést a poétikán, vagy még rosszabb, ha eszébe jut, hogy a Panna, akit oly tiszta, szép, üdének nevezett ki, kissé döcögő jambusaiban, tulajdonképpen kóristalány volt a Hököm szinházban s nem csak a kottákkal, de az ortografiával is, mindig hadi lábon állott.

Pedig minden első kötet egyforma. Szó sincs róla, nem szegődtem sem hirharangnak, sem dicsőség kürtnek, amikor előszó irásra adtam magamat. Megmondom az igazat most is, ugy amint megmondanám, ha nem előszót, hanem kritikát irnék az itt következő versekről.

Gonosz, borzas kis elmeszülemények ők, formátlanok is egy kicsit. Az én fiatal poétám még egy-két verslábért nem ugrik a kutba. A poétikát nem igen tiszteli, holmi egyéb szabályokkal egyáltalán nem törődik. Valami szuverén önhittséggel fujja a nótáját s azt se bánja, ha hamis hangokat ád a sipja, ő fujja, mert, hogy ugy érezi, fujnia kell.

És ez az ő elkeseredett hite, ez a tultengő önbizalma az, ami nekem benne tetszik. Mintha valamely szent őrület kényszeritené, hogy verje, paskolja, tépázza a lantot. Ma még csupa diszonáncia, csupa formátlanság, kegyetlen hangzavar. Egy-egy jó sorért megszenvedtet huszonöt rosszal, de jó sorok már vannak a könyvében s én ugy hiszem, hogy ezek a jó sorok az ő irói egyénisége

És ezt nemcsak azért hiszem mert arra kért, hogy előszót irjak a könyvecskéje elé, hanem inkább azért, mert ő olyan föltétlenül bizik önmagában.

Aki elolvassa, ne azt keresse benne, ami megvan, hanem arra gondoljon, ami lehetett volna belőle. Ez a jelen nagyon is fiatal, nagyon is kócos, de ha megtanul játszani ez a vad genie hangszerén, ha megtalálja a maga formáit akkor — föltétlenül eredeti lesz s önálló egyéniség.

Hogy lesz-e? Azt nem tudom megjósolni. De semmi okom sincs arra, hogy ne higyjem, hogy lesz.

„Henneberg-selyem"

fekete, fehér és szines 60 kr. tól 14 frt 65 kr.-ig. Sima, sávozott, kockázott, mintázott damasztok stb. (ca. 240 különféle minőségü és 2000 szinben, mintában.)

Menyasszony-selyem	65 kr.-tól	14 frt. 65 kr.	S.-foulard mintázott	65 kr.-tól	3 frt. 65 kr
Selyem-damasztok	65 „	14 „ 65 „	Báli-selyem	60 „	14 „ 65 „
S.-bászt. rubánként	8 frt. 65 kr.	42 „ 75 „	Selyem-grenadinok	80 „	7 „ 65 „

méterenként portó és költségmentesen házhozszállitva. — Minták azonnal küldetnek, kettős levélportó Svajcba.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN Cs. és kir. udvari-szállító.

Melléklet a „Zalai Közlöny" 1902. évi junius hó 7-iki 23-ik számához.

tényállás ekkor az volt, hogy a 11 éves Laskay Ferenc 32 napi kinlódás után 1901. május 11-én; a 7 éves kis Margit junius 15-én hányással járó görcsök közt kimult. A kezelő orvosok akkor gümős agyhártya gyulladást állapitottak meg, mint a halál okát. Dr. Orosdy Lajos kir. ügyész a vizsgálatot junius 28 án inditotta meg, a két gyermek hullája exhumáltatott és Laskay Ferenc hullájából 1147 gr., a kis Margit hullájából pedig 831 gr. küldetett meg az országos birósági vegyésznek dr. Felletár Lajosnak. Az országos birósági vegyész Ferenc hullarészében 2·1 milligrammnak megfelelő arzensavat, Margit hullarészében azonban 44·5 milligramm arzensavnak megfelelő mennyiségü mérget talált.

Laskay Tivadart erre 1901. julius 17-én letartóztatták. Laskay a vizsgálat folyamán tagadta a terhére rótt bűncselekményt; azzal védekezett, hogy a kezelő orvosok gümős agyhártyalobbot állapitottak meg, ha pedig arzensav volt a kisdedek testében, azt csak valamelyik ellensége adhatta be a gyermekeknek. De ő meg van győződve, hogy a gyermekek az anyjuktól örökölt gümőkóros betegségben haltak meg.

Tuli József, inas Laskay Ernőnél, a vádlott bátyjánál azonban a vizsgálat folyamán azt vallotta, hogy a vádlott őt rábirni igyekezett arra, hogy főnökétől, aki füszerkereskedő, lopjon patkánymérget. Seemann urad. állat-praeparatortól is ismételten kért arzenikumot. Mikor pedig Seemann felesége a kis Ferenc betegsége alatt az atyát szemrehányásokkal illette, hogy miért hanyagolja el fiát, a vádlott azt felelte: Már ugy sem tart sokáig, ismét nősülni fogok és elveszem egy volt szolgabirónak özvegyét. Dr. Moyzer György kezelő orvos azt vallotta, hogy a kis Laskay Ferenc folyton hányt, de az apa őt hamis adatokkal megtévesztette, mert a kórkép is napról-napra változott és az arzenikum-mérgezés tüneteit ő később csak abban vélte megállapithatni, hogy a fiu lábszárizmai meg voltak bénulva, de a betegséget ő gümős agyhártyalobbnak minősitette. A kis Margit halála rövid haláltusa után következett be. Mindkét gyermek kórtüneteiből Laskay mindazokat titkolta az orvos előtt, melyekből a mérgezés tüneteit meg lehetett volna állapitani.

Az idősebb fia betegségének tartama alatt a kis Margit elhunyt anyja testvérénél volt. Alig hogy visszatért a kis leány atyja házához, az leányának keserü izü befőttet és keserü vizet adott be. Mint a kis Feri, mint Margit sokszor panaszkodtak Udvary Mari cselédleánynak, hogy apjuk utálatos izü befőttet és vizet ad nekik és ettől vannak ők olyan rosszul. Különösen a kis Margit panaszkodott, hogy apja ronda port is fuj az orrába. 1901. junius 6-án betegedett meg a leány, junius 15-én panaszkodott, hogy nagyon rosszul érzi magát és ezekkel a szavakkal: „anyám, anyám mindjárt megyek én is" kiadta lelkét.

Gyermekeinek gyors egymásutánban bekövetkezett halálát Laskay azzal igyekezett kimagyarázni, hogy ők anyjuktól örökölték bajukat, anyjuk is gümőkórban halt meg; de az igazságügyi orvosi tanács megállapitotta, hogy a holttestekben sem az első, sem a második boncolás alkalmával semmiféle gümőkóros megbetegedésnek semmiféle nyomát nem találta.

Laskay két gyermeke halála után semmiféle bánatot nem mutatott, sőt kártyavetés alkalmával azt hangoztatta, hogy a kártya azt mondja, hogy harmadik, de életben maradt fia, Jancsika is nemsokára el fog pusztulni.

Laskay rémes cselekedetének titkos rugója szeretete egy vagyonos özvegy asszonyhoz Hermann Antóniához lehetett, akinek kezét meg is kérte ismételten, de mindenkor elutasittatott. Laskay egész vagyonát odaigérte az asszonynak moringnak, de az özvegy ezt az ajánlatot sem fogadta el, azt mondván, hogy Laskay gyermekei egykor azzal fogják őt vádolni, hogy vagyonukat elharácsolta. Ezért kellett a gyermekeknek pusztulniok, mert ők akadályozták meg látszólag Laskay házasságát. A kétrendbeli gyilkosság vádja miatt ül törvényt Laskay felett a nagykanizsai kir. törvényszék.

A tárgyalást Tóth László, kir. törvényszéki elnök vezeti, szavazóbirák dr. Neusiedler Antal és dr. Huszár Sándor. Jegyzők felváltva Samuely Ottó, Szenes Dezső és Pilch Ernő. A vádat dr. Orosdy Lajos kir. ügyész képviseli.

Esküdtek: Zakál Henrik, Szommer Ignác, Oesterreicher Bernát, Forster Ferenc, Kövesdi Kálmán, Wucskics János, Soós Pongrác, dr. Hajós Ferenc, báró Brezovics Viktor, Brunner Lajos, Hoffmann Béla, Csempesz Kálmán. Póteskűdtek: Literáty István, Heimler József, Hajdinyák János.

A tárgyalás megnyitása után Oroszváry védőügyvéd semmiségi panaszt jelent be, mert az esküdtszék megalakulásnál a tanuk jelen voltak, holott ezt a perrendtartás tiltja. A vádirat felolvasása után kihallgatják Laskayt. Magas, erős ember a vádlott, az egy esztendei izgalom nyoma nem látszik meg arcán, 48 éves, vagyonos ember. Azt vallja, hogy feleségét, valamint 3 édes és egy mostohagyermekét a rajongásig szerette, gyermekeit ő nem ölte meg, s ártatlannak tudja magát. Felesége 1899. december 9-én halt el, reá körülbelül egy évre Feri fia, aztán 1 hó mulva Margit leánya; neje betegsége alatt Morelli professzornál volt Budapesten Feri fiával, s a tanár fián is tuberkulozist észlelt. Mindkét gyermeke ebben halt el. A vádlott kihallgatása után a tanukihallgatás következett.

Hohl Imre keszthelyi iskolai igazgató, az első tanu szerint Laskay szerető és gondos atya, mert nagyon gyakran kérdezősködött tőle aziránt, hogy gyermekei hogyan viselik magukat és jól tanulnak-e. Garai, Vései István és özv. Nagy Pálné tanuk vallják, hogy Laskay nagyon szerelmes volt özv. Hermann Vincénébe, 20000 frt. értékü vagyont akart ráiratni, ha nejévé lesz, füt-fát megmozgatott, hogy az asszonyt reábirja a házasságra. Özv. Hermann Vincéné vallja, hogy Laskay személye iránti ellenszenvből nem ment hozzá, ezt többször is kijelentette Laskaynak, s megmondta neki, hogyha már nejévé lenne is, akkor is azért, hogy 3 gyermeke ne legyen anyátlan. Laskay késznek nyilatkozott vagyonát ráiratni, azonban ő ezt nem fogadta el, nehogy gyermekei idővel szemrehányásokkal illessék, mire azt felelte Laskay, hogy a gyermekek az anyjuktól öröklött tuberkulozistól ugy is el fognak pusztulni hamarosan.

Bozó Géza gyógyszerész könyveiből és jegyzeteiből megállapitotta, hogy Laskaynak soha, hanem Seemannak, — aki Laskaynál lakott — adott receptre egyszer 50 gr. arzenikumot, a 4 gramm arzenikumra nézve, mely az 50 grammos üvegcséből hiányzik, kijelenti, hogy az elkallódhatott, akkor, midőn hozzá hozták az üvegcsét azon céiból, hogy annak tartalmát megállapitsa, vagy a vegyelemezés alkalmával is elkallódhatott.

Következik Morelli budapesti professzor kihallgatása, kinél Laskay nejével és gyermekével megjelent, hogy őket általa kezeltesse; a fiun tuberkulozis jelét nem állapitotta meg és kizártnak tartja, hogy a gyermekek ezen bajt anyjuktól örökölték volna; ekkor behivták Laskaynak 18 éves mostoha és 5—6 éves Jancsika fiát; a kis fiu odaszaladt atyjához, kezet csókolt neki, azután a nyakába borult és az arcát csókolgatta; atyja megölelte fiát és több másodpercig atya és fiu egymást átölelve tartották, ami a halgatóságot a könnyekig meghatotta. A fiut a törvényszéki orvosok dr. Szigeti, s dr. Szekeres, a védelem részéről dr. Schwarc, s még a professzor tanu a tárgyalás folyama alatt ujhól megvizsgálták, s véleményük az, hogy a fiu egészséges. Seemann főerdész azt vallja, hogy tőle Laskay kért arzent, de nem adott neki. Mikor később — Keszthelyről való távozása után — Laskay dolgáról ballott, mondta is Pesten Vörös Sándornak, kit szintén Keszthelyről ismert, mennyire örül, hogy mikor tőle kért, nem adott mérget Laskaynak. Vörös ezt megerősiti. Különben azt vallja még Seemann, hogy Laskay gyermekeit nagyon szerette. Délután folytatták a tanukihallgatást.

Különösen terhelően vallottak a vádlottra nézve a délután folyamán Seemann Sándorné és Tuly József, Laskay Ernőnek, a vádlott testvérének inasa. Ezek szerint Laskay mindenáron patkánymérget akart szerezni, de tőlük nem kapott. Egyébbként Seemanné is azt állitja, hogy Laskay szerette gyermekeit, s hogy nőcselédet nem tartott a háznál, s elküldte azt is, aki nála volt, azért tette, mert azok rosszul bántak a gyermekekkel, s egyenesen a tanu tanácsára mellőzte őket. A keszthelyi orvosok, s különösen a kezelőorvosnak, dr. Mojzer Györgynek vallomása következett ezután. Az orvosnak Laskay mindig azt mondta a Feri gyerek betegsége idejében, hogy a fiu folyton hány, s székrekedése van. Bármennyi hashajtót irt is, a vádlott bemondása szerint eredménytelen volt. Minthogy pedig az arzenmérgezésnek legelső symptomája az egyidejü hányás és hasmenés, nem következtethetett arzenmérgezésre. A kis Margitot sem ez ellen kezelte, habár már akkor megérkezett a járásbiróhoz a névtelen levél a fiu megmérgezéséről. A többi keszthelyi orvosok vallomása semmi lényegeset sem tartalmazott. Az orvosok után Takáts csendőrőrmester tanuskodott, aki nagy buzgalmában a vizsgalat egész lefolyását el akarta beszélni, azonban dr. Havas védő heves közbeszólására az elnök lefujta. Ujat egyébbként nem mondott. Az ő kihallgatásával a csütörtök délutáni tárgyalás 5 órakor véget ért.

Péntek délelőtt beborult az ég Laskay felett. Nagyon terhelő vallomások hangzottak el, s meglátszott a vádlotton a hatás. Kitünt, hogy Laskay uton-utfélen hangoztatta, hogy gyermekei hamarosan elhalnak az anyjuktól örökölt bajban. Mondta ezt Szalay Viktóriának, ki nála cseléd volt, Zrinyi József napszámosnak, Braun bábaasszonynak, vőtársának Tóth Imrének, Baudisch Ernőnek és majdnem minden tanunak. A legterhelőbben vallott Bolla Józsefné, aki azt állitja, hogy a Feri fiu panaszkodott neki az apjára, mert ez valami keserüséggel eteti. Hallotta egyszer Margitka sikoltását, s kérdezvén efelől a vádlottat, ez azt felelte, hogy a kis lány sebes orrát puderozta. Mikor Ferike temetéséről haza mentek, Laskay kártyát vetett, s azt mondta, rosszat jósol a kártya, mert halál lesz megint a háznál. A kis Jani (a vádlottnak még élő harmadik fia) emlitette a tanunak, hogy apja egyszer biztatta, feküdjék csak le szépen, ő is meg fog halni, s hárman lesznek mama mellett kis angyalok. Érdekes volt Baudisch Ernő nyug. gazdatiszt vallomása, aki azt vallja, hogy ő — mikor a kis Margitot halálos ágyán látta — már akkor lehetségesnek tartotta az arzenmérgezést, mert a halott arcán semmiféle elváltozást sem lehetett észlelni, üde, piros volt az, s azt, miut gazdász tudja, hogy az élő szervezet arzénnel praeparálva konzerválódik. A vádlott vőtársa, Tóth Imre, kinél a kis lány nevelkedett, azt vallja, hogy az egészséges volt mindig, de valahányszor apjától a látogatóból hazajött, hányt. Azt, hogy a gyermekek csak attól az ételtől hánytak, amit apjuktól kaptak, bizonyitja Baudischné vallomása, aki vallja, hogy attól a barack-befőttől, amit ő adott nekik, nem hánytak, ellenben Csák Árpád keszthelyi szolgabiró vallomása szerint, a vádlott valahányszor inni adott a gyermekeknek — egy csorbaszáju üvegből itatta őket — mindig hánytak néhány perc mulva. Csák szolgabiró vallomása különösen terhelő a vádlottra. Előtte is felhozta Laskay gyermekei korai halálát, sőt a kis fiu halála előtt 2 héttel már azt mondta neki, hogy a salont majd ki fogja üriteni és ott fogja majd felállitani a ravatalt. Azt vallja, hogy özv. Hermanné elbeszélte neki, hogy midőn a vádlott a kezét kérte, s 20000 frt. móring adására késznek nyilatkozott, azzal kosarazta ki, hogy ő nem akar árvák pénzén férjhez jutni, mire a vádlott azt felelte, hogy a gyerekek ugy is el fognak hamarosan pusztulni. Zrinyi József szerint volt a fiunak hasmenése, Bolla József a kocsis szintén azt vallja, hogy hasmenése volt a fiunak, s Laskay vele rejtette el a piszkos ruhát, de hogy az hova tünt az árnyékszékből, azt nem tudja. A tanuk mind azt vallják továbbá, hogy a vádlott házában nem volt patkány, hogy a gyermekek mind egészségesek voltak, de viszont azt is megerősitik, hogy a vádlott jól bánt a gyermekeivel.

A tárgyalás folyik.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Fényképező készülelek dilettánsok számára.** Mindenkinek, kik a fényképezés ezen kellemes és bárki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek ajánljuk az 1854 év óta fenálló különösen fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll cs. és kir. udv. szállitó Bécs Tuclauben 9. céget s ennek illusztrált árjegyzékének átnézését, mely kivánatra ingyen küldetik meg.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Mig a legutóbbi időkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szivbajban és asztmában szenvedő embereknek, az ujabb kisérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT"
GYÓGYFORRÁS
MARGITTELEP, Beregmegye.

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a hugyszervek betegségeiben a legjobb viz, hanem a legkitünőbb borviz s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszivesebben veszik magukhoz a gyomor és légcső hurutos megbetegedéseinél.

Országos főraktár:
EDESKUTY L. BUDAPESTEN.
cs. és k. udv. szállitó.
Ásványviz-nagykereskedő
Kapható mindenütt.

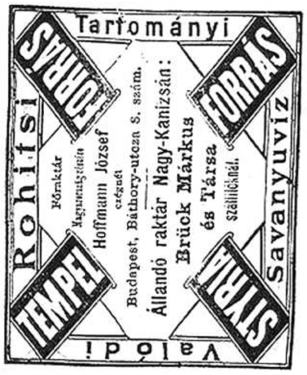

Tarfományi
Rohitsi
TEMPEL
FORRÁS
STYRIA
Savanyuviz
Valódi!
Főraktár Magyarországon Hoffmann József cégnél Budapest, Báthory-utcza 8. szám.
Állandó raktár Nagy-Kanizsán: Brück Márkus és Társa szállitóknál.

Dr. Grimm gyógy- és vizgyógyintézete
Savanyukut
Sopron-megye.
Vasutállomás N.-kanizsától 4 óra. Az összes vizgyógymódok, szénsavas és villanyos, kétcellás fürdők stb.
Mérsékelt árak.
Idénykezdet: Máj. hó l.
Prospektusok és felvilágositások az igazgatóság által.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Egy a közjót, illetőleg még mindig keresett, ismert gyógyszer gyógyerejéről a következő hálanyilatkozat szól legékesebben:

Bizonylitvány. — Alulirt hálás köszönetet mond a Wilhelm Ferenc gyógyszerész urtól Neunkirchen Bécs mellett kért s pósta utján kapott Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus teát. És teljes hatást gyakorolt, és pedig midőn a felét elhasználtam, körülbelül 8 nap után csillapodott az a borzasztó rheumatikus tájdalom, mely a bal csipőm és lábamban volt, s mely már majdnem 3 hónapig tartott, álmatlan éjjeleket okozott és minden orvosi szernek dacolt, ugy hogy én az ágyot elhagyhattam s házi teendőimet végezhettem. — Minden ily betegségben szenvedőnek ajánlom ezen olcsó és hatásos Wilhelm Ferenc gyógyszerész ur Neunkirchen — Bécs mellett vértisztitó teáját.

Tisztelettel
Huber Barbara asszony „zum Rössli,"
Aesch Nestenbach, Kantin Zürich.
Schweiz, 1901. február hó 10

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapest (Budán),
Idény április hó 15-től október hó 15-ig
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL.
Egészséges fekvés. Jutányos lakások Jó vendéglő
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

— A sokszor előforduló védjegy hamisitásoknál, szükséges a jegyek valódiságára ügyelni. A hirdetésekben lenyomott védjegye a Berger-féle orvosi és gyógyszappanoknak minden csomagolásán, cimképén, és a szappanon magán is elő kell fordulni. — Utánzatok visszautasitandók, miután csak a valódiaknak már 30 év óta forgalomban lévő Berger-féle szappanoknak G. Hell & Co-tól van a régösmert és kipróbált hatásuk. Minden szappanon rajt van az itt lerajzolt védjegy. Gyógytárakban kapható.

HIRDETÉSEK.

TŰZKÁR ELLEN,
épületeket, takarmánykészleteket felszereléseket és butorokat
JÉGKÁR ELLEN,
takarmánynövényeket, gabonákat, szőlőt stb. csakis a „Gazdák Biztositó Szövetkezeté"-nél biztositsunk a legkedvezőbb feltételeinél fogva. Ezen szövetkezetnél az üzleti nyereség, a biztositóknak visszatérittetik. Bővebb felvilágositást nyujt esetleg biztositásokat elfogad a képviselőség Nagykanizsán Sugár-ut, 18. sz. alatt.

HIRDETÉSEK.
felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

Schalek Henrik
HIRDETÉSI IRODÁJA
Bécs, I., Wollzeile 11, földszint és I. emelet.
Alapittatott 1873 Telephon 809.
A cs. k. póstatakarékpénztár Clearing-számlája 804. 316.
ajánlja magát hirdetési megbizások gyors és olcsó elintézésére bel- és külföldi ujságok részére.
Szaktanácsok, hirdetési tervezetek, árszabások dijmentesen.
Legujabb nagy hirlap-árjegyzék hirdetőknek ingyen és bérmentve.
Saját gyüjteményes-hirdető rovat a
„Neue Freie Presse" és „Neues Wr. Tagblatt"
hirlapokban mindennemü hirdetés részére, mint: Adás-vételi közlések minden üzletágnak, Társ, képviseleti, ügynöki, állástkereső, ajánlati hirdetések stb.

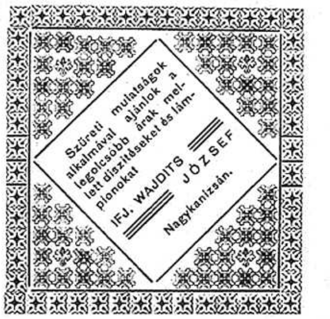

Szüreti mulatságok alkalmával ajánlok a legolcsóbb árak mellett diszitéseket és lampionokat
IFJ. WAJDITS JÓZSEF
Nagykanizsán.

1936|tk 902.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék mint tkvi hatóság közbirré teszi, hogy a délzalai takarékpénztár részvénytársaság vhajtatónak Fodor Ferenc bognár-mester nagykanizsai lakós vhajtást szenvedett elleni 700 kor. tőke, ennek 1900. december 30-tól járó 8°|₀ kamatai, a lejárt kamatok 8°|₀ kés. kamatai, 54 kor. 60 fill. per, 27 kor. 60 fill. óhajtás kérelmi, 30 kor. 90 fill. árverés kérelmi, ugy Bayer Gyula vendéglős nagykanizsai lakós vhajtatónak u. azon vhajtást szenvedett elleni 1250 kor. tőke, ennek 1901. augusztus 15-től járó 6°|₀ kamatai, 43 kor. 30 fill. peri, 29 kor. 30 fill. vhajtás kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti vhajtási ügyében a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a sárszegi 22 sz. tkben † 45 hrsz. a. felvett s 528 koronára becsült ház, udvar, kert és rét, — u. azon tkben † 62 hrsz. alatt felvett s 222 koronára becsült kert alatti erdő, — u. azon tkben † 70 hrsz. alatt s 726 koronára becsült alsó mezői szántóföld, — végre u. a. tkben † 126 hrsz. alatt felvett s 466 koronára becsült Anna-hegyi szőlő

1902. èvi julius hó 2. napján d. e. 9 órakor

Sárszeg község házánál Simon Gábor és dr. Plosszer István felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10°/₀-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1902. évi márc. hó 22. napján.

1662|tk. 902.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. jbiróság 1901. Ö 112|5. sz. végzéssel néh. Fehér István, hagyatéki ügyében a végrehajtási árverés joghatályával elrendelt önkéntes árverés folytán a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a galamboki 431. sz. tkben felvett A † 318/b hrsz. 173. népsorsz. ház, udvar és kertoek Fehér Istvánt illetett 480 koronára becsült felerésze, valamint az ottani 904. sz. tkben Fehér István tulajdonául felvett A † 1778|b hrsz. öreghegyi szőlő és A † 1779. hrsz. öreghegyi szőlő és kaszáló pincével 1924 korona becsértékben

1902. évi junius hó 28. napjàn d. e 10 órakor

Galambok községházánál hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10°|₀-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1902. évi márc. hó 15. napján.

Friss
Liptói Májusi sajtot
az elismert legjobb minőségben
ajánl
MAKOVICKY PÉTER
sajtgyára Liptó-Rózsahegyen.
Minden csemege kereskedésben kapható.

Jó és olcsó órák, 3
évi jótállással privát vevőknek
KONRÁD JÁNOS
óragyára
arany, ezüst és ékszer áruk
szállitó-háza
BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Cégem a cs. és k. birodalmi cimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghülésekél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony" védjegygyel és a „Richter" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

Évenkinti előállitás
39 millió szelencze.
NESTLÉ-FÉLE gyermekliszt.
Teljes táplálék
csecsemők és gyomorbetegek számára
legjobb havasi tejet tartalmaz.
Napankinti tejfogyasztás 184000 liter.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya.)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési összehuzódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vízvezeték, Hidegviz kurák zuhanyayal Kneipp szerint, egész éven át nyitva.

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Tavaszi és nyári idény
1902.
Valódi Brünni
szövetek

Egy coupon 3.10 méter, teljes uri ruhát, (kabát, nadrág és mellény) csak
frt 2.75, 3.70, 4.80 jó minőségü
frt 6—6.90 jobb
frt 7.75 finomabb
frt 8.65 legfinomabb
frt 10.— kiváló finom
} **Valódi gyapju szövet**

Egy coupon fekete szalon ruhához **10 frt,** továbbá felöltő szövetek, turista daróc, legfinomabb kammgarnok stb. gyári árakon szétküld a tisztességes és lelkiismeretesnek ismert posztógyári raktár:

Siegel Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállitásért kezeskedve.

A magánvevő előnyei szöveteket közvetlen rendelni a gyári helyről, igen nagyok.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza, Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy égy ingyen orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó némi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika

A levelek mindig bérmentesitendők.

Legfinomabb és táplálóbb leveskivonat és jóizü ételpótlék
SITOGEN.

Felülmul tudományos vegyvizsgálat szerint minden huskivonatot, leves, füszer s hasonlókat jó iz és táp erőben és fele oly olcsó.

Kapható minden gyógytár, drogueria, csemege és gyarmatáru kereskedésben. **Mintaköcsög 65 gr. 1 kor. Mintaüvegje 15 gr. 60 f.**

A. Sitogen-kivonat társaság ausztria magyarországi képviselője:
Hoffmann S. Budapest, VIII. Népszinház-utca 38.

A
Brázay-féle
sósborszesz
nélkülözhetlen háziszer.
Kapható mindenütt.

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS. **Krems** a Duna mellett

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcelán hengerekkel.

Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerüeket.

Konkolyválasztó, Eureka. Tararek, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó-csigák, transzmissiók, tengelyágyak, perselyek. Seller és gyürükenés rendszerüeket.

Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Turbinák és vizikerekek, keret, kör es szalagfürészek, fagyaluló és csiszológépek kötőrökkel és zuzó-gépek mindennemü érc és kova, bazalt, mészkő, chamotte és gipsz részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

Tömöröntésü rostélyok stb.

Legolcsóbb árak! *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

Vezérképviselőség és raktár a magyar korona országai részére **Dénes B.**-nél
Budapest, VI. Váci körut 61.

BERGER-féle GYÓGY-
KÁTRÁNY-SZAPPAN
orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmaztatik
mindennemü bőrkütegek
[illegible]

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
[illegible]

Berger-féle glycerin-kátrányszappan
[illegible]

[illegible] (25 kr.)

Berger-féle Petroszulfol-szappan
[illegible] (75 kr.), [illegible]

Berger féle kénes tejszappan
[illegible]

Berger-féle fog-szappan köcsögben
[illegible] «G. Hell & Comp. Troppau» [illegible]
és arany érem a párisi kiállitáson 1900.

Kapható Belus L. és Práger B. gyógyszerészeknél N.-kanizsán, valamint az összes gyógyszertárakban.

ACETYLEN
KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT
oly acetylen készüléket szállitanak, mely minden kivánalomnak megfelel.
Ezzel minden hiányt megszüntettek:

Robbanásbiztonság,
Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés,
Elérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
Solid kivitel és egyszerü kezelés.

Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államaiban.

Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesitésere minden kivitelben és nagyságban.

(Prospektusok, elismerő-iratok, költségtervezetek ingyen és bérmentve.)

Elsőrendü Carbid folytonosan a napi árakért szállittatik.

Fémnyomdai munkák bármilyent is, vörös sárgaréz, horgany, alpacca stb. rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészittetnek.

Az installatiokban jártas, tisztességes képviselők kerestetnek.

STUBICA TÖPLITZ HÉVVIZFÜRDŐ
Uj fürdőigazgatóság. **Uj berendezés.**

Fürdőidény: május 1-től október végeig.
A zagoriai vonal Zabok állomásától ³/₄ óra Stubica Töplitz megálló állomástól ¹/₂ óra távolságban.

Ezen 53·b C. foku hévviz fölülmulhatlan hatásu főleg csúzos izom s izületi fájdalmak, idült csonthártyalob, idegzsábák, főleg Ischias, izületi zsugorok s idült Brightkór ellen.

Természetes iszapfürdője s modern berendezésü izzasztó helyiségei (Caldarien) nagyhatásuak női bántalmaknál igy méhlob után visszamaradt izzadmányok felszivódására. Egyéb gyógyhatányok Massage, villanyozás galván és faradicus árammal, villanyos Massage s. a. t.

A fürdő Zágoriának egyik legszebb tág völgyében fekszik kiterjedt szép árnyas erdei sétányokkal.

Állandó gyógyzene, Lawn Tennis, tekepálya.

Kocsik minden vonathoz Zabok s Stubica Töplitz állomásoknál. Több tagu családnak ajánlatos az érkezést előleg bejelenteni. Föltünő olcsó árak, lakás, fürdő s étkezésnél. kitünő konyha, természetes borok.

Utbaigazitást ad a fürdőigazgatóság, s dr. **Spanner I.** fürdőorvos **magyar nyelven,** Prospektus ingyen s bérmentve.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő izüek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR"
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyitott.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszertárakban.

כשר A leghiresebb és legnagyobb kolbász és füstölt áruk gyára. כשר

A bécsi Kóser Mészárosok ipar szövetkezete.

Főraktár: Bécs. II., Praterstrasse 52.

Ajánlja a tisztelt közönségnek és árusoknak Becsben és a vidéken kitünő készitményeit az összes kalbász, szalámi, füstölt marhahus és nyelv fajtákban.

Elsőrendü hizott marhahus

csakis saját vágásu

FOLYTON FRISS ÁRUK A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓ.

Naponta posta és vasuti szétküldés.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Telefon Nr. 4109. u. Nr. 13051. Osztr. postatakarékpénztár számla 802.454. Magyar postatakarékpénztár számla 7984.

Nyavalyatörés.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

Amerika

utazójegyek a francia vonal által. Jó és olcsó utazás, kitünő ellátás borral és liqueurrel. Közelebbi felvilágositás ingyen és bérmentve.

Josef Fischer,
Wien, IV., Alleegasse 69.

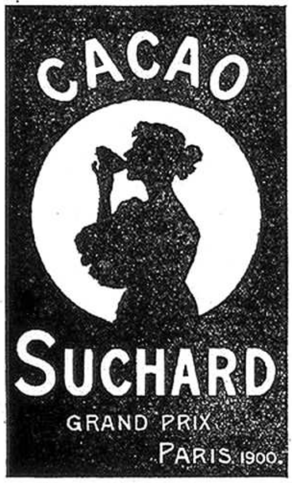

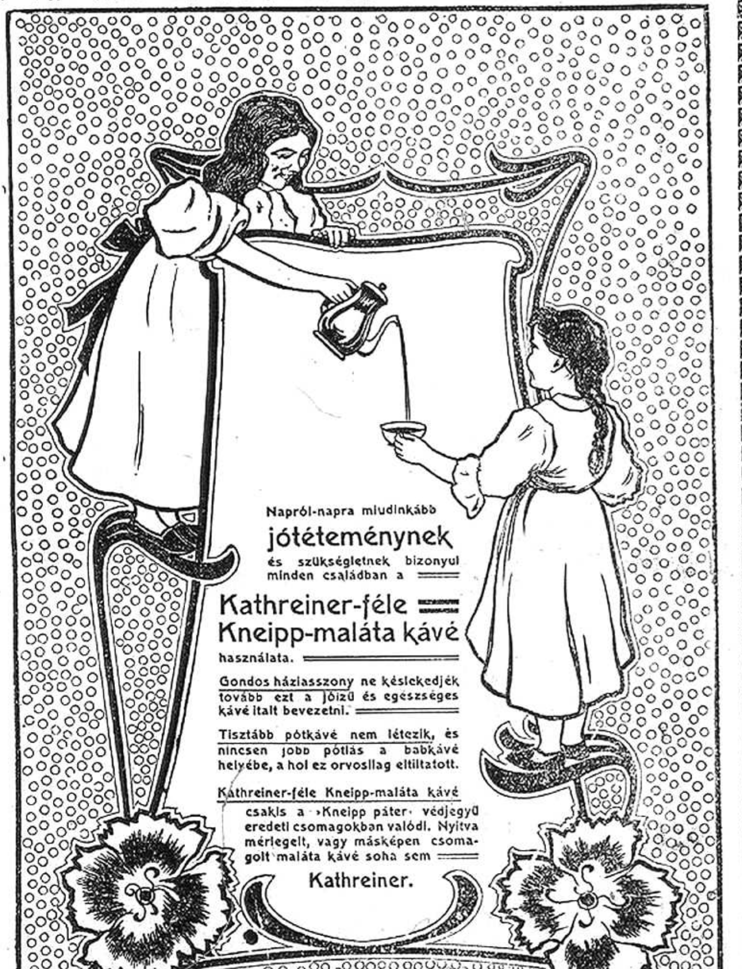

Napról-napra mindinkább

jótéteménynek

és szükségletnek bizonyul minden családban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

használata.

Gondos háziasszony ne késlekedjék tovább ezt a jóizü és egészséges kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és nincsen jobb pótlás a babkávé helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csakis a »Kneipp páter« védjegyü eredeti csomagokban valódi. Nyitva mérlegelt, vagy másképen csomagolt maláta kávé soha sem

Kathreiner.

CARBOLINEUM

Avenarius szabadalma

25 év óta bevalt faconserválószer.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Carbolineum-gyár R Avenarius, Amstetten. N.-Ö.

Iroda: Bécs. III/1., Hauptstrasse 18.

Raktár: FESSELHOFER JÓZSEFNÉL Nagykanizsán.

SZLIACS-ACÉLFÜRDŐ

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. — Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

Fölülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvosok: Grünwald M. dr., Molnár I. dr., Stern I. dr. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át, onnan 5 óra, délről Budapesten át, innen szintén 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimeritő fölvilágositást és prospektust utazás, lakás-árkedvezményről az elő- és utószezonban stb. ad a fürdőigazgatóság. Szliács (Zólyommegye).

GLOBUS-PUTZ-EXTRACT
Alleiniger Fabrikant
Neueste Erfindung
Fritz Schulz jun. Leipzig
Nur ächt mit Firma u. Globus in rothem Streifen
Gesetzlich geschützt. Made in Germany
Gold. Medaille Weltausst. Paris 1900

GLOBUS

Tisztitó-kivonat

jobban tisztit mint minden más tisztitó-szer.

Ferenc József császár-fürdő Tüffer helység

a déli vasut mellett (Gyorsvonat megállóhely) 7 óra Bécstől.

Kura használatra egész éven át nyitva.

Füthető szobák és étterem. Stájerország legmelegebb hőforrása (38½° C.) Oly hatásu mint Gastein Pfaffers (Schwájc) Legnagyobb kényelem, villanyos világitás 2 tennis hely. Nagy ujitások és átalakitások. Szénsavas fürdők. — Kitünő fekvés napfürdőkhöz.

Fürdő orvos:
Med. Univ. Dr. Beck Rudolf.
jelenleg Bécs, I. Haarhof 4.

Tulajdonos:
Gunkel Tivadar.

Most csak THERMAL vizet igyunk

a Ferenc József császár fürdő-forrásból. Legjobb és olcsóbb bakteriummentes üditőital

Közvetlen szétküldés a Ferenc József császárfürdő gondnokságától

TÜFFER HELYSÉG.

Szöllömivelők és mezőgazdák számára!

A szőllőtelepek befecskendezéséhez

valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA FÉLE

szabadalmazott

önműködő

ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA"

fecskendői, a legjobbaknak bizonyultak a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyitvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

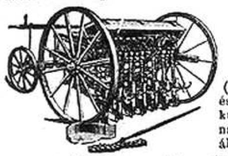

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legujabb szerkezetü

„AGRICOLA"

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár, által tünnek ki.

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé

Különlegességeket széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek és boronákban a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállitanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

több mint 490 arany-, ezüst és broncéremmel kitüntetve.

Kimeritő árjegyzékek és elismerő okiratok kivánatra ingyen küldetnek. Képviselők és ismételadók alkalmaztatnak.

Tersan-Cacao

Vértképző idegerösitö.

Vastartalmu táp és erősitöszer, vértképző és idegerösitő izletes és könnyen felszivódik. Kérdezösködjünk az orvosunknál.

Föraktár Zalamegye részére:

Pràger Béla gyògyszerésznél

Nagykanizsán.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai, melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirneves orvosoktól, mint könnyü hashajtó feloldó szer ajánltattatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen bevétetnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 k. 45 f. elöleges beküldésénél egy tekercs bérmentve szállittatik.

KÉRJÜNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót“ védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasitásaink és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz“ cimzett gyógyszertára Z. K. ⁵/₃₁

WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

9649. szám.
1902.

Árlejtési hirdetmény.

Nagykanizsa város közönsége által emelt uj honvéd gy. laktanyához vezető utak épitési és csatornázási munkáira ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az épités összes költsége kerek számban 98000 koronával van előirányozva.

1. Ajánlat csak az összes munkákra tehető.

2. A sajátkezüleg aláirt ajánlatba kiteendő az ajánlattevő cég neve, továbbá tisztán és minden kételyt kizáró módon számokkal és betükkel azon százalék, melynek a költségvetési összegből való leengedése mellett ajánlattevő a munkákra vállalkozik.

Ezenkivül az ajánlatnak tartalmaznia kell az ajánlattevő abbeli nyilatkozatát, hogy az épitési terveket, az előméret költségvetést, az általános és részletes épitési feltételeket, a szerződési mintát és a helyi viszonyokat teljesen ismeri, végül csatolandó az ajánlathoz a bánatpénz letételéről szóló elismervény.

3. Minden ajánlattevő köteles bánatpénz fejében az előirányzott összeg 5 százalékát azaz kerek számban 4900 koronát, vagy ennek megfelelő alább jelzett értéket Nagykanizsa város pénztárába letenni és az erről nyert elismervényt ajánlatához csatolni.

4. Bánatpénzül készpénz az állam által óvadékképesnek jelölt értékpapirok, végül a nagykanizsai pénzintézetek betétkönyvecskéje fogadtatik el.

5. Távirati uton beküldött ajánlatok és utóajánlatok nem vétetnek figyelembe.

6. A városi közgyülés tetszésétől függ a benyujtott ajánlatok közül bármelyiket az ajánlatra való tekintet nélkül elfogadni, vagy indokolás nélkül visszautasitani, esetleg uj árlejtés megtartását elrendelni.

7. Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok az 1902. évi junius hó 15-ik napjáig d. e. 10 órájáig Nagykanizsa város tanácsi iktatójába adandók be. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

8. Egyebekben a kibocsájtott általános és részletes feltételek és a szerződés mérvadók.

9. Ezen árlejtés tárgyát képező épitkezésre vonatkozó müszaki művelet, továbbá az általános és részletes feltételek és a szerződési minta Nagykanizsa város kiadó hivatalánál a hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők.

Nagykanizsán a városi tanácsnak 1902. évi május hó 30. napján tartott üléséből.

VÉCSEY,
polgármester.

2766|tk. 902.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy a nagykanizsai takarékpénztár által alapitott önsegélyző szövetkezet vhajtatónak Cimmermann József és érdektársai obornaki lakósok vhajtást szenvedettek ellen 400 kor. tőke és jár. iránti vhajtási ügyében a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s az obornaki 24. sz. tkben Horváth János és neje Klein Juli tulajdonául felvett † 45|a. 1. és 45|b. 1. hrsz. 90 koronára becsült hosszuföldi szántóföld — az obornaki 38. sz. tkben I 1—3 és 5 sorsz. a. Horváth János tulajdonául felvett s 162 koronára becsült ingatlanok; — az obornaki 43. sz. tkben † 59|a. hrsz. a. u. azok tulajdonául felvett s 62 koronára becsült ujréti rét s a m.-szerdahelyi 519. sz. tkben † 904|a hrsz. ingatlannak Cimmermann József, Hováth János, Perkó István és Kucs Pált illető s 1555 koronára becsült 17|72 része, a délzalai takarékpénztár utó ajánlata következtében, még pedig az obornaki ingatlanok

1902. évi julius 16. napján d. e. 10 órakor

Obornak község házánál, a m.-szerdahelyi ingatlan u. azon napon d. u. 3 órakor Magyar-Szerdahely község házánál hivatalból megtartandó nyilvános birói árverésen eladatni fog. — Kikiáltási ár: az obornaki 24. sz. tkben foglalt ingatlanra nézve 105 kor., az obornaki 38 sz. tkben foglalt ingatlanra nézve 149 kor., az obornaki 43. sz. tkben foglalt ingatlanra nézve 17 kor., a m.-szerdahelyi 519. sz. tkben foglalt ingatlanra nézve 183 kor.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. tszék mint tkvi hatóság, 1902. május hó 13-án.

2588|tk 902.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Szmodics Ferenc nagykanizsai lakós mint Takács Anna férj. Plander Ferencné jogutóda vhajtatónak Varga (makár) László által képviselt kk. Varga László és Juli kiskanizsai lakós vhajtást szenvedett elleni 98 kor. tőke, ennek 1895. január 3 tól 8% kamatai, 80 kor. 30 fill. eddigi. 12 kor. 20 fill. jelenlegi árverés kérelmi és még felmerülendő költségek iránti vhajtási ügyében a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 1255 sz. tkben kiskoru Varga László és Juli tulajdonául felvett † 3022|a hrsz. 1878 koronára becsült cserfői szőlő, — ugyanott † 9043|b. hrsz. alatt felvett 394 koronára becsült jadai szántó és rét, — s u. ott 3608|b hrsz. alatt felvett 188 koronára becsült récsei utmenti szántó

1902. évi junius hó 17. napján d. e. 10 órakor

ezen tkvi hatóságnál Sebestény Lajos felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1902. évi április hó 21. napján.

Csak
Globus
tisztító
kivonattal
tisztitsunk

Arany éremmel kitüntetve
Párisi világkiállitás 1900.
Arany érem Bécs 1902.
Mindenütt kapható.
Doboza **10, 16** és **30** fillér.

Z. K. ⁵/₃₁ 902. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak. ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tüntoti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altestbántalmak,** gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás. aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti dobozank 2 kor**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll“ feliratu ónozattal van zárva. A **Moll-féle francia borszesz és só** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer** köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer — **Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.**

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan **a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.**

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan **Moll A. védjegyével** van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

1953
kig. 1902.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg város tulajdonát képező „Baross-ligeti“ és „Fehérkép“ vendéglőknek 1903. évi január hó 1-ső napjától — 1908. deczember 31-ig terjedő hat évre leendő bérbeadására a v. tanács 1902. évi junius hó 19-én d. e. 10 órára a városház kistanács termében nyilvános árverést hirdet.

1.) Kikiáltási ár a „Barosligetre“ 1200 (ezerkétszáz) korona, a „Fehérkép“ vendéglőre 1400 (ezernégyszáz) korona évi bér, mely összeg 10%-át tartozik vállalkozó az árverés megkezdése előtt a polgármester kezéhez letenni s a legnagyobb ajánlat tevő az árverés befejeztével ezen összeget ¼ évi bérösszegre azonnal kiegésziteni.

2.) Tartozik a bérlő az évi bérösszegen felül a bérlet tárgyát képező épületek után mindennemü közterheket viselni, a tüzbiztositási dijat a városnak megtériteni s az épületeket jókarban fenntartani.

3.) A többi részletes feltételek is Fülöp József városi aljegyzőnél, a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Zalaegerszeg, r. t. város tanácsának 1902. junius 4-én tartott üléséből.

NÉMETH,
főjegyző.

VÁRHIDI,
polgármester.

! CSÉPLÉSHEZ !

A magyar általános kőszénbánya részvény-társaság

BUDAPEST.

Ajánlja:

Tatai
Királdi
Sajó-Szent Péteri
Doroghi
Tokodi
Ebszönyi
Mészpor trágyázáshoz

jó minőségü szeneit rendkivül jutányos áron.

TATAI TOJÁS SZÉN. (Brikett!)

!EBSZÖNYI MÉSZ!

☞ A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetekedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb! ☜

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1902. junius hó 14-én. 24-ik szám. XLI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet." a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A magyar nő.

Nagykanizsa, 1902. junius 13.

Egy jónevü irónőnk, Sulyok Ilda, igen érdekes felolvasást tartott a modern magyar asszony természetrajzáról. Kegyetien szavakkal ment neki asszonyaink műveltségének, modorának s magyartalan külföldieskedésének. Fájlalta a hű feleség s a jó anya kihaltát, s a jukker-asszony fogalmának létrejöttét.

De amilyen kegyetlenek voltak e szavak, annyira nem tagadhatjuk le azok igazságát. Forduljunk akármerre, veszendőben az asszony-ideál. Valami olyan átmeneti stádiumban vannak asszonyaink, a régi fajta kihalt s az uj még csak kiforróban. Az bizonyos, hogy ma már egészen más életfelfogást kivánunk a nőktől, mint hajdanában. A fejlődő kornak itten is meg vannak a maga kivánságai s nem kell mindjárt feministáknak lennünk, amikor nem elégszünk meg annyi asszonyi tudással, mely képesiti őket, hogy az eső elől az eresz alá meneküljenek. S érzik ezt ők maguk is, sőt meg is van bennük a törekvés, hogy fejlődjenek ez irányban. Csakhogy még bizonytalanok az eszközök megválogatásában.

Vegyük sorra törekvéseik egyes megnyilatkozásait. Érzik, hogy a tudás mai napság nemcsak lelki szükséglet (ha már ott tartanánk, nagy dolog volna) de egyuttal társadalmi is. Ennek eleget is igyekszenek tenni azáltal, hogy el-elolvasnak egynéhány egészen modern, a társalgás folyamán szóba kerülhető irót s eljárnak a szinházakba, lehetőleg természetesen bemutató-előadásokra, mert itt nemcsak látni, de magukat láttatni is lehet. De arra, hogy alapos irodalmi képzettségük legyen, már csak nem is gondolnak.

Az ugynevezett zenei müveltség talán egyik legrégibb ágazata asszonyaink képzettségének. De miből áll ez is? A divatos hangversenyek látogatásából, a zenei tudás kis-kátéjához tartozó zenedarabok s néhány modern operett lejátszásából. Kérjünk fel egy hölgyet társaságban, hogy zongorázzék valamit. Először természetesen unszolni kell, mert ez ugy illik, azután minden sziv, minden érzés nélkül fog lejátszani néhány zeneszámot. Nem szólunk természetesen a zenésmokk-nőkről, mert azoktól pláne ments' Isten. A zenében nyilvánuló aesthetikai érzék kifejlődését alig fogjuk megtalálni tiz közül egyben is.

Érdeklődnek-e a képzőmüvészetek iránt? Oh igen, sőt tulságosan. A divathoz tartozik, hogy minden jól nevelt leány tudjon festeni, akár van ehhez tehetsége, akár nem. Mintha csak az irás-olvasásról volna szó, amit minden ember megtanulhat. Mennyivel okosabb lenne, ha e helyett izlésüket fejlesztenék, hogy nem csupán a vernissageok és zeneestélyek alkalmával tudják élvezni a képkiállitásokat, hanem akkor is, midőn igazán módjuk volna az esztétikai élvezetek szerzésére.

Tovább menni már szinte nem is merünk. Kulturális, humánus akciókra asszonyaink képtelenek. Vereinsdame van köztük temérdek, de legtöbbje azt sem tudja, mi célja az egyesületnek, melynek talán választmányi tagja. Ez tulzásnak látszik, de magamnak is volt alkalmam tapasztalni ennek igazságát.

S e szerint alakul társadalmi életünk is, melynek tulajdonképpeni mozgató eleme s központja az asszony. Szalonéletünk, legalább a középosztályban nincsen. Vannak zsurjaink, szoaréink, de szalonéletünk nincsen. A vendégsereg az ilyen társas összejövetelek alkalmával rendszerint a család jó barátaiból, s egynémely ismert zsuralakból toborzódik össze. Két három festő, ugyanannyi müvész és zenész járja végig az összes estélyeket, azok, akik éppen a legdivatosabbak. Mert nem az a lényeges, hogy csak a maguk világából hozzanak be egy kis levegőt, hanem, hogy a következő nap arról beszéljenek, hogy H. Y. estélyén ott volt ez meg ez a festő, vagy az a szinész. S talán müvészetről beszélnek ezek az urak? Dehogy, éppen olyan léhaságokról, mint a többiek, csakhogy éppen szabadabban, mert hisz müvész-embernek jussa van ehhez.

Valóban aktuális volt tehát Sulyok Ilda urhölgy felolvasása, talán megszivlelik majd asszonyaink a szavaiban rejlő igazságot s maguk is gondolkozóba fognak esni társas életünk orvoslásának módjai felett. Élvezetesebbé teszik majd azt, s szivesen megyünk majd oda, hova ma csak kénytetve járunk.

Fri

Az érettségi.

Csak a hirhedt velencei ólomkamrák fojtó, nyomasztó levegője lehetett olyan elviselhetetlen, amilyen az az atmoszféra, amelyben az érettségi vizsgálatok évrőlévre lemorzsolódnak. A nagy hőség, de még inkább a vizsgálatokkal járó izgalmak nemcsak a vizsgázó ifjuságot, hanem a tanárokat, sőt legtöbb helyen magukat a miniszteri biztosokat is erősen megviselik. Az érettségi mumus rendszerint még azokat az ifjakat is elcsüggeszti, demoralizálja, akik nyolc éven át nemcsak szorgalmukkal, hanem jó magaviseletükkel is kiérdemelték tanáraik jóindulatát. A páni rettegés a legjellemesebbek akaraterején is léket üt. Nem csoda hát hogy azok is puskáznak és azok is svindliznek, akiket tudásuk és a nyolc évi becsületes munkásság távol kellene, hogy tartson az efajta deákfogásoktól.

Az érettségi mai formájában a legjobb eszköz a főiskolákra készülő ifjuság erkölcsi integritásának a kikezdésére.

S amig egyrészről ez az érettségi erős próbára teszi a lelki szilárdságot, másrészről a serdülő ifjuság idegrendszerét is erősen megtépázza. Igazuk van azoknak, akik azt hiszik, hogy az egész lateinerséget, vagyis a magyar értelmiségi osztályt szomoruan jellemző idegességnek a bacillusait az érettségi vizsgálatok izgalmaiban kell keresni. Akiknél ezek az izgalmak egyformán támadják meg a lelket meg a testet is, azok rendszerint pisztolylyal, revolverrel oldják meg a hamleti kérdést, — magyar viszonyokra való alkalmazásában — mondván: érettségizni, vagy nem érettségizni! S elvetik maguktól a fegyvert, vagy az életet, aszerint, amint kevésbbé vagy pedig erősebben feszülnek az idegek.

Évről-évre szaporodik a száma azoknak, akiket az érettségitől való félelem, vagy a bekövetkezett bukás képtelenné tesz az élet küzdelmeire. Nem akarunk szentimentálisak lenni. Az angol lapok évente kimutatást közölnek a football, a kricket és egyéb nehezebb sportjátékok alkalmából történt halálesetekről. Nincsen olyan esztendő, hogy néhány százan áldozatul ne esnének a sportszenvedélynek.

Ám az angol anyák ha siratják is gyermekeik pusztulását, mégsem kivánják a football vagy kricket eltörlését. Az angol közvélemény tudja, hogy ezen áldozatok nélkül az angol nép virilitása nem érné el azt a magas fokot, melyet világ ámulatára elért, mert a férfias bátorság, a fegyelem és önmérséklet a sport nehezebb és kockázatosabb nemeiből meriti legjobb erejét.

Ámde mi haszna van a magyar nemzetnek az érettségiből folyó etikai és fizikai megpróbáltatásokból? Semmi! Még az sem mondható, hogy az érettségi alkalmából kifejtett magolási tevékenység néhány százalékkal is fokozza a magyar ifjuság tudását és értelmiségét. Hisz mindnyájan tudjuk, akik keresztül estünk ezen a torturán, hogy egy héttel az érettségi után éppen annyit, vagy még annál is kevesebbet tudtunk, mint az érettségire való készülődés előtt. A legtöbb maturáns, még pedig nem éppen a leggyengébbek, undorral eltelve, sutba dobja könyveit, szinte örül, hogy megszakadt a lelke és a tanulás kényszere közti kapocs.

Innen az a különös jelenség is, hogy az egyetemen s még inkább az életben csak igen kevesen válnak be azok közül, akik kitünően tették le a középiskolai érettségit. Az érettséginek mai formájában való fentartását már a németek sem tartják lehetségesnek. A jövő év április havában náluk életbeléptetendő uj érettségi vizsgálati szabályzat már igen jelentős reformokat tartalmaz. Ezen uj szabályzat értelmében a tanári kar egy közös konferencián mindenekelőtt kijelöli azokat, akikről okkal meg van győződve, hogy sikerrel kiállják az érettségit. Következik az irásbeli érettségi. Mindazok, akikről a tanári konferencia azt a véleményt táplálta, hogy éretteknek nyilvánithatók, ha irásbeli dolgozataik révén is igazolják ezt a föltevést, a szóbeli vizsgálatok alól egyszerüen fölmentetnek.

A gyengébbekre nézve pedig azt határozza a német szabályzat, hogy a mennyiben a tanári kar egyes maturánsok feleleteiből, értelmiségéből és egész egyéniségéből azt a meggyőződést meriti, hogy az illető jóllehet egyik-másik tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, garanciát nyujt az iránt, hogy szaktanulmányait az egyetemen sikerrel folytathatja, a tanári testületnek jogában áll, hogy az elégtelen osztályzatot, sőt figyelmet érdemlő esetekben két elégtelen osztályzatot is elégségesre változtasson.

TÁRCZA.

A vándor-bu.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Ajtómon kopogást hallok
S kiáltom, hogy: szabad!
Az ajtó nyilik s bámulok,
Be: vándor-bu halad.

Arca halvány, mint holdvilág,
Lába inog-binog;
Teste hervad, mint tört virág,
Hervasztják a kinok

Térdét meghajtva előttem,
Igy kér, igy esd szava:
Árva, hajléktalan lettem,
Oh fogadj házadba!

Hajléktalan lettél — mondok —
S aztán: mi az oka?
Tán makacs voltál s konok,
Hogy urad elcsapa.

Ah nem, inkább igyekeztem,
Jókedvében járni;
Parancsára nem engedtem,
Kétszer sohse várni.

Mindez sajnos! nem segitett,
Mert irigyem támadt;
Uramnál befeketitett,
Emelvén, nagy vádat.

Irigyem lett, a vig öröm
S azt hazudta reám;
Hogy uramat folyton gyötröm,
Gyötröm későn-korán.

Uram hitt a gonosz szónak
S nagy haragra lobbant;
Végét se várta a szónak,
Elcsapott ártatlanul.

Volt uram szivét azóta,
Öröm foglalja el;
S mindig igy szól a vig nóta:
A bu többé nem kell!

Hajléktalan járok, bolygok,
Keresve, uj helyet:
A reményből már kifogyok,
Hogy nem lelek kegyet.

Fogadj hát, oh fogadj — kérlek —
Te engem szivedbe!
Hü szolgálatot igérek,
Hálából, érette.

Könyörgésedre a szivem,
Tán meg is indulna;
Ha a kintól, mit szenvedtem,
Most is nem sajogna.

Ámde, butestvéred engem
Annyira meggyötört;
Hogy egészen fásult lettem
S nem ismerek könyört.

Örülök, hogy szakithattam
A buval, végtére;
Nem paktálok — megfogadtam —
Soha többé vele!

Keress hát magadnak másutt,
Keress foglalkozást!
Mig szivemben öröm ár fut,
Bu nem kap ott lakást!

Nith János Norbert.

Szinpad és divat.

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

Igazán fehér holló számba menő, ritka eset minálunk, hogy ez a két fogalom ilyen közvetlen közelségbe kerül egymás mellé. És ha mégis eszünkbe jutna, hogy valakinek igy egy sütetben tálaljuk föl a kettőt, az illető tán őszinte csodálattal és naiv megütődéssel fogná kérdezni: Ugyan mi keresni valója van kérem a divatnak a — szinpadon?

Pedig hát szinpadnak — divatnak sokkal több köze van egymáshoz, mint — hogy stilszerü hasonlattal éljek — primadonnának a vasajtóhoz. És egy füst alatt könnyü megállapitani azt is, hogy a kettő közül melyik van inkább ráutalva a másikra. A divat, lehet mondani, megáll a saját lábán és egyre nagyobb tért hódit a szinpad nélkül, sőt néha a szinpad dacára is; ellenben a szinpad mindent inkább számüzhet a maga köztársaságából, mint a divatot.

Olyan volna a szinpad divat nélkül, mint a magatehetetlen százéves aggastyán, aki otthon feledte mankóját, pápaszemét és hamis fogait.

És a művészek, akiket „Thália fölkent papjai"-nak szeretünk nevezni, nemcsak az imént emlitett pogány istenasszony szentelt palástját hordják testükön, nemcsak az ő igéit hirdetik a „világot jelentő deszkák" már kissé profanizált oltárszékéből, hanem — mondhatni, öntudatlanul — szolgálatába szegődtek egy másik, sokkal ujabb keletü istenségnek (melyről a görög mitológia aligha tud) — a divat istennőjének.

Nincsen kellő tudatában a szinész, de még csak nem is sejti azt a hatást, amelyet művészi játékán fölül külső eleganciája által a nézőközönségre gyakorolni képes. És nem öntudata, hanem ösztöne vezeti a közönséget is akkor, amidőn valamely művészi előkelőséget annyira rokonszenvébe fogad, hogy azt külső csin tekintetében valóságos fórummá emeli önmaga fölé és meggondolás nélkül, csaknem járványszerüleg utánozza nemcsak nagyobb dolgokban, hanem akárhányszor még apró szeszélyek, jelentéktelen semmiségek tekintetében is.

Mi, magyarok, egyelőre (természetesen!) még messze vagyunk tőle, hogy a szinművészt tanitómesterünknek fogadjuk el a divatra nézve. Még pedig olyan okból, amelyért nem szükség a távolban kalandoznunk: ez az ok ugyanis nem művészeinkben, vagy legalább nem egyedül ő bennük rejlik. Mert egyik-másik szinész művészi kvalitásai mellett olykor bámulatos divatérzéket és izlést árul el külső megjelenésében, de mi, a publikum, ezt nem vesszük észre. Nem vesszük észre, mert nem akarjuk észrevenni, nem akarjuk pedig azért, minthogy derogál nekünk. A vérünkben van valami abból a bizonyos arisztokratikus szittya dacból amely nem engedi, hogy a szinészt (még a legkiválóbbat is) lelkünk legmélyén komédiásnál, vásári ponyva alatt bukfencet járó hisztriónál többnek tekintsük. Annyit még megengedünk neki nagy kegyesen, hogy gyönyörködtessen bennünket, de azt már el nem türjük semmiért, hogy akár a divat, akár más dolog tekintetében nekünk valamit „előirjon." Ha mégis megkisérti, „juszt sem" követjük

Más nemzetek fiai kevésbbé rátartók. Az okos és művelt franciák éppen nem tartják méltóságukon alólinak, hogy a divat valamely ujabb alakulása felől a szinpadról oktassák ki őket. Megértik ők az ilyen hallgatag leckét és — a saját jóizlésükön átszürve — szivesen meg is fogadják. Megbecsülik a szinészt, benne és általa önönmagukat. Egy Le Bargy, egy Coquelin kétségtelenül épp oly nagy a divat művészetében, mint amilyen jeles a szinjátszásában és a divat hivatott művelése és tudatos tovább fejlesztése révén bizonyára csak annál könnyebben találták meg az utat a párisiak meg a többi franciák szivéhez.

A mi közönségünknek egyre csak igényei (olykor — valljuk be — merőben igazságtalan igényei) vannak, amelyek fejében azonban nem mindig becsülni, hanem olykor lebecsülni is szokott.

Szembeszökő ellentétet fogunk tapasztalni magában a kulisszák mögötti világban akkor, hogy ha egy futó bepillantást vetünk előbb a női, azután férfiszinészeink öltözőszobáiba. Minő gazdagsága a divatos izlésnek, soha ki nem apadó változatosságnak, körmönfont leleményességnek

Mindenesetre már ez is nagy haladás a mai állapottal szemben már csak azért is, mivel a humánus rendszer reményt és bátorságot önthet az érettségiző ifjuság lelkébe. A 17—19 éves ifjakban már eléggé mutatkozik az egyéni hajlam s az egyes stádiumok iránti szeretet. Akárhányan vannak, akik a latin, görög nyelvet szeretik mások az irodalmat és történelmet, ismét mások a fizikát és matematikát. De csak kevesen vannak, akik az összes tárgyakat egyformán kedvelik. Nagyon természetes, hogy a jobb tanulók is csak ritkán fognak az általuk kevésbbé kedvelt tantárgyakból ugyanoly eredményeket felmutatni, mint azokból, melyeket kedvteléssel tanulnak. A jövő év áprilisában életbeléptetendő német szabályzat e részben tehát nagy segitségére leend főleg a gyengébb tanulóknak.

Mindazonáltal e reformnál is helyesebbnek tartjuk a francia rendszert, mely nem ismeri az érettségi nyügét, mely csak az egyetem ajtói előtt kiált megállj-t a belépni akaróknak. Az egyetem falai közé akartok belépni, a tudomány csarnokaiban akartak otthonosok lenni? Helyes! Ám előbb tegyetek itt fölvételi vizsgát, mutassátok meg, hogy elég értelmesek vagytok-e az egyetemi előadások megértésére s van annyi szakbeli előképzettségtek, amennyi szükséges a főiskolai tanulmányok megkezdésére és folytatására.

Nekünk ez a francia rendszer annál is inkább tetszik, mivel alkalmazása módot nyujtana az oda nem való elemeknek az egyetemtől való távoltartására.

Ámde közoktatásügyi kormányunk bizonyára a legjobban tudja, hogy melyik rendszer felel meg leginkább a magyar viszonyoknak. Azt az egyet azonban határozottan ki kell jelentenünk, hogy a nálunk divatos érettségi rendszer nem felel meg.

Ebben, reméljük, nemcsak az agyoncsigázott ifjuság, de a tanári kar tulnyomó része is egyetért velünk.

Veritas.

Szezonképek.

— Laskay-féle bünpör. — A keszthelyi ünnepély — Az eső. — A munkásképző népünnepélye. — Az arena. — A virágos ember, mint nappali szórakoztató. —

Körülbelül egy éve, hogy itt volt a Barnum és Bailey féle cirkusz. Mozgásba jött az egész vidék és mint az arabok Mekkába, ugy zarándokoltak a környékből Kanizsára. A régi nevezetesség ujult fel egy időre, városunk központja lett ismét a vidéknek. Azt hittük, hogy városunk életében ez az utolsó felvonás, de csalódtunk, mert az idén nem a vidék, hanem az egész ország érdeklődésének központjává lett Kanizsa. A Laskay-féle bünpör lázba hozta az egész várost, mindenki sietett jegyet kapni a tárgyalásra. Irigylendő boldogok voltak, kik jegyet kaphattak. A sajtó munkásai izzadtak, a nyomdászok fejet veszitve kapkodtak, a postán éjféltől reggelig is sürgönyszolgálatot tartottak s a rikkancsok rekedt papagályhangja sértette a járókelők dobhártyáját. Az alsózó körökben a zöld asztal mellett a kártya fölött jogi viták voltak. A faltámogatók ajka káromkodás helyett Laskay tettét birálgatta. Az anyák és leányok a vádirat olvasásakor halálra kivánták az undok gonosztevőt, de már az első tárgyalás után — szánalommal viseltettek a szép ember iránt. A varrólányok izgatottan lesték hét óra felé a szép Laskayt.

Mint a méhkas ugy dongott az egész város, a hasonlat helyes — mert kofáink nyelvének csipóssége egyenlő a méhek fullánkjával.

Csupán a keszthelyi ünnepélyre volt a Laskay-féle ügy kellemetlen hatással. Leszámitva a keszthelyiek nyomott hangulatát, az ünnepély nagyszerüen sikerült. Városunk kitett magáért. Remek szép koszorut helyezett a képviselőtestület küldöttsége a szobor talapzatára. A boldogság érzelmét a mi küldöttségünk jó paprikás halászlé fogyasztásával tanulmányozta és a kanizsai portól veszedelmes bacillusokkal megtelt garatjukat tüzes badacsonyi borral fertőtlenitették. Azt tapasztalták, hogy a tüdővész ellen a Balaton gyöngyének rózsagőze a legjobb orvosság, s az az eredeti, hogy közülük egyik sem szenvedett e veszedelmes betegségben.

Sajnos, hogy a küldöttség nem használhatott külső kurát, csupán belsőleg füródhetett, pedig Farkas kapitány szerint az igazi balatoni gyógymód a következő: kivül balatonviz, belül badacsonyi bor.

A nagyszerü gyógymódot az eső miatt nem lehetett megtartani. A rossz idő folytán az ünnepély sokat veszitett fényéből. A jövőbe nem látunk, s az időnek nem lehet parancsolni. Ha lehetne, a munkásképző egyesület bizonyára verőfényes napot rendelt volna. Az időnek nem lehet parancsolni, de ellenszegülni igen. Mint például a kanizsai korzón a legfagyosabb időben is tavaszi köpenyben és tavaszi kalapban van a hölgyközönség, mert divat. Ime, az idő tönkreteszi százak és százak reményét, de tehetetlen a divattal szemben.

Sajnáljuk a Munkásképző Egyesület mulatságát, szerettük volna látni a társalgó táncot. Sebaj. Ami késik, nem mulik. Hanem egy tanácsot adhatunk a munkásképzőnek, — tanulmányozza az időváltozás előjeleit.

Itt van egy régi vers, mely csalhatatlanul megjósolja a következő napokra az időjárást. Megjelent a komáromi naptárban, de bizonyára bent lesz a jövőben a vigalomrendező bizottság könyvében is.

Az évszázados megfigyeléseken alapuló, mindenkor teljesülő jóslat a következő:

„Ha a kacsa vizen uszik, s alámerül,
Akkor majd vagy rossz idő lesz, vagy kiderül.“

Mikor reggel kérdezték, lesz-e estére mulatság a sörgyárban, Hardy Gyula árvaszéki ellenőr igy felelt:

„Ma este bál lészen — ha eső nem lészen,
Ha nem lészen, lészen — ha lészen nem lészen.“

Bizony szeszélyes az idő, mint Petőfi is mondja: „mint szeszélyes hölgy a menybolt majd borul majd kiderül, ajkán még mosolyg s szemébe köny tolul, annak sincs vége s ajkán ujra mosoly ül.“

Az eső nem akar állni. Az arenából a közönség csolnakon fogja az utat a Kölcsey-uton át megtenni. A Blumenschein ház és az egyletkert sarka között komp lesz fölállitva a közönség számára. A kanális tele van, a rostélynyilás bedugult, de nem baj, mert lehet legalább onnét vizet szivattyuzni, ha meggyulad a nyári szinház.

A hazatérő közönség orra le fogja radirozni a Kölcsey-utca emelkedéseit. Orrunk olyan mint a pénzszekrény, — nincs biztositva a betörés ellen, — legalább a Kölcsey-utcán.

A szinház csak esti szórakozás. A nappali szórakozást városunk daliás alakja nyujtotta, teletüzdelve kalapját mezei virágokkal s a sétatér kedvelőinek zenét adott. Egy szemlélő azt a megjegyzést tette a kedélyes urra, mikor a virágokat meglátta a kalapján „virág a virágok közt.“ A junói termetü vig cimbora jó öblös hangon ekkor éppen azt énekelte, hogy „árvalányhaj a süvegem bokrétája,“ pedig csak vadcsalán volt a kalapjában.

A nevezetes férfiu junius 6-án reggel a bérkocsisoknak bemutatta magát, s az arra haladó Orbán Józsefet homlokon csókolta. Most a fővárosban nyaral, foglalkozik Kanizsa város fölvirágoztatásának eszméjével, s a bölcs férfiu nem olvashatja a szezonképeket.

HIREK.

— **Festetich György szobra.** Keszthely Andrássy-terén ott áll immár Festetich György grófnak, az első modern magyar gazdának s az első földmivesiskola megalapitójának ércszobra. F. hó 8-án leplezték le a szobrot fényes ünnep keretében s nemcsak Keszthelynek, de az egész nemzetnek ünnepe volt e szobor leleplezése. A szép ünnepről itt következik tudósitásunk: Négy évvel ezelőtt Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter vetette föl az eszmét, hogy a nemzet rójja le háláját Festetich György grófnak, a Georgikon megalapitójának azzal, hogy emlékét áldásos munkássága s örök pihenője helyén, Keszthelyen ércszoborral örökitse meg. Fölvetett tervének ezer koronás adománynyal rakta le alapját. Ehhez csatlakozott az O. M. G. E. szintén ezer koronás adományával s ezzel megindult a gyüjtés, — amelynek gyümölcséről, az egyszerü, de szép szoborról, Lukácsy Lajos sikerült alkotásáról f. hó 8-án hullott le a lepel. Az ünnepségre az ország számos kitünőségét látta Keszthely vendégül falai közt. Ott voltak: Festetich Taszilo gróf főpohárnokmester, Festetich György dédunokája, mint vendéglátó gazda és a nagy elöd csaknem összes sarjadéka, Darányi Ignác miniszter, Desewffy Aurél gróf, a szoborbizottság elnöke, a földmivelési miniszterium, az O. M. G. E., gróf Jankovich László Zalavármegye főispánja, Csertán Károly Zalavármegye alispánja. Nagykanizsa város képviseletében Vécsey Zsigmond polgármester, Elek Lipót kir. tanácsos, Knortzer György, dr. Fabián Zsigmond, dr. Tuboly Gyula stb. Városunk polgármestere a város közönsége nevében koszorut tett le Festetich György szobrára. A beállott esőzés zavarta az ünnepet.

— **Közigazgatási havi ülés.** A közigazgatási bizottság folyó évi junius hó 10-én dr. gróf Jankovich László főispán elnöklete alatt tartotta havi rendes ülését. Alispáni jelentés szerint a lefolyt időszakban a személy és vagyonbiztonság erőszakos módon veszélyeztetve nem volt, kisebb büntettek tettesei ellen az eljárás folyamatba tétetett. Orvosrendőri eljárásnak az alábbi esetekben volt helye: Folyó évi május 10-én Pap József nagygörbői lakós 4 éves Mari nevü leányát mostoha anyja ugy megverte, hogy a gyermek meghalt. Gáli Mihály sümegi lakós 3 éves Mari nevü leánya május 27-én játszás közben a vonyószéket magára rántotta, s olyan sérülést szenvedett, hogy ennek következtében meghalt. Május 17-én Hőcs Bódi garabonci lakós hegyi pincéjénél áll. elmezavarban magát mozsárral agyonlőtte. Május 2-án sötét Kömüves József halápi lakós Kardos Kiss József ugyanottani lakós sógora által összeszólalkozásból kifolyólag megöletett, tettes elfogattatván. A m. kir. csendőrőrjáratok által letartóztatva lett 39 egyén és a közigazgatósági hatósághoz átadatott. Tüzesetek közül május hóban bejelentetett 16, melyeknél az összes kár 28654 koronát tett ki. Ebből biztositás által megtérült 15310 kor., igy a biztositatlanul maradt kár 13344 koronára rug. Közgazdasági állapotot illetőleg a májusi fagyok a laposabb helyeken a gabonában észrevehető kárt okoztak. A rendkivüli esők a szép fejlődésben levő rozsokat annyira leverték, hogy a bujább vetések érzékeny kárt szenvedtek. A május hó végén beállott kedvező időjárás a takarmánynemüek elmaradt fejlődését nagyban elősegitette. A gyümölcsfélékben és szőlőkben szintén tett a fagy kárt. De az átlagos termésre befolyással nem fognak lenni. A pénzügyi adminisztració terén fennakadás nincs a közadók és közterhek jelenleg csekély mértékben folynak be. A miniszter elrendelte, hogy szeptember elsején meg fognak nyittatni a csáktornyai állami fiu és állami leányiskolát a drávaszentmihályi, orehovicai, podbreszti és turnischai áll. elemi iskolát ekképp a zalavármegyében jelenleg müködő és szeptember hó 1-én megnyitandó uj állami iskolákkal együtt eltekintve a magasabb fokozatu áll. jellegü tanintézetektől csupán elemi népiskolai keretben a jövő tanévben már 46 állami iskola fogja szolgálni a magyar közmivelődést. A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az adók ezen időszakban nagyobb mérvben folytak be, mint a mult év hason időszakában. A zalaegerszegi ker. ifjak módositott alapszabályuk értelmében f. é. junius hó 10-én tartották évi rendes tisztujitó közgyülésüket. Megválasztattak: Elnök: Balassa Benő, alelnök: Schütz Frigyes, ügyész: dr. Czinder István, főtitkár: Fenyvesy Simon, titkár: Erdős Gyula, igazgató: Eizner József, jegyző: Kovács Géza, ellenőr: Zinger Miksa, háznagyok: Berger Miksa és Lövy Henrik, pénztárnok: Fangler Miklós, könyvtárnok: Kovács Mór. Megválasztatott még továbbá 12 választmányi tag, 3 póttag és 3 számvizsgáló bizottsági tag.

— **A Laskay-ügy és a táviroda.** Laskay bünügyének tárgyalását a fővárosi lapok részletesen közölték. Az éjfél utáni egy órakor kihirdetett itéletek a főváros közönsége már 5 órakor reggel ujságjaiban olvashatta. A hasábos szöveget a helybeli táviró közvetitette nem csekély buzgósággal és pontossággal, sőt Szommer Nátán posta- és távirodai felügyelő személyesen őrködött még az éjfél utáni órákban is, hogy a sürgönyök halmaza gyorsan lebonyolittassék.

— **Katonai vezérkari utazás.** Kisebb vezérkari utazás egy gyakorló csoportja, mintegy három törzs 22 főtiszt. 59 legénység 49 lóval f. é. julius hó 11-én Zalaszentgróton 12 és 13-án pedig Keszthelyen fog megbálni.

— **Halálozás.** Hild Ferencné szül. Hófer Szidónia folyó hó 9-én, hosszas szenvedés után életének 42. évében elhunyt Nagykanizsán. Temetése f. hó 10-én, délután 4 órakor volt a király-utcai 4 számu gyászházból. Hitvesén kivül öt fia gyászolja.

— **Eljegyzés.** Tóth István, budapesti m. kir. postatiszt eljegyezte Szalay Jolán kisasszonyt, Szalay Lajos ügyvéd, az Irod. és Müvészeti Kör elnökének leányát.

— **Házasság.** Mair József posta- és távirda tiszt f. hó 14-én vezeti oltárhoz Fiálovits Antónia kisasszonyt a Ferenciek templomában.

— **Ezred összpontositás.** Julius hó 3-ától 4 hétig a 20. honvédgyalogezred Nagykanizsán lesz összpontositva. Jelzett napon városunkba érkezik a körmendi zászlóalj és a fiumei század.

— **A laktanyai utak.** Az uj honvédlaktanya utainak épitésére kiirt pályázat ma járt le. Az utak és csatornák épitésére közel 100.000 korona van előirányozva.

— **Tréfáért emberélet.** Herg Mihály 10 éves kotori fiu kedden délben a mezőről ment haza. Az uton elébe jöttek Fuss Mari és Margit kis leányok, kiknek lábait a fiu, a nála volt vesszővel, ütni kezdte. Meglátta ezt Fuss Iván, a leányok bátyja, oda jutott és arcul ütötte Herget. Ez pedig a vesszővel ütötte vissza Fuss Ivánt, azután elmenekült. De Fuss utána rohant és a nála levő kapa nyelével akkorát ütött Herg hátára, hogy ez elbukott, a nyelvét kiöltötte és azonnal

---

amott és ezzel szemben micsoda lepel nélküli, szánalomra méltó, vigasztalan szegénysége mindannak emitt. Mintha a férfiak e tekintetben valóságos antitalentumok volnának! Mert az az álláspont, hogy a divat — mint fölösleges cicoma, komolytalan aprólékosság — a teremtés koronájához, a férfihoz nem méltó, sőt azt bizonyos fokig le is alacsonyitja: — hál' Isten! — már rég meghaladottnak tekinthető ... És a divat a férfiaknál még sem életszükséglet ma sem. Igy eshetik meg azután az, hogy mig a nők manapság (szinpadon és a mindennapi életben egyaránt) a szivárvány valamennyi szinében pompázva, az ezeregyéj csodáit elevenitik meg előttünk, addig a férfiak nagyjában és egészében — kiméletesen szólva — libériában járnak. És teljes igazságossággal fölállithatjuk a tételt akként, hogy a szinésznők oly elenyészően csekély százaléka hány fittyet a divatnak (ezt a fittyet egyébbként a közönség kamatostul szokta visszahányni a szinésznőnek,) mint amilyen számba se vehető kicsiny hányada azoknak a férfiszinészeknek, akik komoly müvészi készségen, szereptudáson, klakkon és még egy s máson kivül számot vetnek a nyolcadik nagyhatalommal is: a divattal

Ez ellentétesség egyik legfőbb oka a nőnek („Éva leányának“) veleszületett mégmérhetetlen hiusága és a szép iránt való ösztönszerü nagy fogékonysága. Másik, szintén nem kicsinyelhető magyarázata azonban a — pénzkérdés. Mert eltekintve attól, hogy — kivált ami a ruházkodást és általában divatot illet — csaknem minden nő a legmesszebb menő pazarlásra képes, nem szabad szem elől téveszteni azt, hogy a női szinészeknek a férfiaknál aránylag mindenütt jóval dusabb fizetésben, sőt ruhaszámla cimén akárhányának még külön tetemes dotációban is van része. A ruházatban annyi fényüzést, mint a nők, a férfiak tehát már csupán ez egyért sem engedhetnek meg maguknak. Sajnos azonban, hogy legtöbbször még annyi lukszust sem fejtenek ki, amennyit anyagi viszonyaik igenis megengednének és amennyit tőlük joggal el is lehetne várni.

Összes szinházaink közül talán még a derék Vigszinházat (ezt az — előadó müvészeit tekintve — par excellence férfiszinházat) emlithetjük föl dicsérettel mint olyant, amelyet e tekintetben is a többinél valamivel modernebb, nyugotiasabb szellem leng át. Tiszteletreméltó kivételek, habár csak elvétve is, — megengedem — néha másutt is akadnak.

Igen gyakran hiányzik a szinpadi öltözékekben a szükséges egyöntetüség is, a harmónia a helylyel, korral és időjárással, ami pedig (közönségre és partnerekre egyaránt) fölötte zavarólag szokott hatni. Elvégre a rendező nem lehet mindig perfekt, „up to date“ divatmüvész, azután meg az ő árgusszemei sem érhetnek el mindenüvé és olyik francia vigjátékban bizony az inas ruházata tetőtől talpig fashionable lehet, tulajdon gazdája pediglen ugyanakkor még a legtürelmesebb divatkodifikátort is a kétségbeesésbe kergethetné, divatnak, izlésnek valamely föltünő arculütése által. Hasonló komikumot különben az élet szinpada is elégszer szolgáltat, hanem ezt még menteni tudjuk, mivelhogy ötletszerübb. Ellenben a szinpadi festett világban több precizitást követelünk (a pénzünkért t. i.)

Az a varázserejü bűvös klenódium, amely a müvészt mindig a kellő határok közé utalja, az örökérvényességü egyéni jóizlés. Ezt a talizmánt még a kiállitásos vagy u. n. „látványos“ daraboknál is haszonnal érvényesitheti az intelligens szinész, lévén legelőkelőbb szinházaink szabóműhelyei is gyarló jelmezgyáraknál nem egyebek. Az egyéni jóizlés adja meg azt a semmi mással nem pótolható „sikk“-et, amely elől tudvalevőleg még a nagy francia akadémia sem tudott már elzárkózni, amint azt a táviró csak nemrég adta tudtára a nagyobbrészt nem akadémikusokból álló világnak.

Egy testhez álló, helyes szabásu csinos öltöny (meg ami ahhoz tartozik) valami különös öntudatot, könnyed biztosságot kölcsönözhet a szinésznek játék közben és viszont némely lelkiismeretes müvész lehet, tüstént kiesnék a szerepéből, amint — kijövén a lámpák elé — ruházatának valamely felöltőhibájáról venne tudomást. Ámbár a vidéken (a „kedves és romlatlan“ vidéken!) láttunk jól táplált, flegmatikus Romeókat is, akiknek még félbajuszuk elvesztése sem vette el halvérüket, sőt egy-egy kisebb szinész-centrumban ma is elég gyakori az olyan csoda, hogy — teszem föl — Balassa Bálint lakkcipősen, keztyüsen és gavallérmancsettásan (!) jelenik meg a szinen, ellenben a „Vasgyáros“ Bligny hercege középkori lovagruhában, kardosan. A divatnak ez az u. n. anachronizmusa azonban, mint emliteni bátor voltam, nagyobbára a vidék sajátja.

A fővárosi szinésztől már megkivánja a haladottabb izlésü közönség (legfőképp az, amely a páholyokat és zsölléket a maga öröklött tulajdonának tekinti), hogy akkor, amidőn őt, vagyis a mai társadalom emberét ábrázolja a szinpadon, — divatos ruhát, divatos nyakkendőt, divatos cipőt és divatos sétabotot hordjon és hogy ne csupán az ékszere, az illatszere, hanem még a mosolya, sőt hanghordozása és taglejtése is divatos legyen. Ebben a fokról-fokra való nagy alkalmazkodási processzusban azután, az esztétikával rokon etika kárára, kifejlődött lassankint a szinpadon a közizlést visszatükrözni hivatott divatos morál, amelyben azonban köztudomás szerint nem sok köszönet vagyon.

Ám a legkellemesebben talán mégis akkor érinti a szinészeket a divat, amikor ők maguk „divatba jönnek“; legérzékenyebben minden bizonynyal akkor, amikor a divatból „kimennek“ ...

... Többé-kevésbbé nem emancipálhatja magát a divat áramlataitól ma már egyféle hivatás sem. A festők, szobrászok, zeneköltők müvészi alkotásaikban, — ha nem is mindig bevallottan, — koruk divatjának hódolnak az ipar munkásai nemkülönben. De divatos irányban halad (mert kénytelen vele) az ujabb tudomány és divatos talárt viselnek ma az egyház jámbor életü szolgái is. Divatszerü a mai egész irodalom és ezen kis cikk is, mert hiszen a divat szempontjából mérlegelni és birálni mindent, de mindent: ma — divat.

Ámon Ottó.

Foulard-selyem 60 kr.-tól

3 frt. 65 kr.-ig valamint folytonosan a legujabb fekete, fehér és szines Henneberg-selyemben 65 kr.-tól méterenkint, 14 frt, 65 kr.-ig sima, sávozott, kockázott, mintázott, damasztok stb.

Menyasszony-selyem 65 kr.-tól 14 frt. 65 kr.
Selyem-damasztok 65 „ 14 „ 65 „
S-bászt. ruhánként 8 frt. 65 kr. 42 „ 75 „
S.-foulard mintázott 65 kr.-tól 3 frt. 65 kr.
Báli-selyem 60 „ 14 „ 65 „
Selyem-grenadinok 80 „ 7 „ 65 „

méterenként portó és költségmentesen házhozszállitva. — Minták azonnal küldetnek, kettős levélportó Svajcba.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN Cs. és kir. udvari-szállító.

meghalt. Az ütés éppen a hátgerincét érte, mely eltörött. A gyilkost letartóztatták és behozták a nagykanizsai kir. ügyészség fogházába, de hounan, miután teljes vallomást tett, haza bocsátották.

— **Gazdasági tudósitó.** Lizter Ernő kehidai lakóst a földmivelésügyi miniszter a zalaszentgróti járásra nézve a gazdasági tudósitói tiszttel megbizta.

— **Az ügyvédi kamarából.** A zalaegerszegi ügyvédi kamara közhirré teszi, hogy Karabélyos Elek ügyvédet Alsólendva székhelylyel a kamara ügyvédi lajstromába felvette, ellenben Szalay Ferenc zalaegerszegi, Nagy József alsólendvai ügyvédet önkéntes lemondása, dr. Mányoky Gyula tapolcai ügyvédet ezen kamara területéről való eltávozása és néhai Varga Lajos nagykanizsai ügyvédet elhalálozása folytán a lajstromból törölte.

— **Névmagyarosítás.** Gurtnekker Ferenc nagykanizsai illetőségü szombathelyi lakós családi nevének „Fodor"-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kirendelés.** A zalaegerszegi ügyvédi kamara néhai Varga Lajos ügyvédi irodájának gondnokául Sebestény Lajos nagykanizsai ügyvédet rendelte ki.

— **Felhivás.** A zalavármegyei gazdasági egyesület részéről felkéretnek mindazon kiállitók, kik a pozsonyi mezőgazdasági kiállitáson az egyesület gyüjteményes csoportjában kivánnak részt venni, hogy ebbeli szándékukat s a szükséglendő fal v. asztal terület nagyságát a bejelentés eszközlése végett junius hó 20-ig az egyesület titkári hivatalába bejelenteni sziveskedjenek.

— **Lópatkolási tanfolyam.** A magyar királyi földmivelésügyi miniszter a folyó év őszén Nagykanizsán időleges lópatkolási tanfolyamot szándékozik rendeztetni: mely tanfolyam szervezési munkálatainak ellátásával Trombitás Ignác szombathelyi magy. kir. állategészségügyi felügyelőt bizza meg.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A novai polgári és iparoskör alapszabályait és a Nagykanizsai Kath. Legény-Egyesület alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Megégett gyermek.** Hétfőn egy sulyosan összeégett gyermeket hoztak be Galambokról a nagykanizsai közkórházba. A 14 éves fiut — névleg Novák Józsefet még áprilisban leforrázta Csire Imre galamboki lakós. De akkor nem vették gyógykezelés alá. Most azonban állapota oly aggasztó lett, hogy felgyógyulásához nincs remény.

— **Nyári táncvigalmak.** A Munkásképző Egyesület mult vasárnapra tervezett népünnepélyét, miután akkor esett az eső e hó 22-ére halasztották. Rossz idő esetén, a mulatság f. hó 29-én lesz megtartva a sörgyárban.

A nagykanizsai szabó munkások és szabó munkásnők szakegylete julius hó 6-án saját dalárdája közreműködése mellett zártkörü nyári táncvigalmat rendez.

— **Meghivó.** A „Zalamegyei Általános Tanitótestület" 1902. julius 2-án és 3 ikán tartja rendes közgyülését „Zala-Szent-Gróthon" a következő renddel: Julius 2 ikán d. u. 5 órakor gyülekezés a zalaszentgróthi kastélykertben, s onnan kirándulás Berényi Jenő urnak 5 percnyi távolságban levő, 35 holdas szőlő- és oltványtelepéhez. Este 8 órakor előértekezlet a Casino helyiségében; utána ismerkedés. Julius 3-ikán reggel 8½ órakor „Veni Sancte." — 9 órakor rendes közgyülés a Casino helyiségében következő tárgysorozattal: 1. Évi jelentés. — 2. Az irva-olvasás tanitásának egy uj módjáról. Előadó: Nagy Ferenc (Draskovec.) — 3. A tanitói fizetések szabályozása. Előadó: Horváth János (Zala-Egerszeg.) — 4. Az ifjuság erkölcsi életének megóvása. Előadó: Bóry Imre (Keszthely.) — 5. A szakszerü tanitóképzés és képesités. Előadó: Banekovich János (Nagykanizsa.) — 6. Az uj gondnoksági utasitás ismertetése. Előadó: Brauner Lajos (Csáktornya.) — 7. Az alapszabályok módositása. — 8. Folyó ügyek. — 9. Inditványok. — 10. A tisztikarnak és választmánynak a módositott alapszabályok szerint való kiegészitése, esetleg teljes ujraalakitása. E közgyülésre a tanitótestület rendes tagjait és a tanitásügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghivja: Szalay Sándor s. k. tantestületi elnök.

— **Tüzilárma.** Szerdán délelőtt 10 órakor tüzveszélyt jelzett a tüzoltók harsonája. A Király-utcai Rothschild Albert-féle házban kigyult a kátrány, mely óriási füsttel égett. De mire a tüzoltók kivonultak, a tüzet már eloltották.

— **Kinevezés.** Az alispán dr. Pollák Ernő nagykanizsai gyakorló orvost a helybeli közkórházhoz kórházi orvossá nevezte ki.

— **Elfogott tolvaj.** Kámán János notórus csavargó f. hó 5-én betört Máncsek István kiskanizsai lakós házába és több értékes holmit ellopott. A tolvaj a tett elkövetése után megszökött, de a csendőrség Pacsán elfogta és tegnap visszakisérte Nagykanizsára.

— **Fegyvergyakorlat.** Nagykanizsára a 20. honvédgyalogezredhez augusztus hó 12-én 1200 ember vonul be fegyvergyakorlatra.

— **Ékszeres hölgy.** A napokban egy parasztosan öltözött leány állitott be Berény József helybeli ékszerészhez és előmutatva két gyémánt gyürüt, egy nyakláncot szivvel és egy karkötőt, az értéküket kérdezte. Berénynek gyanus volt a dolog és jelentést tett a rendőrségnek. Itt vallatóra fogták a leányt, ki elmondta, hogy Katicának hivják nagykanizsai illetőségü, édes apja is itt lakik. Őt 14 éves korában valami Kövesi Gyula nevü lélekkufár kivitte Dél-Amerikába és egész mostig Buenos-Ayresben volt. Az ékszereket — melyek 3—4000 frtot érnek. — ott szerezte. A rendőrség a dolog iránt, a buenos-ayresi osztr. magy. konzulátus utján, megkereste az ottani rendőrséget.

— **Juniális.** A Keresztény Jót. Nőegylet elnöksége gondoskodott arról, hogy a sörgyárban holnap tartandó juniálisára 40 fillérért kocsit lehessen kapni a Deák Ferenc téren.

— **Lövöldöző pincér.** Nagy riadalmat okozott a napokban Csáktornyán a Hackl-féle vendéglőben Rezsek József nagykanizsai illetőségü ottani pincér. A leszámoláskor összeveszett Honbauser Gyula üzletvezetővel, majd revolvert rántott elő és kétszer reá lőtt Honbauserre. A lövések szerencsére nem találtak. Rezseket letartóztatták és átadták a járásbiróságnak.

— **Öngyilkosság.** Szöllősy Orbán köveskuti lakós f. é. junius hó 3-án öngyilkossági szándékból felakasztotta magát.

— **Mint értesülünk,** a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, ezen előzékenységéről általánosan ismert, előkelő fővárosi pénzintézet ujabban jelzálogosztályt nyitott s ajánljuk mai számunkban megjelent idevonatkozó hirdetését különösen gazdaközönségünk figyelmébe.

— **Virágbarátok!** A „Floro!" virágtrágya-kivonat használata bámulatos hatással van a virágok fejlődése, szinpompája és illatára. Postán bérmentve küldi 1, 2½ és 4 korona ellenében Waltersdorfer K. Pál droguista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 8|a

— **Költözködés.** Dukes M. utódai hirdetési iroda Bécsben, kiknek helyisége hosszu évek során a Rothschild bazárban volt I. Wollzeile 6—8, a napokban az átellenben lévő házba I. Wollzeile 9. költözködött, ahol a cég, melynek üzleti forgalma évről-évre hatalmasan emelkedett, kiterjedt iroda helyiségeket vett át. Ezen nagyszabásu berendezkedés folytán, képes a Dukes M. utódai cég, mely már több mint 28 éves fenállása óta, előzékenysége, megbizhatósága és messze szétágazó összeköttetései következtében a bel és külföldi napi és szaksajtóval az üzleti világ, és nyilvánosságra utalt körök bizalmát megnyerte, az üzleti érintkezés minden igényeinek pontosan megfelel.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— 1902. jun. 3-tól -jun. 14-ig. —

Sebestény Ferenc városi hivatalnok: Karolina.
Szerdahelyi László földmives: József.
Bolf László földmives: Antal.
Horváth Lajos vasuti munkás: Mária.
Varga Ferenc földmives: Anna.
Plander György földmives: Boldizsár.
Felde Henrik vasuti kalauz: Lajos.
Kósek Ferenc földmives: Katalin.
Plánder Ferenc vasuti munkás: Ferenc.
Fercsel Erzsébet cseléd: István.
Fasching Antal mérnök: Gertrud.
Pammer Mihály vasuti munkás: Jenő.
Hoffer Károly csizmadia: József.
Guzsvinec István napszámos: halva született.
Krefli Péter földmives: Katalin.
Gorinek György földmives: József.
Paár János vasuti munkás: Margit.
Schweitzer József fodrász mester: Margit.
Hóbor Antal hivatalszolga: Lajos.
Molnár István kőmives: István.
Mecz Ferenc földmives: János.
Krall Károly napszámos: Mária.
Szendrei Károly vasuti hivatalnok: Ilonka.
Anek József földmives: László.
Csicsics János vasuti váltóőr: halva született.
Weinacht József mozdonyvezető: halva született ikrek.
Makó János szobrász: Lajos.
Horváth Vendel földmives: Boldizsár.
Vajda József napszámos: József.

SZINHAZ.

A nyári szinház épitését a jobb izlésü közönség tetszéssel fogadta, mert a finomabb müélvezet állandósitását városunkban hathatósan előmozditja. Persze vannak emberek, kik ennél a vállalkozásnál is csak Kövessy Albert jövedelmére gondolnak, de nem arra is, mennyivel üdvösebb, hogyha közönségünk kávéház helyett szinházba jár. F. hó 11-én nyitották meg az arénát Fényes Samu hazafias darabjával, Kurucz Feja Dáviddal. Makó Ida tünt ki, mint drámai szinésznő. Szép alak, jó arckifejezés, beszédes szem és zengzetes hang jellemzik játékát.

Benedek Gyula első fellépte nem volt a legszerencsésebb, még szerepének első részében megállta helyét, de később a leghatásosabb jelenetei egészen ellaposodtak.

Csütörtökön, junius 12-én A „Cigánybáró" e kedvezően ismert operette került szinre. A szinház elég látogatott volt, ami azért kiemelendő, mert régi ismert darabról lévén szó, ez érdeklődésben a közönség pártolását láthatjuk. Ez bizalommal töltheti el szintársulatunkat e szezon sikerére nézve.

Az előadás igen jó volt és teljesen kielégitette a müértő közönség izlését is, ami a gyakran ismétlődő tapsviharban nyilvánult. A női szereplők közt kiemelendő Aradi Giza, aki üde hangjával és sikkes mozdulataival mindvégig lekötötte a figyelmet. Sok derültséget okozott Károlyiné, mint nevelő kisasszony. Kitünő volt Kövessyné cigányasszony alakitása.

Mányai Aranka művészi hangjával aratott sikert és több kupléját ismételnie kellett.

A férfiszereplők közt Kövessy Albert szinházigazgatót kell első sorban kiemelnünk, ki most is mint zontinirozott komikus mutatkozott be. Előadási modora derültséget keltenek. A hallgatóság élénk tapssal honorálta fényes játékát.

Dicséretet érdemel az ének- és zenekar is, melyek méltóan illeszkedtek a jó játék keretébe.

M. D.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

„MARGIT"
GYÓGYFORRÁS
Margitforrás-telep (BEREG-MEGYE.)
A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek fölé emelik. Kitünő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővészeseknél még akkor is, ha vérköpésük van, a „Margit-viz" megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.
A hugysavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnak a „Margit"-forrásnak a hozzáhasonló összetételü gyógyvizek fölött.
MINT IVOVIZ
kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.
Mint borviz általános kedveltségnek örvend.
FŐRAKTÁR:
ÉDESKUTY L. BUDAPESTEN,
cs. és kir. udv. szállitó.
Ásványviz-nagykereskedő.
Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Évenkinti előállitás 39 millió szelencze.
NESTLÉ-FÉLE gyermekliszt.
Teljes tápláték csecsemők és gyomorbetegek számára legjobb havasi tejet tartalmaz.
Naponkinti tejfogyasztás 184000 liter.

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDÖJE
gyógyhely Budapest (Budán),
Idény április hó 15-től október hó 15-ig
Kiváló gyógyhatással bir
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGAR EMIL.
Egészséges fekvés. Jutányos lakások Jó vendéglő
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

Tartományi Rohitsi Savanyuviz Valódi!
STYRIA FORRÁS TEMPEL STYRIA
Főraktár Magyarországon Hoffmann József czégnél
Budapest, Báthory-utcza 8. szám.
Állandó raktár Nagy-Kanizsán:
Brück Márkus és Társa szállitóknál.

Dr. Grimm gyógy- és vizgyógyintézete
Savanyukut
Sopron-megye.
Vasutállomás N.-kanizsától 4 óra. Az összes vizgyógymódok, szénsavas és villanyos, kétcellás fürdők stb.
Mérsékelt árak.
Idénykezdet: Máj. hól.
Prospektusok és felvilágositások az igazgatóság által.

VEGYES.

— **Mükedvelők fényképezéséhez?** Elismert legjobb szalon és utazási fényképező készülékek uj felülmulhatatlan pillanatnyi kézi-készülékek, továbbá mindennemü fényképezőkellékek A. Moll cs. és kir. udvari szállitónál, Bécs, I. Tuchlauben 9. Fényképező kellék üzlet alapittatott 1854. — Kivánatra nagy képes árjegyzék ingyen.

HIRDETÉSEK.

Jó és olcsó órák, 3 évi jóttállással privát vevőknek
KONRÁD JÁNOS
óragyára
arany, ezüst és ékszer áruk szallitó-háza
BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.
Cégem a cs. és k. birodalmi cimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.
Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

Suchard
Milká-ja
Teljes tejfel csokoládé
— táblákban és hengerekben. —
A legtejfelgazdagabb
Tej-csokoládé.
Legutolsó ujdonsága a világhirü csokoládégyárnak
PH SUCHARD.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony" védjegygyel és a „Richter" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

Nyavalyatörés.
Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a|Main által.

A
Brázay-féle
sósborszesz
nélkülözhetlen háziszer.
Kapható mindenütt.

Nyári és őszi idény
1902.
Valódi Brünni szövetek
Egy coupon 3.10 méter, teljes uri ruhát, (kabát, nadrág és mellény) csak
frt 2.75, 3.70, 4.80 jó minőségü
frt 6—6.90 jobb
frt 7.75 finomabb
frt 8.65 legfinomabb
frt 10.— kiváló finom
Valódi gyapju szövet
Egy coupon fekete szalon ruhához 10 frt, továbbá felöltő szövetek, turista daróc, legfinomabb kammgarnok stb. gyári árakon szétküld a tisztességes és lelkiismeretesnek ismert posztógyári raktár:
Siegel Imhof Brünnben.
Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállitásért kezeskedve.
A magánvevő előnyei szöveteket közvetlen rendelni a gyári helyről, igen nagyok.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirneves orvosoktól, **mint könnyü hashajtó feloldó szer ajánltattatnak,** az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen bevétetnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 k. 45 f. előleges beküldésénél egy tekercs bérmentve szállittatik.

KÉRJÜNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót" védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasitásaink és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára Z. K. [illegible]
WIEN, I., Plankengasse 6.
Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Z.K. 6/14 902. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altestbántalmak,** gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött **székrekedés,** májbántalom, vér tolulás, aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A **Moll-féle francia borszesz és só** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer** köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — **Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.**

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan **a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.**

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan **Moll A. védjegyével** van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Fürdőidény május—október. ⁂ Fürdőidény május—október.

ÁSVÁNY- ÉS ISZAPFÜRDŐ

DARUVÁR (Szlavoniában.)

A cs. kir. déli vaspálya állomása. — (Közvetlen összeköttetés Budapest Bécs.)

Vastartalmu forrás- és iszapfürdők. Hőfok 34°- 50° C. Márvány-, porcellán-, tükör-iszap- és moorfürdők. **Sikeres gyógyhatással bir az összes női bajoknál, vérszegénységnél és reumás szenvedéseknél.** Ujonnan épült Fango-osztályok. Begöngyölitések a rendkivülien gyógyhatásu **daruvári ásványiszappal.** Fényes eredmények érhetők el idült, csuzos és reumás bajoknál, Görvélyes és vérszegény gyermekek részére egy **„Gyermekmenhely"** kényelmes és előnyös módozatok mellett, épp most létesül. Már a római idők óta réghirü, jóhatásu fürdő a szlavóniai középhegyek gyönyörü völgyében, erdős magaslatoktól körülvéve. A gyógyhelyiségek egy remek, árnyékos sétány közepén fekszenek. Acetylen-légszeszvilágitás, zenekar, lawn-tennis, tekepálya, táncmulatságok, kölcsönkönyvtár. Gyönyörü kirándulások a történetileg érdekes és tájképileg gyönyörü környékben. Fölséges séták, melyek leginkább nyugalmat és felüdülést igénylő városiaknak alkalmasak.

Teljes ellátás a fürdőszállodában: (I. osztály) 40 frt. (II. osztály) 30 frt.

Kiváló előzékeny kiszolgálás. A t. katona urak, állami és vasuti tisztviselők kedvezményben részesülnek. Az elő- és utóidényben tetemes árengedmények. **Fürdőorvos dr Fischer,** azonkivül a városban még két orvos müködik. Prospektusokkal, felvilágositásokkal készségesen szolgál az

uradalmi fürdő-igazgatóság.

STUBICA TÖPLITZ HÉVVIZFÜRDŐ

Uj fürdőigazgatóság. **Uj berendezés.**

Fürdőidény: május 1-től október végeig.

A zagoriai vonal Zabok állomásától 3/4 óra Stubica Töplitz megálló állomástól 1/2 óra távolságban.

Ezen 53·b C. foku hévviz fölülmulhatlan hatásu főleg csúzos izom s izületi fájdalmak, idült csonthártyalob, idegzsábák, főleg Ischias, izületi zsugorok s idült Brightkór ellen.

Természetes iszapfürdője s modern berendezésü izzasztó helyiségei (Caldarien) nagyhatásuak női bántalmaknál igy méhlob után visszamaradt izzadmányok felszivódására. Egyéb gyógyhatányok Massage, villanyozás galván és faradicus árammal, villanyos Massage s. a. t.

A fürdő Zágoriának egyik legszebb tág völgyében fekszik kiterjedt szép árnyas erdei sétányokkal.

Állandó gyógyzene, Lawn Tennis, tekepálya.

Kocsik minden vonathoz Zabok s Stubica Töplitz állomásoknál. Több tagu családnak ajánlatos az érkezést előleg bejelenteni. Föltünő olcsó árak, lakás, fürdő s étkezésnél, kitünő konyha, természetes borok.

Utbaigazitást ad a fürdőigazgatóság, s dr. **Spanner I.** fürdőorvos **magyar nyelven.** Prospektus ingyen s bérmentve.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank

Budapesten, V., Dorottya-utca 6. sz. saját ház.

Befizetett részvénytőke 30 millió korona.

A bank ujabban a

jelzálog üzletet

vette fel üzleti körébe.

Jelzálogkölcsönöket engedélyez

földbirtokokra

és városi nagy bérházakra saját kibocsátásu

4 százalékos záloglevelek

alapján 20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyujtásokat a leggyorsabban bonyolitja le; minden megkeresést 48 óra alatt válaszban részesit.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza, Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben,vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika

A levelek mindig bérmentesitendők.

A szöllő Peronospora (penész) betegsége ellen legjobb a

dr. Aschenbrandt-féle bordói por.

A szöllő Oidium (lisztharmat) betegsége ellen legjobb a

Dr. Aschenbrandt-féle rézkénysor,

mely porok a „Gazdasági Közvetitő Iroda" utján leszállitott árak mellett megszerezhetők Nagykanizsán Sugár-ut, 18. sz. alatt.

Friss

Liptói Májusi sajtot

az elismert legjobb minőségben ajánl

MAKOVICKY PÉTER

sajtgyára Liptó-Rózsahegyen.

Minden csemege kereskedésben kapható.

TŰZKÁR ELLEN,

épületeket, takarmánykészleteket felszereléseket és butorokat

JÉGKÁR ELLEN,

takarmánynövényeket, gabonákat, szőlőt stb. csakis a „Gazdák Biztositó Szövetkezeté"-nél biztositsunk a legkedvezőbb feltételeinél fogva. Ezen szövetkezetnél az üzleti nyereség, a biztositóknak visszatérittetik. Bővebb felvilágositást nyujt esetleg biztositásokat elfogad a képviselőség Nagykanizsán Sugár-ut, 18. sz. alatt.

SZLIACS-ACÉLFÜRDŐ

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. — Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

Fölülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvosok: Grünwald M. dr., Molnár I. dr., Stern I. dr. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át, onnan 5 óra, délről Budapesten át, innen szintén 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimeritő fölvilágositást és prospektust utazás, lakás-árkedvezményről az elő- és utószezonban stb. ad a fürdőigazgatóság. Szliács (Zólyommegye).

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya.)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési ös-zehuzódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték, Hidegviz kurák zuhanynyal Kneipp szerint, egész éven át nyitva

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

ACETYLEN

KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT

oly acetylen készüléket szállitanak, mely **minden** kivánalomnak megfelel. Ezzel minden hiányt megszüntettek:

Robbanásbiztonság,
Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés,
Elérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
Solid kivitel és egyszerü kezelés.

Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államaiban.

Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesitésere minden kivitelben és nagyságban

(Prospektusok, elismerő-iratok, költségtervezetek ingyen és bérmentve.)

Elsőrendü Carbid folytonosan a napi árakért szállittatik.

Fémnyomdai munkák bármilyent is, vörös sárgaréz, horgany, alpacca stb. rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészittetnek.

Az installatiokban jártas, tisztességes képviselők kerestetnek.

1953.
kig. 1902.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg város tulajdonát képező „Baross-ligeti" és „Fehérkép" vendéglőknek 1903. évi január hó 1-ső napjától — 1908. december 31-ig terjedő hat évre leendő bérbeadására a v. tanács 1902. évi junius hó 19 én d. e. 10 órára a városház kis tanácstermében nyilvános árverést hirdet.

1. Kikiáltási ár a „Baross-ligetre" 1200 (ezerkétszáz) korona, a „Fehérkép" vendéglőre 1400 (ezernégyszáz) korona évi bér, mely összeg 10%-át tartozik vállalkozó az árverés megkezdése előtt a polgármester kezéhez letenni s a legnagyobb ajánlattevő az árverés befejeztével ezen összeget 1/4 évi bérösszegre azonnal kiegésziteni.

2. Tartozik a bérlő az évi bérösszegen felül a bérlet tárgyát képező épületek után mindennemü közterheket viselni, a tüzbiztositási dijat a városnak megtériteni s az épületeket jókarban fenntartani.

3. A többi részletes feltételek is Fülöp József városi aljegyzőnél, a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Zalaegerszeg, r. t. város tanácsának 1902. junius 4-én tartott üléséből.

NÉMETH, *főjegyző.*

VÁRHIDI, *polgármester.*

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1902. junius hó 21-én. 25-ik szám. XLI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyánegylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A kivándorlás ügye.

Nagykanizsa, 1902. junius 20.

A kivándorlás kérdésével már több izben foglalkoztunk. Jelentőségében e kérdés mindinkább fokozódik. Ezért leköti a hatóságok és a társadalom figyelmét. Bizonyára eléggé fontos is erre, akár mint tünetet tekintjük, akár mint fogható fejleményt. Ha nincs alapos és részletes statistikánk a kivándorlásról, ami az ügy elbirálásához a legelső és legnélkülözhetetlenebb alap, már a legutóbbi népszámlálásról a m. kir. központi statistikai hivatal által kiadott első kötet adatai is bevilágitják a szomoru jelenség horderejét. A statistika szerint az anyaországnak tiz év alatti szaporodása 151,639 lélekkel *kedvezőtlenebb*, mint aminőnek a születések és halálozások alapján kiszámitva lenni kellett volna. Vagyis utóbbi alapon a szaporodás 11·3°/₀ ra rugna, tényleg azonban csak 10·3°/₀. A kedvezőtlen eredmény szülőoka a kivándorlás.

A számadatokkal ezuttal részletesebben nem foglalkozunk. Elég ezuttal, ha magára a kivándorlás tényére hivatkozva, főleg a miskolci u. n. *kivándorlási kongresszusra* vetünk némi pillantást. Az első, amin fenakadhat a figyelmes szemlélő szeme, az, hogy nálunk, fájdalom, még az egész nemzetet, az összegységet érintő és érdeklő kérdéseknél — ugy látszik ez most végzetünk — nem tudjuk kikerülni azt, miszerint ily egyetemes kérdések is egyes gazdaságpolitikai pártok vagy tendentiák céljaivá és eszközeivé ne legyenek. A mezőgazdasági egyesületek szervezete, ha szabad magunkat ekként kifejezni, mintegy reáült a kivándorlási ügyre, mintha ez nem volna akár nemzeti, akár sociális, akár gazdasági szempontból egyetemes, az összes osztályokat és rétegeket érdeklő kérdés. Igaz, első sorban, mivel a mezőgazdasági népréteg adja a kivándorlóknak tulnagy zömét, gyakorlatilag a mezőgazdasági foglalkozási ág érzi az elnéptelenedésből a munkaerők elvonásából és a megmaradt munkaerők bérének emelkedéséből folyó sulyos helyzetet. Ámde ebből éppenséggel nem következik, hogy a kivándorlás most már kizárólagos mezőgazdasági kérdés. Nemcsak nem folyik, de hátrányára van az ügy tárgyilagos és egyetemesebb szempontból való megitélésének, a követendő együttműködésnek és a baj leküzdésének.

Az egyoldalu felkarolás, a kérdésnek u. n. *agrár* jellegüvé való tétele és igy gazdaságpolitikai célzatokra való kiaknázása hazánk eme nagy ügyének sorsát, orvoslását veszélyezteti. És tévutra vezet, mert majd könnyen lábra kap azon hiedelem, hogy a kivándorlással csak a mezőgazdaság sorsa kapcsolatos. Tévutra vezet azért, mert igy az orvoslás föltételei is elhomályosulhatnak. Nyilvánvaló, hogy az orvoslást a mezőgazdaság helyzetének javitása ugy sem hozhatja meg. Ha javulna is, ami nagyon kivánatos, a helyzet, a mezőgazdasági népesség nagy rajainak megélhetést, világszerte meg van reá a tapasztalat, nem biztosithat. Erre vall a városi lakosság számának intensiv szaporodása, melyről az uj statisztika első kötete ismételten beszámol. Ez a jelenség a foglalkozás természetével jár együtt, mely a terjeszkedésre nem képes ugy, mint az ipar vagy kereskedelem. Erre vall az is, hogy minden országok kivándorlóinak legnagyobb kontingensét e foglalkozási réteg adja meg. A kérdésnek egyoldaluvá tétele tehát egyfelől arra a következtetésre vezethet, hogy a mezőgazdaság sorsának javultával megszünik a kivándorlás, ami helytállónak nem fogadható el; másfelől pedig ok nélkül való felelősséget vállal magára, midőn az ügynek agrár jellegüvé való kidomboritásával — az ügyet magáénak vindicálja.

Ez általános kifogásunk a kivándorlási kérdésnek ily jellegü tárgyalása ellen. Ennek a helyzetnek hatása látszott meg a miskolci kivándorlási kongresszus szervezetén és tárgyalásain, mert e gyülésen is érvényesültek, éppen *jellege* miatt, azon — e társadalompolitikai törekvésekkel együtt járó elvek és nézetek, melyek a szükséges összhangot előmozditani éppenséggel nem alkalmasak. A kivándorlási kongresszus tizenkilenc tárgyai közül nagy rész tulajdonképpen nagyon laza összefüggésben áll magával a nemzeti ügygyel. És ha a kivándorlási okok oly széles mederben mozognak, mint amiként a miskolci kongresszuson hömpölyögtek, akkor komoly és szakszerü, egyetemes tárgyalás nem is remélhető.

Jól tudjuk, hogy az egymásba szövődő okok végnélküli sorozatának okozata a kivándorlás. De hogy a kivándorlás kérdésével kapcsolatosan az uj bányatörvény, a borhamisitás, fogyasztási szövetkezetek, turistika, középosztály megerősitése, örökösödési törvény, középbirtoki hitbizományok (!), váltóképesség korlátozása, gazdakörök szervezése, népkönyvtárak, vallásos és hazafias nevelés stb. egy kalap alatt tárgyaltassanak, oly sajátos benyomást kelt a szemlélőben, ami fentebb kifejtett álláspontunkat, azt hiszszük, teljesen megokolja. Egy kérdés ily széttagolása nemcsak a tárgyalások technikai rendjével ellenkezik, de magát az ügyet annyira össze-vissza kuszálja, hogy elriaszthatja mindazokat, akik ezen egyetemes nemzeti ügygyel szakszerüen és tárgyilagosan óhajtanak foglalkozni.

Az ügyek jelzett csoportositása elvonja a fő és közvetetlen figyelmet magáról a *főkérdésről*, amelynek megvitatása célja a kongresszusnak. De igenis alkalmat ad a nemzet nagy és széles rétegeiben visszhangot éppen nem, sőt ellentétes törekvéseket keltő eszmék propagálására. Vagyis, a miként bevezetőleg elmondottuk, a szükséges nemzeti egység előmozditása helyett, ami ha valahol, éppen a kivándorlás ügyében nemcsak megokolt, de az egyedül helyén való, csak szaporitja társadalmunkban az amugy is élesen és nagy számban nyilvánuló ellentéteket. Ezen komoly veszélylyel jár az, ha egy egyetemes nemzeti kérdés bizonyos gazdaságpolitikai tendentiák céljaira kisajátittatnak. Ettől a kivándorlás ügyét meg kell óvni. Erre tanitott meg mindenkit a legutóbb lezajlott u. n. kivándorlási kongresszus.

Az aratás.

Közeledik Péter és Pál napja, az aratás ünnepe. A magyar nép naptárában az aratás ideje junius hó vége és julius eleje. Némelykor tér csak el a rendes időtől az aratás, mikor előzőleg oly rossz idők járnak, hogy a gabona csak későn érik meg. Az idén minden valószinüség szerint junius végén nem lehet megkezdeni az aratást, hanem csak julius közepe táján, mert az idén az időjárás kedvezőtlen volt.

Március hó első fele hüvös szeles volt, a hó utolsó felén kissé meiogre fordult az idő, áprilisban jobbára verőfényes napok voltak, sőt némelykor nyári hőség bágyasztotta a fejlődni kezdő veteményeket.

Május első napjaiban hirtelen megváltozott az idő s egész 27-éig szünet nélkül hetes esők voltak, csak olykor sütött ki a nap. Azonkivül az ország északkeleti részein, ha az ég kissé kiderült, az éjjeli fagy pusztitotta a termést. A tavasz legszebb hónapja jégesőkkel is kitett magáért, délkeleti vidékeken Bánátban — Szeged és Temesvár környékén négy-öt jégeső egymást követte és majdnem 75°/₀ al megsemmisitette a termést, nálunk is volt egy rövid jégeső, mi szintén elég volt arra, hogy lefektesse és fejlődésében egy időre megakaszsza a gabonát.

Májusban a gabona nagy változáson megy át, a fünemü növényből kalász növény lesz, kinől a feje és megkezdődik a virágzás. Juniusban a virágzás befejeződik, a magok mindig nagyobbak lesznek s a hó végén megérnek.

E két hónap a kalászos növények fejlődésének főidőszaka és éppen ebben a két hóban van szükség meleg és derült napokra. A virágzáshoz napfény, a magok fejlődéséhez és az érés előrehaladásához meleg napsugár kell, s az idén e két legfontosabb hónapban esett legtöbbet az eső, junius első fele esős volt, minden bizonynyal ilyen lesz a másik fele is.

A tavalyi évben a gabonatermés rossz volt, az idén még rosszabb lesz. A felső tiszavidéki részeken a fagy folytán silány termésre van kilátás, a délnyugoti vidékeken a vetések nagyobbrészt elpusztultak, az alföldi vetéseken kis kalász és kevés mag észlelhető, a dunántuli gabonaföldek szépen mutatkoznak, csakhogy a magas vékony kalászok sugarainak nagy része a maghézzal együtt már most kezd kihullani. Az északi, dunántuli vidékeken a sok esőzés folytán a gabona kezd üszkösödni és a nyirkos időjárás folytán föltünően sok az anyarozs. Rendes állapotban csak Pestmegye északi részein

TÁRCZA.

Tavasz.

— Irta: Hajdu Gyula. —

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

Tavasz! Kikelet!

Hálával köszöntlek, szivből üdvözöllek Kinulláztad a vén telet, eloszlattad a természet fehér szemfedelét.

A fák ágain rügyek hasadoznak, a kis bokrok vesszőin bimbók fesledeznek. Az alsó kis virágok elfoglalják helyeiket a serkedező zöld között s örömmel kelve feltárják kelyheiket s ugy csillog rajtuk a harmat, mintha csak örömkönnyü lenne.

A komor, sötét, vészes felhőgomolyok helyett szelid bárányfelhők vonulnak át a légen s lassan tovaszállva eltünnek a láthatáron. Nyilt lesz a lég. Nem zavarja semmi felhő a végtelent. Teljes fényével tünik elő a nap, mosolygva ragyog éltető sugára.

Tavasz, természet ujjá ébredése ime itt vagy hát!

A fenséges kikelet enyhe fuvalmára s az áldott nap csókjaitól hevülni kezd a dermedt, kopár föld, kizöldül a határ.

A tavasz nyomán tenyészet fakad mindenütt. Virul a mező. Éltető, illatdus a lég. Feltámadnak a szines lepék ezrei. Megszólalnak a mi erdei és mezei énekeseink. A pacsirta, az Isten madara ott zeng a szegény földmivesnek, akit fárasztó munkája közepette a Gondviselésen kivül csak ez a kis madár keres fel. Megérkeznek kéthazáju vándoraink, a gólyák, fecskék és mi ugy örülünk az első fecskének.

Hangos lesz egyszerre a természet. Élet van mindenütt, a földön, fákon és a légben.

Ezer meg ezer füszál emelkedik a szelid légbe. Minden bokorban ifju hajtás. A parányi ökörszem remegve ül a piciny fészek gazdag reményén.

A fákon madársereg versenyez danáival az Ur dicsőitésén. Daltól zeng az egész vidék.

A léget száz meg száz bogár dongása, szisszenése és zugása tölti be.

A természet feltámadásával vidul a mi kedélyünk is. Kiemelkedik lelkünk rideg lehangoltságából, amelybe a természet pusztulása, az ősz kergette.

Örül minden a tavasznak. A csörgedező patak is a hegy tövében vigabban csörög a viz tükörébe hajló virágszirmok alatt. A hold nyájasabban köszönti a vándort éji magányában, utjában biztatóan elkiséri s ha az éj tündére szende képével egy tó felett átvonul, mintha csak megállna fölötte, akárcsak képét fürösztené tükörében.

Öröm mindenütt, pezsgő élet.

A nap sem kivánkozik oly hamar a hegyek mögé bujni, késve jön az alkony is.

Valóban bámulatos, csodás a természet, a mindenség alkotása.

Mily lassan fejlődik az a kis rügy, melynek magva a dermesztő hideg télben megkezdi csöndes alakulását; mily várakozásteljesen feslik ki az a bimbó, s mily nehezen várjuk mi a táj zöldülését; s bár lassu ezen átalakulás, megvárakoztat bennünket a hosszu tél után, mégis oly gyorsnak tünik fel a kikelet megérkezése.

Mily kéjjel bolyong az ember tavaszszal az ibolya illatárjában s mily élvvel fürdik a lélek a tavaszi nap tündöklő verőfényében.

De nemcsak a természet ébred ujra, tavaszszal: igazán táplálja, élteti, emeli, fokozza az emberi kedélyt is a tavasz jövetével; uj erőt kölcsönöz s uj örömmel, ifjudott erővel veszszük fel az év kezdetével előállott küzdelmeknek sorát s bizalommal folytatjuk végig, mert éltet a remény, hogy lesz még ujabb tavasz, lesz idő vigabb, jobb, boldogabb.

És valóban a természet eme nagy munkájával munkára serkent bennünket is. Amint tavaszszal eljön az idő a természet feltámadására, felkelti reményeinket is, melyek a teljesülés gyümölcshozó üdvére várnak.

Fenséges is a természet berendezése; örömeiből egyaránt juttat szegénynek, gazdagnak. A kis madár nem nézi, valjon szegény vagy gazdag hallgatja dalát. Az a kis fecske madár nem keresi az uri tetőket, roskadozó ház eresze alján épp oly szorgalommal épiti fel fészkét s minden tavaszszal oly hiven felkeresi.

Szegény kis madár!

Mint vissza-visszatérsz évenként hozzánk, második hazádba bizonytalanra: nem tudod, valjon nem találsz-e hideg égaljat még, hol meleg léget, enyhet kerestél magad s kis családod részére.

S mily összhang van a természet ébredésében. Mintha minden egymásért történnék a természetben; a föld alvó kis virága akárcsak a madarak énekére ébredne fel, s a madarak mintha csak az erdők, ligetek, rónák zöldülésére érkeztek volna meg, hiszen nélkülök igazán oly néma, kihalt erdő, mező, liget.

Én sokszor keresem fel a természetet s ott feltalálok mindent, mert mindenünk, agyunk minden gondolata, szivünk minden érzelme a természetben van. Hitünk, reményünk szeretetünk kiapaszthatatlan forrása a természet.

Az ősember a természetben találta vallását; imádta a napot, holdat, csillagokat, s a természet különféle jelenségei adták meg vallása megannyi sejtelmeit. A polgárosodás első csirája is az ős-természetből, az élet eredeti természetességéből keletkezett. A polgárosodás kezdetén az emberek a törvényt, jogot, igazságot a természettől, annak jelenségeiből, változatosságaiból, hegyektől, vizektől, tüztől tanulták; s a természetnek, a mindenségnek nagyszerüsége s végtelensége ébresztette fel keblükben a szabadságnak éltető hajnalát.

Keresd fel a természetet s fonj virágaiból koszorut; mert boldog az, aki a kéklő ég alatt csörgedező patak partján szemlélheti és tudja szemlélni a mindenséget; aki nemcsak nézi a természet nyilt könyvét, de olvasni is tud belőle, mert a természet nekünk otthonunk, iskolánk, templomunk, mindenünk. Valóban a tavasz érkeztekor bátran bezárhatni iskolákat, templomokat, s otthonunkból ki a szabadba, az Isten szent ege alá kellene zarándokolnunk, mert legmagasabb oktatónk nekünk a természet. Templom az, ha imázni akarunk, mert még az őserdőben is templom van, ha ott Isten imádására vagyunk.

A szabadságnak pedig elemi iskolája a természet, mert hiszen irigyeljük annak a kis bogárnak, annak a kis füszálnak vagy egy porszemnek a helyzetét, pedig ezeknek semmijök sincs, de meg van egy s ez minden, a szabadságuk, s a természettől belénk oltott isteni szikra csak ugy nem fog kialudni soha, ha azt a szabadság szellője éleszti, amely nélkül kiholt az élet.

Jöjj hát el tavasz, kikelet, természet ébredése s jöjjön el szabadság a te országod.

A zsidó és örmény pereskedése.

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

Grünbaum, a zsidó asztalos és Meskó, az örmény boltos örökös civódásban vannak Vásárhelyen. Mert tudvalevő, hogy amelyik városban örmény lakik, ott nem nyit boltot a zsidó.

Grünbaum, az asztalos egyszer hosszu levelet irt az örménynek Ami düh volt benne, azt mind belerakta a levélbe. Tolvaj, csaló, zsivány és miegymás csak szelid nyájasságok voltak a vaskosabb sértésekhez mérve.

Mikor elkészült a levelével, piros tentába mártotta a tollát és keresztül huzta az összes sértő szavakat. Ekkor aztán elküldte a levelet az örménynek.

Meskó dühöngve olvasta végig a levelet.

— Na varj csak piszkas zsida! Ezert megfakalsz!

☛ Lapunk mai számához negyedív melléklet van csatolva. ☚

van a gabona, ezeken a vidékeken jó termés mutatkozik.

A földmivelésügyi miniszteriumhoz beküldött jelentések legnagyobb része rossz termést jelez, a kedvezőbb jelentések is kevéssé rossz, vagy közepes termést jósolnak.

A rossz termés előreláthatólag zavarokat fog okozni a tőzsdén és télre alaposan megdrágul a liszt. Tavaly is kevesebb termett, mint amennyi az ország szükségleteinek fedezésére elégséges, az idén még kisebb arányu lesz a gabonatermés, ugy hogy inséges esztendőre van kilátás.

A rossz esztendő és ráadásul a nyár idején való lanyha gabonaárak kevés keresményt juttatnak a földmüvelő osztálynak.

A nemzet parasztosztálya — ritka kivétellel — minden vidéken kizárólag mezőgazdasággal foglalkozik, házi-iparnak még csak csirája sincsen. A kereset nem elég, az aratás rosszul ütött ki, a szegény gazda nagy nyomorba jut és keservesen tengődik télen keresztül.

Az aratás nálunk életkérdés, ettől függ egész esztendőre a nép gazdasági állapota, sőt gyakran egy rossz aratás több évre kihatólag pangást idéz elő.

A kivándorlásnak főleg az utóbbi évek rossz termései az okozói. A termés nem fedezi az életszükségleteket, nem lehet törleszteni az adósságot, ház, föld, szőlő tele van teherrel, napszám kevés van, a nép végre is kénytelen az utolsó eszközt megragadni — elhagyni hazáját és kivándorolni boldogabb hazába.

A kivándorlási ügynökök kihasználják a nép sanyaru állapotát és ezrével viszik a szegény népet Amerikába.

A muraközi nép kivándorlási törekvése megszünt, s a göcseiek sem költöznek Slavoniába. Félő azonban, hogy a csökkenés időleges, mert a jelenlegi kedvezőtlen aratás sok családnak az utolsó hullámcsapása lesz, s menekülni akar a nyomortól jobb hazát keres magának.

Magyarország még hátra van, még földmivelő állam s igy ki van téve az időjárás szeszélyeinek ugyannyira, hogy egész gazdasági és kulturális állapota az időtől függ.

Szezonképek.

Pihenés után édes a nyugalom.

Ez a sarkigazság élteti és virágoztatja fel az összes üdülő helyeket, hová szaloni életünk fecskéi elvonulnak a meleghónapokra, hogy kipihenjék három évszak élvezetét. Aki teheti nem marad itthon, mert itthon pihenni henyeség; tekintettel társadalmunk hivatlan kritikusaira, a szociálistáskodó szegényekre, szükséges, hogy az ember valamelyik nevezetes gyógyfürdőbe vonuljon el s igy a betegség ürügye alatt a kényszerüség látszatát kölcsönözze a nyaralásnak. Meg aztán, az igazat megvallva, itthon, teszem fel Kanizsán, nem is lehet pihenni. Az ember, bármennyire akarja is, nem tud megszabadulni a közélet gondjaitól. Ah, a nemes altruismus már annyira vérünkké vált, hogy a megszokott környezetben egészen megsemmisül a magunk egyéni sége és minden érzésünk, minden gondolatunk a közé. Bizony, bizony, szükségünk van, hogy egy időre elvonuljunk magányunkba, spórolni könnyeinkkel, melyekből három évszakon át patakokat ontunk embertársaink nyomoruságának és utcáink kövezetlenségének láttára. El kell mennünk takarékossági szempontból, hogy erszényünket, melyet itthon leapasztottunk a jótékonyság érdekében, Karlsbadban némileg kikuráljuk. Tanulmányutra kell vinnünk feleségeinket, hogy az idegenben tanuljanak egy kis sikket, valami kis divatot, mert itthon bizony oly egyszerüen és takarékosan járnak, hogy megesik a szivünk szegényeken. Aztán betegek is vagyunk, igazán, nagyon betegek. A közügy, az, az az átkozott! Mindig más bajával törődni, másért fájjon egyre a fejünk! Óh, szükséges ezt a hatványozott fejfájást is némileg gyógyittatni.

Igaz-e, képviselő ur?

A városatya nem felel. Tünődve szemléli a korzó népét és midőn a szoknyák uszályától üzött szellő arcát érinti, az a gondolat fogamzik meg benne önkéntelenül is, nem volna-e jobb feleségét a gyerekekkel egyedül küldeni nyaralni messze, minél messzebb, ő pedig itt maradna és élne — a köznek.

Ej, ej képviselő ur, ne okoskodjék. Vagy annyira szereti Ön a rántott levest? A képviselő megiszonyodik, mikor a rántott levesre gondol; mérgében összerágja a szivarja végét és haza megy pakkolni.

A rántott leves és egyéb levesek kozmás állapotban, ezek virágoztatják fel a hazai balneologiát.

A képviselő ur (maradjunk csak nála) ezelőtt négy éve mit sem sejtve, egy juniusi délután a szokottnál hevesebben csókolta meg a feleségét és ez a csók (nem ért meg annyit) neki kétszáz forintjába került. Az asszony szintoly hevesen csókolta vissza az urát és hüsitőül suttogott hozzá édes szavakat: „Ugy-e Mucus, Füredre megyünk az idén?“

Ma három éve, — a képviselő ur melankólikus lesz, mikor visszagondol — az asszony nem is várta meg a csókot, az idillt ő kezdte itthon és végezték Villachban.

Két éve idegrohamokat kapott az asszony, kellett a fürdő.

Tavaly a kolera elől menekültek.

Mi lesz az idén?

A képviselő ur érzi, hogy valami lóg a levegőben. Kiváncsi is, mikép kezdi a felesége dühös, édes, ördög, angyal, beteg, vérmes lesz-e?

Nem. Őnagysága ez egyhez szellemes volt. Csak ugy per apropos vetette oda ebéd után a kaszinóba távozó férjének:

„Azt hiszem, édesem, a legjobb lesz, ha csak a jövő hóban megyünk fürdőre. Tudod a ruhák, meg a gyerekek . . .“

A képviselő ur azonban nem volt szellemes, csak smucig. Az ajtóból felelt vissza, aztán megszökött.

„Tévedsz, angyalom, az idén itthon maradsz.“

Természetes az asszony sirt és háromszor elájult. De ez mellékes. A döntő pillanat másnap délben következett be.

A képviselő ur helyet foglalt az asztalnál és tüntetőleg dudolgatni kezdett. Azonban a dudolást kissé alábbhagyta, mikor a felesége is ép oly jókedvüen elkezdett vele dudolni. A férj isszonyuat sejtett.

A szakácsné behozta a levest. Őnagysága telemerte a leveses kanalat és csordultig megtöltötte vele a férje tányérját.

A képviselő ur egy pillanatra megfeledkezve magáról, boszusan kiáltott fel: „Rántott leves! Ejnye azt a . . . .“ a felesége azonban közbevágott:

„Igen, édes, finom kis rántott leves“ és közben sunyin pislantott a mamája felé.

A képviselő ur azonban nem engedte legyőzni magát.

„Ah, rántott leves — sóhajtott lágy, fisztula hangon, miközben az üdvözültek boldogsága derengett vonásain, — csókolom a kezeidet angyalom, hogy ily kimondhatatlan örömet szereztél nekem. Ah, rántott leves, ez az eszményi, légies folyadék, ez álmaimnak netovábbja!“ és a szegény tulboldog férj lenyomta a tányér folyadékot, amit pedig utált teljes világéletében.

„Nem parancsolnál, talán, még egy tányérral?“ kérdi a gyengéd feleség.

A férj gondolja magában, hogy kétszáz forintért három hordóval is megiszik és kiüriti a leveses tálat fenékig, majd győzedelmes tekintetet vet az anyósára.

A szakácsné beérkezik a hussal is. A tál az asztalon van és a férj érthető aggodalommal szemléli annak tartalmát. Annyit meg tud állapitani, hogy az vörös és hosszu. Hát aztán? Mi legyen ez a tégláporral kevert habarcs.

„Ez, kérlek szépen „pálcás karaly“ — magyarázza az asszony — és ami fő, magam készitettem.“

A férj mutatja, hogy az uj eledel nagyon kedvesen lepi meg és különösen örül a felesége ambiciójának. Lenyom egy nagy falatot s utána elégedetten csettint a nyelvével.

„Valóban pompás!“

„Óh, — válaszol az asszony — ha neked izlik, egy hétig le sem vesszük az étrendről. Marcsa, hozza be a spenótot. Igen, friss spenót, alaposan berántva, ahogy te szereted.“

Marcsa meg is jelenik a spenóttal, amelyik fajsuly tekintetében a gránittal versenyez.

Azonban a tál még alig érinti az asztalt, máris egész tartalmával együtt repül ki az ablakon, a férj pedig lázongó gyomorral, a szenteket emlegetve elrohan a kávéházba.

Az anyós megrettenve kérdi leányát, ki jóizüen kacag férje vak dühén:

„Mi fog most történni, Ilonka?“

„Semmi különös — feleli hidegvérrel a feleség — csakhogy a jövő héten Tátra-Füredre megyünk.“

És mennek is. Kivánunk nekik jómulatást.

Szaladt egyenesen a biróhoz a panaszával. De a tárgyaláson Grünbaum ravaszul mondta:

— Kérem alásan, mikor leirtam a levelemet, mindjárt észrevettem, hogy azokért a szavakért engem meg lehetne büntetni. Hisz éppen azért huztam ki azokat!

A jókedvü biró fölmentette az asztalost a becsületsértés vádja alól és az örmény mérgében ezt a levelet irta Grünbaumnak még aznap:

„Hallad-e te zsida! Nalad sakkal kisebb gazembereket felakasztattak mar! Csak azt akartam mandani!“

Dejszen most már az asztalos fortyant fel. Vitte a levelet nagy diadallal a biróhoz. No ha most se csukják el az örményt, hát soha!

A tárgyalás alatt Meskó vallott töredelmesen.

— Ön irta ezt a levelet?

— Én!

— Es volt rá valami oka? Pillanatnyi fölhevülése diktálta talán!

— Dehagy diktalta, dehagy! Csupa ja baratsagban vagyak én az én kamammal.

— Akkor miért sértette meg a becsületében?

— Hiszen nem sértettem én meg ötet. Csak azt irtam, hogy kisebb gazembereket is felakasztattak mar. Ez pedig tiszta igazsag. Hát a tizenhárom vértanót nem felakasztattak?

Kereskedelmi s iparkamara.

— **Hirdetmény.** A m. kir. államvasutak igazgatósága különböző, még jó karban levő és ipari vagy egyéb célokra jól használható, a budapesti központi szertárban megtekinthető szerszámokat, mérő eszközöket, lámpákat stb. szándékozik eladni és e célra nyilvános pályázatot hirdet. Az ajánlatok f. évi julius hó 10-ikének déli 12 órájáig nyujtandók be. A pályázati hirdetményt és ajánlati ürlapot az érdeklődőknek készséggel megküldjük. Sopron, 1902. junius hó 9-ikén.

— **Hirdetmény.** A szombathelyi m. kir. állami épitészeti hivatal hidak fafelszerkeztének helyreállitására, több hid és áteresz kijavitására körülbelül 600 korona költségvetési összeggel versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok benyujtási határideje junius hó 25-ikének d. e. 10 órája. Miről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesitjük, hogy a részletes föltételek a szombathelyi m. kir. áll. épitészeti hivatal tudhatók meg. Sopron, 1902. évi junius hó 9-ikén.

— **Hirdetmény.** A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. szeptember 1-től 1903. augusztus 31-ig terjedő időközben összegyülő mintegy 6300 darab üres repceolajos hordót eladni óhajt, s erre nézve nyilvános pályázatot hirdet. Az ajánlatok f. évi junius hó 20-ikának déli 12 órájáig nyujtandók be. A részletes hirdetményt és ajánlati ürlapot kivánatra készséggel megküldjük. Sopron, 1902. évi junius hó 9-ikén.

— **Hirdetmény.** A m. kir. államvasutak igazgatósága 81 drb. leszerelt régi vashid szerkezetet eladni óhajt és e célból nyilvános pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb f. évi julius hó 16 ikán déli 12 óráig nyujtandók be. A pályázati hirdetmény és a hidak méreteit föltüntető ajánlati ürlap kamaránknál kapható. Sopron, 1902. évi junius hó 10-ikén.

A kerületi keresk. és iparkamara.

HIREK.

— **Személyi hir.** Pap Béla cs. és k. vezérőrnagy a m. k. honvédelmi miniszterium gazdászati osztály főnöke e hó 16—18-ig városunkban időzött, a m. k. 20. honvéd gyalogezred gazdászait és az ujonnan épülendő honvéd laktanyát vizsgálta, fia volt cs. és k. haditengerészeti hadapród ki mult évben a chinaiak ellen vivott harcban elesett.

— **Városi közgyülés.** Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1902. évi junius hó 23-án, hétfőn d. u. 3 órakor a városháza nagytermében rendkivüli közgyülést tart. Tárgysorozat: 1. Tanácsi javaslat az uj honvédlaktanyához vezető utak épités és csatornázás munkálataira beérkezett ajánlatok tárgyában. 2. Tanácsi előterjesztés a v. képviselőtestületnek 1901. május hó 25-én tartott üléséből 35 jkv. sz. alatti határozatával kinyittatni rendelt utcákhoz szükségelt területek megvétele tárgyában. 3. Kálócy János főgimnáziumi rajztanár hosszabb szabadságidő iránti kérelme javaslattal. 4. A folyó épitkezés költségei fedezésére a nagy kölcsön realizálásáig — a v. alapokból kölcsönök felvételére felhatalmazás adása iránti javaslat.

— **Érettségi vizsgálatok.** A nagykanizsai főgimnáziumban az idén érettségit tett 24 tanuló, ezekből jelesen érett: Bartha József, Simon Kálmán és Süle Antal; jól érett hat, érett tiz, öt tanulót két hóra visszavetettek.

A nagykanizsai felső keresk. iskolában az érettségi vizsgálatot f. hó 16., 17. és 18-án tartották meg, dr. Kövesligety Radó elnök, Heltai József társelnök vezetése alatt. Az eredmény a következő: jelesen megfeleltek: Barna Gyula és Feldmár Béla. Jól megfelelt öt, megfelelt tiz, két hónap mulva javitó vizsgát tehet 7.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszter a galamboki anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettessé Dulicky Gyula segédjegyzőt nevezte ki.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter a nagykanizsai kir. törvényszék területére vizsgálóbiróul Véber Károly törvényszéki birót, állandó helyetteséül pedig Csesznák Miklós törvényszéki birót rendelte ki.

— **A polgármester ügye.** Özv. Fénusz Jánosné azon panaszt emelte Vécsey Zsigmond polgármester ellen, hogy midőn nyugdij ügyében nála járt, őt megpofozta, megrugdalta és rajta könnyü testi sértést ejtett. Ez a vád a helybeli kir. járásbiróság előtt kedden lefolytatott tárgyaláson alaptalannak bizonyulván, Vécsey Zsigmondot felmentették.

— **Halálozások.** Bossányi Ferenc nyug. egyh. tanfelügyelő és esperes, csehii plébános élete 58-ik évében rövid szenvedés után meghalt.

Özv. Maulwurf Lázárné f. hó 17-én szivszélhüdés következtében Barcson hirtelen elhunyt. Nagyszámu család gyászolja az özvegyasszony elhunytát. F. hó 20-án temették Nagykanizsán.

— **Egyházi kinevezések.** Ő felsége Szalay Mihály zalai főesperesnek a hantai prépostságra és székesegyházi főesperességre, dr. Rédey Gyula somogyi főesperesnek a zalai főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyva, az ekként megüresedő mesterkanonokságot Péller Pál murakereszturi apátplébánosnak, továbbá ugyanazon székeskáptalanban Kránitz Kálmán kanonoknak a hévizi cimzetes apátságot adományozta.

— **Záróvizsgák.** A nagykanizsai ovódák ez idei záróvizsgája a következő sorrendben lesz megtartva: junius hó 28-án d. u. 3 órakor a Nádor-utcai, — 29-én d. e. 10 órakor a Petőfi-utcai, — ugyanazon nap d. u. 3 órakor az Arany János utcai ovodában. A záróvizsgákon a szülők és tanügyi barátokat szivesen látják. A VI. és VII. kerületi ovodában később lesz a záróvizsga.

— **Juniális.** Verőfényes, szép idő kedvezett a nagykanizsai Keresztény Jót. Nőegylet vasárnapi juniálisának. Igen sokan mentek ki a sörgyár fényesen diszitett parkjába, ahol a mulatság lezajlott. Mindjárt a bejáratnál hatalmas felirat jelezte, hogy ez most „Tündérkert.“ Elsőnek a virág-sátorral találkoztunk, hol városunk szép hölgyei árulták jó borsos áron a virágokat, azután jött a „Zsákban macska“ feliratu sátor. Itt 20 fillérért egy-egy csomagot lehetett kapni. A harmadik sátornál volt a tréfás amerikai tombola, hol szintén 20 fillérért vitték el a szebbnél-szebb tárgyakat Fortuna istenasszony kegyeltjei. Mezitlábos lurkók helyett fehérruhás, mosolygó arcu, szép hölgyek árultak perecet. Szóval, meg volt minden kellék a nagy számban megjelent intelligens közönség mulattatására. Este 6 órakor kezdetét vette a tánc, melynek csak az éjféli órákban lett vége. S igy a Keresztény Jót. Nőegylet juniálisa nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is fényesen sikerült.

— **Kinevezések.** Ludwig János nagykanizsai kir. ügyészségi, Kiss Károly keszthelyi kir. járásbirósági, Megyeresy Géza perlaki kir. járásbirósági irnokok irodatisztekké, — Plichta Kázmér perlaki segéd-telekkönyvvezető telekkönyvvezetővé és Bozzay Rezső keszthelyi végzett joghallgató a pécsi kir. itélőtábla kerületébe dijtalan joggyakornokká neveztetett ki.

— **Uj távirda.** A kereskedelemügyi miniszter Ibáros-Berényben a postahivatallal egyesitett távirdahivatalt létesitett.

— **Rohitsch.** A szomszédos Steierország gyógy- és nyaralóhelyei közt Rohitsch-Savanyukut kiváló helyet foglal el. Gyönyörü fekvése miatt Steierország gyöngyének nevezik. Mindenki, aki ezen a kies helyen volt, szivesen tér oda vissza. A gyógyhely ásványforrásai világhirnek örvendenek. Ásványvizének kivitele évről-évre emelkedik és mindazok, kik az ugynevezett marienbadi betegségben szenvednek, Rohitsch gyógyforrásait csodás sikerrel használják, különösen azok, kik gyomor és bélhurutban, máj és altesti bántalmakban szenvednek, ebben a steier Karlsbadban felgyógyulnak. Rohitsch-Sauerbrunni gyógyforrásai közül a Styria forrás 91 gramm szilárd alkatrészeket, mig a karlsbadi sprudel csak 63 gramm alkatrészeket tartalmaz. A szakértők Rohitschot Marienbaddal szeretik összehasonlitani nemcsak azért, mivel Rohitsch fekvése gyönyörü, hanem azért is, mivel forrásainak gyógyhatása is hasonló a cseh fürdő forrásaihoz. Miről azonban az orvosok nem szólnak, az a vidék szépsége, a szórakoztató mulatságok, melyek Rohitschban napirenden vannak. Ezek a tényezők sem hagyandók figyelmen kivül. Rohitsch környéke gyönyörü. Közel van a szép Saun völgye, Krapina-Toplica, a Donati hegy, melyet a Steier Réginek neveztek el. Az élelmezésre az orvosok különös gondot forditanak. A gyógyhely vendéglőiben az előirt étrend szerint főznek.

— **Házasság.** Domány Armin felső keresk. isk. tanár julius hó 1-én tartja esküvőjét Krausz Olga kisasszonynyal Krausz Lipót Zöldfa vendéglős leányával.

— **Tanoncok munkakiállitása.** A helybeli alsófoku ipariskola, bemutatandó a növendékek haladását, ezek munkáiból vasárnap kiállitást rendezett az állami iskola rajztermében. A kiállitást sokan nézték meg és mindenkit meglepett az iparos tanoncok szép munkája. A kiállitáson közszemlére voltak téve a bőr-, ruha-, fa-, kefekötő-, fém-, hentes-, kosárfonó-, fodrász- és nyomdász ipar egyes termékei. 113 növendék 173 drb. tárgyat állitott ki. Befolyt körülbelül 160 korona adomány, mit a szorgalmas és jó magaviseletü tanoncok megjutalmazására forditanak.

— **Öngyilkossági kisérlet.** Feix Alajos nagykanizsai lakatos mester neje hétfőn délelőtt öngyilkossági szándékból gyufaoldatot ivott. A korán érkezett orvosi segély azonban megmentette az életnek.

— **Halál az állomáson.** Hétfőn este 9 órakor váratlan halállal mult ki a murakereszturi állomáson Kerber Pál nagykanizsai lakós, vasuti kalauz. Tolatás közben a kocsik ütközői közé került, melyek a szerencsétlen ember álkapcát és összes bordáit összetörték. Dr. Goda Lipót pályaorvos külön segélyvonaton azonnal a szerencsétlenség szinhelyére sietett, de Kerberen már nem segithetett. Két órai kinos szenvedés után meghalt.

— **Munkások szive.** Dicséretes dologra határozta el magát az „Első nagykanizsai épitő iparos segédek szakegylete.“ Vasárnap délelőtt értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy egy felolvasást tartanak, melynek tiszta jövedelmét a Martinique sziget szerencsétlen lakóinak segélyezésére a francia parlamentnek küldi meg. (?)

— **Borbélyok mozgolódása.** Tisztelt borotválkozó emberiség, tessék figyelni. Ezentul nem ugy lesz, mint volt régen. A nagykanizsai borbélyok kartellt kötöttek. (Megtartják egy hétig, mint a börkereskedők. S.) A segédek ugyanis sztrájk kimondásának terhe mellett azt kérték, hogy minden este 8 órakor, junius és julius hónapok vasárnapján 12 órakor és minden más kisebb ünnepen délután 4 órakor zárassanak a fodrász műhelyek. A mesterek hétfőn tartott gyülésükön teljesitették a segédek kérelmét azzal a módositással, hogy vasárnap nem 12, hanem délután 1 órakor zárnak. Az uj szabály julius 1-én lép életbe, amikor tehát este 8 órán tul nem lehet többé borotválkozni.

— **A munka áldozata.** Góca Ferenc szepetneki lakós a sopronmegyei Pinnyén dolgozott mint telefon dróthuzal-munkás. E héten rövid táviratban értesitették Szepetneken lakó szülőit, hogy fiuk, midőn az oszlop tetején dolgozott, megcsuszott és fejjel alábukván, szörnyet halt.

— **Bankett.** A nagykanizsai borbélyok elhatározták, hogy városunk legrégibb iparosának, Hirschl Henrik borbély mesternek tiszteletére, ki már 53 éves önálló iparos, bankettet rendeznek és a minisztert kérni fogják, hogy ajánlja kitüntetésre e régi, derék iparost, ki mint honvédorvos, a 48-as szabadságharcot is végig küzdötte.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Prém Erzsébet drasskoveci állami kisdedovónőt a zay-ugróci állami ovodához jelen minőségben áthelyezte, helyébe pedig Merc Mária okleveles kisdedovónőt nevezte ki.

— **Előléptetés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Waligurszky Antal nagykanizsai polgáriskolai tanárt a IX. fizetési osztály 3. fokozatába, — Bittera Béla alsólendvai tanitót pedig a X. fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

— **Katonai gyakorlat.** A m. kir. varasdi 10. honvéd huszárezred törzse és I. osztálya körülbelül 2 törzstiszt 19 főtiszt 217 legény és 226 lóállománnyal a megye területén való átvonulás közben junius hó 2-án Benkovecben és 3-án Becsehelyben éjjeleznek.

— **A galamboki tüzoltó mulatság.** Galambok önkéntes tüzoltósága f. évi junius hó 15-én tartotta meg tavaszi mulatságát, mely elég sikerültnek mondható. Ugyanez alkalommal lett kitüntetve Erdélyi Ferenc arató, galamboki lakós, a n. m. földmivelési miniszter ur által 50 korona és elismerő diszoklevéllel. Az ünnepélyt Tekintetes Viosz Ferenc járási főbiró ur nyitotta meg, — az ünnepély hatásáról pedig, a nagysokaságu aratók és vendégek jelenlétében tek. Tuboly Gyula megyebizottsági tag mondott szivhezszóló beszédet. Felülfizetők voltak: Dr. Hauser János 9 kor. 20 fill., Bahonek József 9 kor., 20 fill., őr. Jerfi Adolf 9 kor. 20 fill., föt. Juk József 3 kor., Horváth Dezső 1 kor. 20 fill., Deli Béla 1 kor. 20 fill., Viosz Ferenc főbiró 4 kor., Neifeld Sándor 1 kor. 20 fill., ifj. Jerfi Adolf 1 kor., 20 fill., Starzsinszky György 1 kor. 60 fill., Szigeti Lajos 1 kor. 20 fill., föt. Csánk Béla 1 kor. 20 fill., Fialovics Kálmán 1 kor. 20 fill., Kendl Imre 1 kor. 20 fill., Szemző Zsiga 2 kor. 20 fill., Buzáti László 1 kor. 40 fill., Bán Barnabás 1 kor. 40 fill., Lenkei Zsiga 1 kor. 20 fill., Gelencsér Pál 1 kor. 20 fill., Szinger József 1 kor. 20 fill., Csikos József, Lurbek Ignác, Lieb Gyula, Kálóci Mátyás, Pál István, Marton László, Kápolna Ferenc, Detkorszki Károly 20—20 fill.. Málik János 40 fill., Mészáros Vendel, Marton Antal, Tormáti József 20—20 fill. Matakovics György 40 fill., Horváth Imre, Tóth Lajos 20—20 fill., Szabó József 10 fill., Németh Bódi Deics János 20—20 fill., Hörömpölyi Gyuláné 40 fill., Porsfai József Varga István, Hegyi Imre, Kelemen Pál 20—20 f., Farkas Dávid 10 fill. A felülfizetőknek becses megjelenésük és felülfizetésükért, köszönetet szavaz a tüzoltótestület.

— **Borászati és borkereskedelmi kongresszus Versecen.** Magyarország bortermelői sulyosan érzik a borok értékesitésének nehézségét. Sulyos csapás, nagy baj az, hogy borainkat értékesiteni nem tudjuk. Ezen baj megszüntetése, a borértékesités akadályainak elháritása, fontos életkérdése a honi bortermelésnek. Ezen kérdés alapos és helyes megoldása pedig, csak a borkereskedelem közreműködésével lehetséges. Ez okból határozta el a verseci ipar- és mezőgazdasági kiállitás rendező bizottsága, hogy kapcsolatosan a borkiállitással f. évi szeptember hó 7. és 8 án borászati és borkereskedelmi kongresszust rendez, melyen a szőlészetre vonatkozó szakkérdéseken kivül, elsősorban a borértékesités utjainak egyengetése és a borkereskedelem föllenditése körül szükséges teendők fognak tárgyaltatni. A bizottság ezen kongresszus borkereskedelmi részének szervezésével Molnár Lipótot, a „Magyar Borkereskedelem“ főszerkesztőjét bizta meg. Ezen kongresszusra meghivatnak az ország összes bortermő vidékeinek nagyobb termelői, valamint az összes magyarországi és ausztriai borkereskedők is. Együtt lesznek tehát a termelők a borkereskedőkkel, hogy a kölcsönös kivánságok közvetlen meghallgatásával közösen állapitsák meg, a hazai termékek gyors és jó értékesitésének érdekében szükséges teendőket. Fontos nemzetgazdasági kérdés megvitatása és a magyarországi borkereskedők országos szövetségének megalakulása lesz a kongresszus főfeladata, a miért is remélhető, hogy a termelők és kereskedők ezen együttes szaktanácskozmányának meg lesz a jó eredménye. Felhivjuk tehát vidékünk termelőit és kereskedőit, hogy ezen fontos kongresszuson minél számosabban részt vegyenek és ez iránti szándékukat a „Zerkowitz Albert cég“ főnökénél Zerkowitz Lajos urnál Nagykanizsán bejelentsék, ki az előkészitő bizottság képviselője, Zalamegyében. A kongresszus borkereskedelmi részére vonatkozó bárminemü felvilágositással a „Magyar Borkereskedelem“ szerkesztősége (Budapest, VI., Kmetty-utca 19. szám,) valamint Zerkowitz Lajos ur, Nagykanizsán szolgálnak.

— **Tagadhatatlanul az első helyet** foglalja el ma a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé, ugy pótkávé gyanánt a babkávéhoz, valamint annak teljes pótlásakép. Ezt pedig annak a körülménynek köszöni, hogy egyéb előnyei mellett egyedül tartalmazza a babkávé izét és zamatját. Elsőrangu szaktekintélyek számtalan véleményei bizonyitják ezt. Pettenkofen, a hirneves tanár következőleg nyilatkozik: „A kávéhoz hasonló ize által minden egyéb kávépótlékot lényegesen felülmulja.“ Mások azt mondják: „A pörkölt babkávé kiválóan átható illatával és izével bir.“ „Zamatja különösen erős, kávészerü és tiszta.“ „Kimutatható mennyiségben oly zamatos alkatrészeket tartalmaz, amelyek a babkávé tulajdonságai.“ „Többszöri kisérletek egyezően azt eredményezték, hogy a babkávéhoz igen közel álló készitménynek jelezhető.“ „Zamatos anyagok tartalmánál fogva a Kathreiner-féle maláta kávé élvezet értéke a tulajdonképpeni kávéhoz igen hasonló.“ stb. stb. Ezek után érthető, hogy kedveltsége és általános használata folyton növekszik és hogy mint izletes és egészséges családi kávé mindjobban befészkeli magát.

— **Mint értesülünk,** a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, ezen előzékenységéről általánosan ismert, előkelő fővárosi pénzintézet ujabban jelzálogosztályt nyitott s ajánljuk mai számunkban megjelent idevonatkozó hirdetését különösen gazdaközönségünk figyelmébe.

— **25 éves jubileum.** Dr. Blumauer Sándor az ismert fürdő orvos Tóbelfürdő gyógyhely tulajdonosa ezelőtt ünnepelte 25 éves orvos jubileumát. 1877-ben jött Dr. Blumauer mint fürdő orvos Tóbelfürdőbe, mely akkoriban még Stajer ország tulajdonosa volt. Évek multán megvette a fürdőt. Nem sokára ma Dr. Blumauer igen keresett orvos lett, és az ő kedveltségének a fürdőközönség körében köszönheti a gyógyhely évről-évre emelkedő látogatottságát.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Halálozások:

— 1902. jun. 14-től—20-ig. —

Küttsön Rozália rk. 7 hetes: gyermekaszály.
Komez Katalin, özv. Harsay Györgyné rk. magánzó, 73 éves: agyszélhüdés.
Sipos Mária rk. 15 hónapos: kanyaró.
Horváth Anna, rk. 21 napos: gyengeség.
Varga Antal rk. 19 hónapos: kanyaró.
Auer György rk. magánzó, 59 éves: gyomorhurut.
Tóth Mária rk. 4 hónapos: bélhurut.
Katona Mária rk. 5 hónapos: tüdőhurut.
Barkó Károly rk. 2½ hónapos: bélhurut.
Magory Márton rk. napszámos, 66 éves: gyomorrák.

SZINHAZ.

Szombaton San-Toy került szinre. A nagykanizsai közönség, amely bizony eddig nem törte magát a szinházlátogatásban, Kövessy önzetlen áldozatkészségét ime tudja méltányolni, amennyiben majd egész héten telt ház volt. A darab csinos zenéje, a szereplők igyekezete nem egyszer zugó tapsvihart idézett fel. Arady, San-Toy szépen csengő hangja; bájos, kedves játéka igazán elragadó. Mányayt már évek előtt is hallottuk, s azóta végtelenül sokat javult. A férfiszereplők közül első helyen Latabár — Csulit emlithetjük. Bohóságával nem egyszer fakasztotta kacajra a közönséget. Határozott tehetség, amely előbb-utóbb tán másutt is érvényesülni fog. A partnere Jászay kevesebb kedvvel játszott. Ügyes volt Pesti is a mandarin szerepében. Érckövy és Benedek kevésebbet igyekeztek. A kardalok és kettősök mintaszerüek voltak. Ezt elmondhatjuk az egész előadásra is, melyet csak egy kis epizód zavart, t. i. a kinai császárnak leesett a parókája; ugylátszik, megszemélyesitője nem tudja, hogy a copf elvesztése Kinában halálbüntetést von maga után. Nálunk már enyhébb az igazságszolgáltatás és igy tán Kövessy ur egy kis birsággal is megelégedett.

Vasárnap a „Bor“-t láttuk. A kritika itélete szerint Gárdonyi darabja a legjobb magyar népszinmü. Mondhatom, hogy a vasárnapi előadás az illuzióból mit se rontott. A tárgya röviden az, hogy Baracs, hogy feleségének kezét elnyerhesse, örökre lemond a borivásról. Vagy hat éven át hiven szavának áll, de mikor felesége felszólitására egy ünnepies alkalomkor a kancsót kezébe veszi, boros állapotában feleségét megveri. A házastársak közt majdnem törésre kerül a dolog, ha kis gyermekük őket ismét ki nem békiti. A szereplők igazán meghatóan és művésziesen játszottak. Makó Aida sok melegséget öntött szerepébe; Kövessyné Eszthert már jobban nem is adhatta volna; igy történt, hogy kettőseit Érckövyvel többször is megujrázták. Kedves volt Vedrődi a Rozi szerepében; kicsit selypit, de ez nagyon jól áll neki. Dicséretet érdemel Bokody, az öreg paraszt embert bámulatos hüséggel és természetességgel vitte a szinpadra; a társulat legtehetségesebb tagjai közé tartozik. Latabár — Matyi tulzott ugyan, de közönségünk szivesen elnézi neki, amely elnézést jobban megérdemli, mint bárki más. Benedekről kevés jót mondhatunk. Baracs Imréjéből hiányzott a közvetlenség.

Élvezetes és mulatságos volt a hétfői est. A „Zsába“ cimü francia bohózat került szinre. Sok frivolság és mulatságos helyzetek jellemzik legjobban a darabot. A szereplők igyekezete szembeötlő volt; Makó Ayda Marsinelle orvosné szerepét, a legfurfangosabb férfi eszén is tuljáró asszonyét, adta. Többet nem mondok játékáról, minthogy elhittem neki, hogy képes arra, amit mondott és tett. Bájosan játszott Somló Margit Colette szerepében, szép megjelenés s hangja olyan csengésü, hogy ilyet még ritkán hallottam. Éppen ezért méltán bánt a kiváncsiság, hogy miképp tudná azt egy nagyobb és mozgalmasabb szerepben érvényesiteni. Károlyiné kissé tulzott, kifakadásai katonásak, de siránkozása tulságosan nőies. Az este azután végre Benedek is kapott természetéhez illő szerepet; ma ő róla csak jót lehet mondani. Ugylátszik a parketten jobban mozog, mint a cifra szürben. Kitünő volt Pesti Kálmán, s Latabárt ismét csak dicséret érheti.

Kedden a „Baba“ került szinre. Már többször láttuk Halmaynál is, Deák Péternél is, s mégis telt ház. Kövessy Hilariust jobban adta, mint akár Deák Péter, akár Nagy Gyula. Latabár ismét csak remekelt. Alesiát Arady jobban játszotta, mint Feledy Boriska, a hangja gyengébb ugyan, de a játéka kedvesebb és bájosabb. A többi szereplő körülbelül egy niveaun állanak. Végül néhány szó a zenekarról. Ugylátszik egyenkint és öszszesen nem voltak diszponálva.

Szerdán Sudermann „Otthon“-át láttuk. Figyelemre méltó Makó Ayda játéka. A II. felvonásban szerepébe sok eredetit és egyénit öntött, azonban utóbb valami érdekeset tapasztaltam. Mig mozdulatai, szemejárása, arcjátéka egyaránt elragadó volt, beszédmodora és előadása ezzel nem állott arányban. Ez azt bizonyitja, hogy sokat tanult Márkus Emiliától. Az igyekezet dicséretreméltó, annál is inkább, mert ami a gesztusokat illeti, kitünően sikerült is. De énnekem csak mégis jobban tetszik akkor, midőn több egyénit önt a szerepébe, igy a Borban, Zsábában, sőt még jelen szinmü második felvonásában is. Bájosan játszott Somló Margit, kinek gyönyörü organumában ismét alkalmunk nyilt gyönyörködni. Ügyes volt Károlyiné. Végre adózzunk Bokodynak teljes elismeréssel. Ő tartja legjobban szem előtt a következetességet, s ezért hivta annyiszor a tapsvihar.

Csütörtökön Strauss örökszép operetteje gyönyörködtette a szinház látogatóit. Bár a „Bőreger“-et már többször is láttuk városunkban előadni, az arenában egy üres hely sem volt. A szereplők egyforma igyekezettel játszottak, de valamennyi közül Mányay megragadó énekével, Arady bájos játékával, Kövessy és Pesti kacagtató bohóságaikkal váltak ki. Latabárnak kisebb szerep jutott, de ezt mint mindig ma is kitünően töltötte be. Megjegyzem, hogy az énekszámok hatását zavarja a zenekar tulhangos kisérete.

B. I.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

Hogy lehet gyermekeink halandóságát apasztani?

Első sorban nem társadalmi reformokról van szó, a csecsemő és gyermekápolás terén az anyák erkölcsi és anyagi támogatásával és a gyermek és anya betegségeinél tudományos segitséggel.

A legfontosabb kérdés, mely még mindig megoldásra vár, hogy lehet a világ czivilizált országaiban még folyton duló halandóságát a csecsemőknek apasztani.

Franciaországban, hol az anyagi és hygienikus természetü károk következtében a gyermekhalandóság ijesztő rémképpé fejlődött, ismételten állami bizottságok jöttek össze, sociologusok és orvosokból, melyek a veszedelmeket felfedezték ugyan, de a kik elméleti tanácsaikkal nagyon kevés eredményt értek el. Németország és különösen Ausztria-Magyarországon a halálozási viszonyok a csecsemő és gyermek korban már sokkal kedvezőbbek és az első sorban csak annak köszönhető, hogy itt nemcsak szépen hangzó frázisok lesznek az emberbarátok részéről világgá kürtölve és mindenütt bizottságok bukannak fel, kik statisztikai adatokat szolgáltatnak, hanem hivatott szakférfiak az eredeti okokat fogták fel t. i. figyelmüket a csecsemők és gyermekek éttanára irányitották.

Miben fekszik tehát a nálunk még mindig oly nagy halandóság a zsenge gyermekkorban. Nem mindig a társadalmi bajokban. Miután a szegényeknek legszegényebbike is okszerü ápolás mellett gyermekeit erőben felnevelheti, mint Crősus a palotájában gyermekét a sinylődés és rövid életnek teszi ki, ha oktalanul jár el.

Itt fel kell sorolnunk gyermekeink táplálkozási viszonyait a fejlődési korszakokban. Némely anya és ápolónő félreismerik, mily fontos a csecsemő táplálkozásának kezdete, mely annak életerejét és erős fejlődését van hivatva előmozditani és nem kevesebben azon tévedésben vannak, a gyermeknek az első hónapokban minél több tápszert és tejet adagolni, tekintet nélkül azok állapotára, miután az a hit, hogy kövér felpuffadt gyermekek jól érzik magukat és fejlődnek, a lakosság több rétegében uralkodik.

Igen sokan nem gondolják meg, hogy a szülés első napjaiban, a tápszer minősége sokkal fontossabb vátságosabb a csecsemő életére mint az elfogyasztott mennyiség.

Az első napokban a tápszükséglet még ritka, a gyomor rövid és szük és nem képes sokat felvenni, minden nagyobb mennyiség tulterhelést eredményez és a tulétetett gyermek gyomortulterheléssel lesz kinozva.

Sok gyenge gyermeknél, kiknél a tej felvétel, bármiyen formában is nem eredményezték az élet fentartáshoz szükséges eredményeket és hol az anya vagy dajka tej bizonyos oknál fogva nem volt használható, tejkivonatokat kell igénybe venni, melyek közül csak azokat lehet komolyan venni, a melyek tartalmukra és összetételükre a próbát kiállották, melyek valódi tejet egybekötve tojásfehérnye részekkel tartalmuak.

Ezen kivánalmaknak megfelel a már évtizedek óta használatban levő Nestlé-féle tejpor, mely egy könnyen adagolható egyéniség szerint nyujtható, a gyermek emésztési szerveinek megfelelő minőséggel megegyezik, mivel tiszta, csira é bakteriummentes alpesi tejet tartalmaz, s oly tápanyagot képez, mely a csecsemő és gyermek táplálásban nagy szerepet játszik.

Éppen a gyérmekhalandóság fejezetben, mely különösen mint elől emlitettük Franciaországban pusztit és Ausztria-Magyarországban is bizonyos határokat átlép, ép ezen a téren érdemel Nestlé-táplisztje mint életfentartó felemlitést.

Már a hires gyermekorvos Morpan, évekkel ezelőtt szegény-praxisában kedvezőtlen egészségügyi viszonyok közt használta, és az evvel táplált gyermekek halandóságát a felére látta csökkentve, viszonyitva a másként etetett gyermekeihez.

Már ezen kevés sorokban sok van, s igy határozottan állitható, hogy ezen tápkészitmény, a mi időnkben, hol a humanisták és gyermekbarátok jótékony fáradozásaikat a gyermekek felé forditják s hol a humánus irányok joggal az ifjuság anyagi és szellemi fejlődésére vonatkozik, első sorban oly szerhez kell folyamodnunk, mely az életerőt növeli és az uj szülötteket sok esetben az életnek megtartja és gyarapodó növés- és fejlődéshez vezet.

Egy orvos.

VEGYES.

— **Fényképező készületek diletánsok számára.** Mindenkinek, kik a fényképezés ezen kellemes és bárki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek ajánljuk az 1854 év óta fenálló különösen fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll cs. és kir. udv. szállitó Bécs Tuchlauben 9. céget s ennek illusztrált árjegyzékének átnézését, mely kivánatra ingyen küldetik meg.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. Grimm gyógy- és vizgyógyintézete
Savanyukut
Sopron-megye.

Vasutállomás N.-kanizsától 4 óra. Az összes vizgyógymódok, szénsavas és villanyos, kétcellás fürdők stb.
Mérsékelt árak.
Idénykezdet: Máj. hól.
Prospektusok és felvilágositások az igazgatóság által.

Mig a legutóbbi időkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szivbajban és asztmában szenvedő embereknek, az ujabb kisérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS
MARGITTELEP, Beregmegye.

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a hugyszervek betegségeiben a legjobb viz, hanem a legkitünőbb borviz s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszivesebben veszik magukhoz a gyomor és légcső hurutos megbetegedéseinél.

Országos főraktár:
ÉDESKUTY L. BUDAPESTEN,
cs. és k. udv. szállitó.
Ásványviz-nagykereskedő.
Kapható mindenütt.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző- és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Tisztelet a tiszteletreméltónak!
Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak
Neunkirchen, Bécs mellett.

Alulirt már 70 éves vagyok és tiz év óta izület, csuz és aranyeres görcsökben szenvedtem és nem tudtam gyógyulást találni. — Csakis az Ön Wilhelm-féle antiarthritikus antirheumatikus theája gyógyitott meg szenvedéseimtől teljesen. — A legforróbb köszönetemet nyilvánitom Önnek, ugyszintén a grófnőnek, kinek nyilatkozatát az ujságokban olvastam. Kitünő tisztelettel

Ackermann Kereszt,
járadék élvező
Altonában Hamburg mellett
Reichenstrasse 6.
Minden gyógytárban kapható.

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapest (Budán),
Idény április hó 15-től október hó 15-ig
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő-orvos dr. POLGAR EMIL
Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

— Berger-féle orvosi és gyógyszappanok 1868. óta vannak emelkedőleg használatban és a legmesszebb fekvő országokba is eljutottak. — A Berger-féle kátrány-szappan gyógyitó ereje és desinficáló hatása ezerszeresen kipróbáltatott. Mint nélkülözhetetlen mosdó és fürdő szappan mindennapi használatra a Berger-féle glycerin kátrány-szappan Berger-féle orvosi és gyógyszappanok az osztrák magy. mon. és a külföld összes gyógytárakban kaphatók. Minden darab az itt látható védjegyet viseli.

A.B. & Co.

Tartományi
Rohitsi
Savanyuviz
TEMPEL FORRÁS
STYRIA FORRÁS
Főraktár Magyarország részére Hoffmann József cégnél Budapest, Báthory-utcza 8. szám.
Állandó raktár Nagy-Kanizsán: Brück Márkus és Társa szállitóknál.
Valódi

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya.)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési összehuzódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, górvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték, Hidegviz kurák zuhanynyal Kneipp szerint, egész éven át nyitva

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Z.K. 6/21 902. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vér tolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll“ feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsöléssel szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

FOGORVOS.

Med. Univ. Dr. SZÁSZ GÉZA fogorvos és volt Abazia fürdőorvos tisztelettel tudtára adja a nagyérdemü közönségnek, hogy ideiglenes tartózkodását itten, a nagyérdemü közönségnek nagy pártfogása miatt feladja és állandóan itten mint specialista fogorvos letelepedik és Erzsébet királyné-tér 4. sz. alatt e hó vasárnap teljesen felszerelt műtermét megnyitja, a nagyérdemü közönség pártfogását továbbra is kérve,

tisztelettel

Dr. SZÁSZ GÉZA specialista fogorvos.

Szájpadlás nélküli fogak, fogsorok és arany koronák készitése a gyökereknek eltávolitása nélkül. Legujabb fogsorok fémlappal. Mérsékelt árak.

Katonák, vasuti és állami hivatalnokoknak 50 százalék engedmény.

Fog és fogtöhuzás a legujabb amerikai módszer szerinti érzéstelenitéssel teljesen fájdalom nélkül.

Fogtisztitás fájdalom nélkül.

Fogtömések aranynyal, platina, ezüst, cement, opál, üveg és porcellánnal.

Fogak és fogsorok mesteri kivitelben, kitünő anyagból.

Szegényeknek ingyen délelőtt 8—9-ig.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank
Budapesten, V., Dorottya-utca 6. sz. saját ház.

Befizetett részvénytőke 30 millió korona.

A bank ujabban a

jelzálog üzletet

vette fel üzleti körébe.

Jelzálogkölcsönöket engedélyez

földbirtokokra

és városi nagy bérházakra saját kibocsátásu

4 százalékos záloglevelek

alapján 20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyujtásokat a leggyorsabban bonyolitja le; minden megkeresést 48 óra alatt válaszban részesit.

Nyári és őszi idény
1902.

Valódi Brünni szövetek

Egy coupon 3.10 méter, teljes uri ruhát, (kabát, nadrág és mellény) csak

frt 2.75, 3.70, 4.80 jó minőségü	**Valódi gyapju szövet**
frt 6—6.90 jobb	
frt 7.75 finomabb	
frt 8.65 legfinomabb	
frt 10.— kiváló finom	

Egy coupon fekete szalon ruhához **10 frt**, továbbá felöltő szövetek, turista daróc, legfinomabb kammgarnok stb. gyári árakon szétküld a tisztességes és lelkiismeretesnek ismert posztógyári raktár:

Siegel Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállitásért kezeskedve.

A magánvevő előnyei szöveteket közvetlen rendelni a gyári helyről, igen nagyok.

Nyavalyatörés.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csuznál és meghülésekné1.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjegygyel és a „Richter“ czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
császár. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza, Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó némi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesitendők.

„MAYER“ GÉPGYÁR

vas- és fémöntöde részv.-társ.

SZOMBATHELY.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

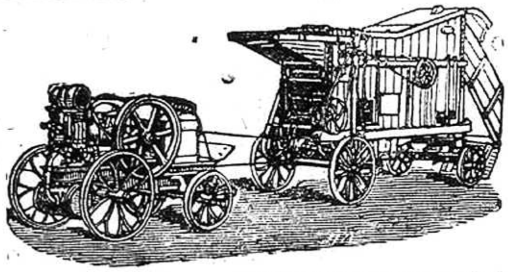

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Gyártunk: Mindennemü MEZŐGAZDASÁGI ÉS SZŐLŐMÜVELÉSI GÉPEKET. Kitünő szerkezetü BENZINMOTOROKAT 2—30 lóerőig, stabil alakban különféle ipari célokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes MÜMALOM BERENDEZÉSI GÉPEKET, valamint AZ OLAJGYÁRTÁSHOZ szükséges BERENDEZÉSEKET ÉS GÉPEKET. — Elvállalunk MINDEN A GÉPSZAKMÁBA VÁGÓ ALKALMI SZÜKSÉGLETEK szerkesztését és kivitelét.

Modern berendezésü VAS- ÉS FÉMÖNTÖDÉNK MINDENNEMÜ VAS- ÉS FÉMÖNTÉST nyers és megmunkált állapotban szállit.

Gyümölcs és szöllő bor készitési gépek.

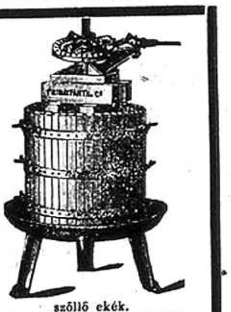

Gyümölcs és szőllő sajtók

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomóerő szabályzóval.

A munka képesség 22% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőllő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szöllő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetü szabad. önműködő „SYPHONIA“ gyümölcs és szőllővessző permetezők. szőllő ekék.

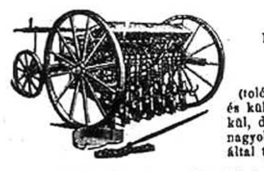

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legujabb szerkezetü

„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemü mag- és különböző magmenyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék hengerek és boronákban a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállitanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek

Alap. 1872. **BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.** 750 munkás.

Kitüntetve több mint 490 arany, ezüst és bronzéremmel, az összes nagyobb kiállitásokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselők és viszont elárusitók kerestetnek

STEYER
gyógyintézet
TÓBEL-FÜRDŐ
GRÁCZ MELLETT
IDÉNY: május—október.
330 méter a tenger szine felett.
2 vasuti állomás
Grácból kocsival egy óra.
Posta- és távirda állomás.

Rég ismert vastartalmu (akrotherme) acélforrás 30 fok C. meleg (28 fok R.) Mérsékelt klima 25 fok C. és 20 (R.) erős tő erdőlevegő, kiterjedt fenyveserdők. Gyógyjavalatok, idegbántalmak ideggyengeség, hátgerincbetegség, hysteria, görcsök, neuralgia stb. ellen. Női betegségek: vérszegénység, bél- és hólyaghurut stb. Igen ajánlható üdülőknek és gyenge gyermekeknek. Gyógyeszköz: külön gyógy- és uszóbazin, kádfürdők melegvizzel, fenyőfürdők, villanyos fürdők, massage, zuhanygyógykezelés sat. Olcsó lakások és egyes szobák, villák, gyógyterem, kitünő étterem, kitünő zenekar.

A fürdőigazgatóságnál kimeritő prospektus ingyen és bérmentve.

Dr. BLUMAUER SÁNDOR,
orvos tulajdonos.

Vértképző **Fersan-Cacao** Idegerősitő

Vastartalmu táp és erősitőszer, vértképző és idegerősitő izletes és könnyen felszivódik. Kérdezősködjünk az orvosunknál.

Főraktár Zalamegye részére:

Präger Béla gyógyszerésznél

Nagykanizsán.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1902. junius hó 28-án. 26-ik szám. XLI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyánegylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A nyaralásról.

Nagykanizsa, 1902. junius 27.

A 800 forintos lakásban éppugy, mint a polgári lakás szürke falai közt nyaralásról folyik most a szó. Hol fogunk nyaralni? kérdi az „otium cum dignitate“ elvét valló előkelőség, — hová megyünk nyaralni? szól a szellemi élet munkása; ezt kérdi az iparos, ezt a kereskedő.

A villamosság korszakát éljük. Lázas sebesség, idegbontó idegesség jellemzi egész életünket s az ellankadt test, a kimerült izmok, a társadalmi berendezkedés egyik fontos s kiegészitő részévé teszik a nyaralást. Tiz hónapi lázas munka után a két hónapi üdülés valóságos megváltása az emberiségnek. — Ámde ez az üdülés is sokféle lehet . . . Vannak, akik csak a város porától, zajától óhajtanak menekülni, kiknek a városi élet is „üdülés“ lehetne; ezek rendszerint külföldre vágynak. S az idegenbe vágyó magyar urak és hölgyek felvirágoztatják a külföldi fürdőhelyeket és ha visszatérnek, hogy megnyugtassák lelkiismeretüket, sopánkodnak a honi fürdőhelyek drágaságán, felpanaszolva egyuttal hazai fürdőtelepeink kényelemhiányát is.

Vannak, akik mindenekelőtt mulatni akarnak. Ezek felkeresnek valamely zajosabb fürdőhelyet, hol „igazi“ élet, változatos szórakozás és „előkelő társaság“ van. Az ember társas lény, tehát nem megrőni való, ha keresi a társaságot. Ezeknek hát mindegy, hogy hol vannak, csak szórakozni s mulatni tudjanak.

A nyaralóhelyeken. melyeket a bourgeoisie osztálya keres fel, rendszerint az asszony és gyermeknépség dominál. A férj, az apa a városban marad és dolgozik, csak a vasárnap az övé, illetőleg családjáé s ekkor távozik a város zajából és porából — meglátogatja nejét, gyermekét, midőn pedig vasárnap este, vagy másnap reggel távozik, boldog, hogy oly jól töltötte el ünnepnapját és családja oly egészséges, oly vidám . . . Ezek a felvirágoztatói a főváros környékén lévő nyaraló helyeknek. Ámde az az igazi nyaralás, midőn az egész család együtt van. Erre leginkább a szellemi munkásoknál nyilik alkalom. Tanár, ügyvéd, biró és más ily személyiségek használhatják csak fel igazán a nyarat és szentelhetik a két hónapot családjuknak. Az ő tevékenységük többnyire véget ér a nyár beköszöntével, két hónapra szabadok és tisztelettel emlitem fel róluk, hogy ők keresik fel leginkább a magyar nyaraló és fürdőhelyeket.

S mit szóljak azok nyaralásáról, akik nem nyaralnak? Hát erről is irhatnék, hisz témának ez a dolog is nagyon érdekes.

Sajnos, még nagyon messze vagyunk attól az ideális kortól, amidőn szegény és gazdag egyaránt pihenheti ki az év fáradalmait. Sőt alapjában véve, a szegénynek s a munkában elcsigázottaknak még nagyobb szüksége van a pihenésre, mint azoknak a gazdagoknak, akiknek nagyobb része télen át is ugy él, mintha csak nyaralna. Ámde ezen a téren is immár nagy haladás mutatkozik. A humanizmus segitségére siet a szegényeknek és gyámolitójává lesz az elhagyottaknak.

Ime a szünidei gyermektelep“ áldásos működése is mindjobban érezhetővé lesz. Ez az egylet legalább egy pár hétre varázsol paradicsomot a szegény gyermekek életébe. A humanizmus uj életet önt a csenevész gyermekekbe. Mily kár, hogy a társadalmi tevékenység nem minden szegény gyermeknek szerezheti meg a nyári üdülés örömeit. Nem akarom senkinek elrontani kellemes hangulatát sötét képek festésével, csak figyelmeztetek és kérek. Kérlek benneteket, tőkékben duslalkodó boldog szülők! — kik gondatlanul töltitek el a nyári hónapokat derűs napsugárban, balzsamos fenyvesekben és örvendezve egészséget adó vizeknek, gondoljatok azokra is, akik betegek és szegények, kik tikkasztó hőségben szivják magukba a városok porát és annak fojtó levegőjét.

Balázs Dezső.

Vizsgák előtt.

A francia lapok már hetek óta hirdetik azoknak a könyveknek a jegyzékét, melyek alkalmasak jó tanulóknak a vizsgákon való megjutalmazására.

Miféle könyvek ezek?

Részben olyanok, melyeket a francia akadémia jutalmazott meg, részben olyanok, melyeket a közoktatásügyi miniszter tüntetett ki valami módon.

Egyes cégek külön katalógusát adják ki azoknak az ifjusági műveknek, melyeket Páris városa és a közoktatásügyi kormány szerzett meg ez iskolákban való kiosztás céljából.

Mind olyan munkák ezek, melyek kiállották a kritika tűzpróbáját és pénzt és dicsőséget hoztak szerzőiknek.

Nálunk is folynak a vizsgák. Sőt néhány év óta nálunk is akadnak iskolák, melyek könyvekkel jutalmazzák meg a jobb tanulók buzgóságát.

De miféle könyvek ezek? Olyanok. melyeket a kiadók hirdetnek és melyeket az igazgató vagy szaktanár megrendel,

És miféle szempontok vezérlik a megrendelőket a hirdetett művek kiválasztásánál?

A dolog igen egyszerű. Vagy olyan könyveket hozatnak, melyeket maguk is olvastak, vagy megbiznak a kiadóban . . .

És aztán már ugy érzi és hallja az ember, hogy melyik a jó könyv. Nem mese ez a pedagógiai szimat . . . No ez még szerencse!

Mert ilyen pedagógiai szimat nélkül valóban bajos volna eligazodni a megjelenő ifjusági munkák tömkelegében . . .

A magyar könyvkritika általában is nagyon szegényes, de ifjusági könyvkritikánk abszolute nincs. A magyar sajtó a kiadók értesitéseinek leközlésén kivül egy sort sem áldoz ifjusági könyveinknek. Én legalább nem emlékszem, hogy az utóbbi években beható kritika jelent volna meg valamely ifjusági munkáról. Az irodalomnak ezt az ágát nem akarják birálóink komolyan venni. Az ifjusági könyvek szerzőit olyanoknak tekintik, mint a gyermekjáték-készitőt, kit nem illendő a művészek mellett emlegetni.

Az akadémia és szépirodalmi társulataink pláne roppant magasságból néznek alá azokra az irókra, kik gyermekeinknek szentelik tehetségüket.

Mily szégyen is volna, ha a magyar Tudományos Akadémia vagy a Kisfaludy-Társaság egy-egy ifjusági munkát jutalmazna meg évenként!

A pénz kell a verses szomorujátékokra, a történeti vigjátékokra és más egyébb fontos játékokra! Ki merné azt állitani, hogy egy jó ifjusági munka legalább is annyit ér, mint egy rossz tragédia, még akkor is, ha ez utóbbinak hősei a legtökéletesebb jambusokban kiáltják világgá fájdalmaikat!

Igaz, hogy a rossz szomorujátékok megjutalmazása és jó ifjusági munkák negligálása egy és ugyanazon eredményre vezet: az izlés megmételyezésére . . .

Mert ha már a szülőnek nincs semmi tájékoztatója gyermekei könyvének megválogatásánál, van legalább valami, ami könnyebbé és kellemesebbé teszi a vásárlást és ez a valami: az olcsóság!

És ezen a ponton, tudniillik az antikvárius polcán együvé kerül a rossz szomoru-játék és a rossz ifjusági munka. Mert az antikváriusok igen élelmesek. Tudván, hogy az olcsóság az egyedüli szempont, mely a szülőt a könyv-beszerzésre irányithatja, ezen szemponton kivül nem is törődnek mással. Nyakra-főre gyártatják az ifjusági munkákat.

Rossz képekhez rossz diákokkal iratnak rossz verseket, a külföldi könyvpiac termékeiből, vaktában fordittatnak le egy csomót, csakis arra ügyelvén, hogy a forditó potom áron végezze munkáját.

Akad olyan antikvárius-kiadó is, ki az ifjusági irodalom mellett a külföldi perverz literatura átültetésén fáradozik nagy buzgalommal. Mindkettővel nagy forgalmat lehet csinálni! Minden egyéb mellékes.

A szegény tanitó és szülő pedig, aki nem olvashat el minden könyvet, mielőtt megveszi, nagy lelki nyugtalansággal olvassa ilyenkor vizsga idején a kiadók hirdetését és lesi, hogy milyen irányban szólal meg az a bizonyos pedagógiai ösztön.

Mert ezen kivül nincs más tájékoztatója!

Legujabban néhány hét előtt inditottak ugyan Szegeden olyan havonként megjelenő lapocskát, mely az ifjusági munkák megbirálását tüzte ki céljául, de erről, minthogy még csak egy számát láttuk, nem nyilatkozhatunk!

De különben sincs arra hivatva, hogy a bajon segitsen. Nem a nagy közönség számára készül, nem olyan karakterü, mely a közfigyelmet az ifjusági irodalomra irányithatja!

Pedig az ifjusági irodalom közügy, fontosabb ügy minden más irodalomnál!

Neményi Imre „Ifjusági könyvtárak és ifj. olvasmányok a nevelés szolgálatában“ cimü munkájában csak a minap mutatott rá a veszedelmekre, melyeket a mai viszonyok rejtenek magukban, de csak kevesen vettek róla tudomást.

A sajtóban nem keltett visszhangot, mint a hogy a sajtóban semmi sem kelt manapság visszhangot, ami nem politika!

A legkisebb politikai tanulmányról hasábokat irnak. Alexandernek Hamletről irt vaskos kötetével néhány sorban végeztek!

Ifjusági irodalom pedig egyáltalán nincs számára!

Tehát ez nincs rendén!

TÁRCZA.

Virág és történelem.

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

Rózsa.

A rózsáról aránylag kevesebb a mondani valónk, talán éppen azért mert sokféleségénél, tartósságánál, hasonlithatatlan szépségénél fogva nagyon is közvetlen és folytonos összeköttetésben volt mindig az ember történetével ahhoz, hogy neki magának külön története, külön érdekkel birjon.

Az ismeretesebb mozzanatok: hogy Angolországban egy 30 évig tartó háborut az ellenségeskedő York és Lancaster házak cimerei után fehér és piros rózsa háborunak nevezték, meg hogy a római fényüzés korában, Nero csak egy ünnepélyre egész vagyont adott a rózsadiszért s hogy a virágok királynője nevét már századok óta viseli, talán még abból a korból mikor, mint a fehér liliom, az ős perzsák tisztelete tárgya volt, — ezek a dolgok, mondom, ujságként, senki előtt sem szerepelhetnek már.

A kevésbbé ismert tények közé tartozik talán, hogy a „sub rosa“, illetve titkot jelentő kifejezés onnan vette eredetét, hogy a rómaiak titkosnak mondták a rózsát, mert a sok hullámos levéltől nem látszik a virág kelyhe. Azért is függesztették a rózsa füzéreket az asztal fölé, hogy a vendégek meg ne feledkezzenek arról, hogy legjobb, ha a társalgás „sub rosa“ marad.

A rómaiak a zsidóktól vették át a rózsa cultuszt, s mint mindent a mihez hozzányultak, tulfejlesztették ezt is. A zsidókhoz az egyiptomi fogság révén jutott el, mert ott már sokkal előbb ismerték. Kleopatra korában ott is óriási arányokat ért el a rózsa pazarlás, mert az Antonius tiszteletére adott lakomán két lábnyi magas puha, hálóval leszoritott rózsalevél szőnyeg boritotta az étterem padlóját. Amely szőnyeg, a vendégek távozása után nem lehetett ideális látvány.

Hogy tulajdonképpen mikor viritott ki az első rózsa, hogy az ember szépet kereső szemének a tekintete érte-e születésekor? Vagy még a formátlan állatok rémes világában illatozott hiába kezdetben, azt nehéz volna elhatározni. Annyi bizonyos, hogy a Csud sirokban melyek ötezer évvel régiebbek mint a mi időszámlálásunk kezdete, már találtak a rózsa kezdetleges, de megismerhető képével diszitett érmet.

Később, a nap imádó nemzetek, irásjegyeikben a rózsa alakjával fejezték ki a legfőbbet a napot.

A monda, a mibe a rózsa származását a görögök és rómaiak burkolják, mindig Aphrodithével, a szépség istennőjével van összefüggésben: hol a lábából kifröcscsent vérből származtatják, hol a habból, amelyből Venus szülletett. Mondjuk, hogy egyikből a piros, a másikból a fehér rózsa lett.

Hogy minő szeretettel és figyelemmel fordultak az emberek már századok óta a rózsa felé, azt legjobban mutatja a ma létező megszámlálhatatlan faja. És el lehet mondani, hogy a vadrózsától kezdve, a legtökéletesebb, szinpompája és bársonyszerü szépsége által kitünő rosomená-ig, (a damaskusi rózsából lett Bourbon r. egy faja) vagy bármelyik királynőéig a tearózsáknak, valamennyi — gyönyörü. Nem csoda ha voltak költők, akik elég változatosnak elég gyönyörködtetőnek érezték, ha folyton folyvást csak a rózsáról énekelnek. De — hiába — a tárgy kimeritve még nincs. Támadhatna uj költőjük, s ha érti a dolgát, még mindig ujnak éreznők mondani valóit mert:

Természet lánya ő,
Hatalma részese . . .

A természet hatalma pedig végtelen.

Hogy az enyészetnek az elmulásnak is symboluma lett, az csak azt mutatja, hogy a rózsa semmitől sem választható el ami — természetes. Régi időben a sirokat rózsával hintették be. Később, a misztikus rajongások korában a rózsa (rózsafüzér) a martiromság jelképe lett, különösen a piros, mit Jézus kiömlött vérével hoztak összeköttetésbe mig a fehér egyenesen a halál előhirnökeként szerepelt.

Itt emlitendő meg egy érdekesen keletkezett s állitólag az egyház és állam, tehát az egész társadalom javitására törekvő titkos egylet: a rózsakeresztesek társasága. — Andreä János Valentin, adelbergi superintendens, aki maga semmiféle beteges misztikusságban nem hitt, éppen az e féle hajlamok ellen irányzott irataival s különösen erről, a talán addig csak képzeletben létezett, társulatról irt ismertetésével felelevenitette, ugyszólván megteremtette a Rózsakeresztesek egyesületét ugy, hogy még a tizennyolcadik század végén is nyomaira akadtak.

Ismételjük hogy nem volt emberi kor — a meddig vissza tudunk nézni — mely a rózsával összeköttetésben ne lett volna ugy, hogy kimerithetetlen az amit róla és a történelemről egyazon lapon mondani lehetne: de ép ezért, szinte felesleges róla tulsokat beszélni. Nézzünk inkább szét a jelenben és következtethetünk a multra is.

A rózsa ma mindazt nevében viseli, ami a legszebb (legkedvesebbet is jelent) ugy, hogy arról a szépségről, amit a rózsához hasonlitottunk, már nem igen marad más mondani való. Az élénk derült szépséget „a szineset“ a piros rózsa adja vissza jól, legkivált, de ott van a „fehér rózsa“ amely a tökéletes bájt szinte hasonlithatatlanul fejezi ki. Hát e két jellemző, dalban, szójárásban, hasonlatban annyiszor előforduló (rózsa) szinen kivül, hol találunk annyi árnyalatot, olyan kifejező átmeneteket mint a rózsánál? Vagy fajtában és formában? Rózsa nélkül semmiféle kert nem egész! Egy-egy szál belőle, egész csokor más virággal felér. Tenyésztése könnyü, a megfelelő ápolást hálásan köszöni meg. A népnek ép oly kedves mint hercegeknek. Mindenféle nemzet nyelvében, szokásaiban, történetében fejedelemnői szerepet játszik a virágok között.

Kell e még róla többet mondanunk?

Kellene, mert a legszebbet még elhallgattuk róla, de azt majd meg mondja a rózsa maga, annak aki szereti őt.

Orosz források nyomán: **I'saák Mártha.**

Jó társaság.

Az elhunyt szász király benső barátja és legkedvesebb vadásztársa volt királyunknak. Sokszor vadászgattak együtt, napokig kalandozva kettesben a tiroli hegyek között. Egy ilyen vadászkirándulásuk alkalmával történt velük a következő mulatságos eset: A szász király még trónörökös volt s királyunkkal egy hosszu vadászatból tértek haza. Utközben leültek az országut mellett, miközben egy parasztszekér közeledett feléjük. A szekeres tisztességtudóan köszöntötte a vadászokat s felajánlotta nekik a szekerét.

— Elférünk ezen hárman is!

A vadászok elfogadták a szivességet s felültek a szekérre. A paraszt holmi elemózsiával is meg akarta kinálni őket, de ezt már nem fogadták el.

Van nekünk is ennivalónk a tarisznyánkban, inkább mi vendégelünk majd meg téged.

Es kirakták a tarisznya fejedelmi tartalmát. A paraszt csodálkozva kérdezte az egyszerüen öltözött vadászoktól:

— Hol a csodába tettek szert ilyen elemózsiára, a miyenben csak nagy uraknak lehet részük?

Királyunk mosolyogva mondotta:

— Én bécsi vagyok.

— Én meg Szászországból kerültem ide. Hát te ki vagy?

— Én idevaló vagyok a hegyek közé, a nevem König (király.)

A szász trónörökös erre nevetve jegyezte meg:

— Hiszen akkor jó társaságba kerültünk. Ez itt a császár, te vagy a király, én meg a trónörökös vagyok.

Lapunk mai számához negyedív melléklet van csatolva.

Az ifjusági irodalom hinti el a jövő vetését. Az ifjusági irodalom a jövő generáció nevelője és alakitója.

És ezekkel a nevelőkkel nem törődik senki!

Meg kell azt a közönyt törni!

Sajna, e tekintetben is a kormánytól kell az első lépéseket várnunk, mint minden más téren. Mert a közoktatásügyi kormány az egyetlen éber őrszem mindazon faktoraink között, melyekre az ilyen kulturmissziók hárulnak . .

A többiek mélységes álomba merülnek és irtóznak az ébredéstől.

Szándékosan irunk e kérdésről ujra. Szándékosan, mert a hogy látjuk a vizsgákról haza özönlő gyermekeket és látjuk kezükben a könyvet, melyet jutalmul kaptak, elszorul a szivünk. Egy-két igazán kiváló munkán kivül csupa silányság. Munkák, melyekből sem lelkesedést, sem tanulságot nem merithetnek gyermekeink. Munkák, melyek nem fejlesztik izlésüket, nem finomitják szépérzéküket és határozottan rontják nyelvérzéküket.

Ennek nem szabad igy maradnia!

Az ifjusági irodalomnak közügygyé kell válnia, melylyel sajtó irodalmi társulat és kormány egyforma szeretettel és lelkesedéssel foglalkozik.

Hogy igazán örömünk teljék abban, ha fiaink és leányaink könyvet hoznak haza a vizsgáról és nem ugy, mint most, mikor eltölt az aggodalom, hogy hát ha jobb lett volna, ha jutalmul valami mást osztanak ki gyermekeinknek . . .

És ma nem is mindig indokolatlan az ilyen aggodalom!
Xy.

Városunk járdái.

Valahányszor a kávéházban egy jó billiárdozó társaságba keveredem, mindenkor forró vágy keletkezik bennem valahа elefántcsont golyóvá lehetni. Boldog golyó, te sima puha lapon gurulsz, boldogtalan kanizsaiak mi göböröcsös nyaktörő talajon tesszük meg mindennapi utainkat. Igaz, hogy a tekególyóval sokszor történik karambol, de ez nem lehet kellemetlen, hiszen ilyesféle összeütközés a korzón gyakran előfordul, és mégis megyünk a korzón sétálni. Csakugyan. Vasárnap délelőtt ha a korzón sétálok, beképzelem magamnak, hogy billiárdgolyó vagyok, mert sokszor csinálok karambolt.

Városunk járdája hüen jellemzi a kanizsai járás és Göcsej vidékét. Az emlitett vidékek talaja hullámzatos, apró dombocskák és völgyecskék kis terjedelmü fensikokkal és mélysikokkal váltakoznak. Nálunk minden egyes téglajárda művésziesen készült dombormű a göcseji vidékről. A változatos hullámzatos talajt némely helyen fölváltja egy-egy egyhangu aszfaltsikság.

A tereken, főuton, Csengeri- és Kazincy-utcán van nagyobb számmal aszfalt járda, a többi utcákban egy-kettő, a legtöbben egy sem létezik.

A Csengery-uttól az Osztrák Magyar Bank jövendő palotája helyéig a gyalogjáró meglehetős sima. Ez a téglajárda mintaszerű. A másik oldalon a Zombor háztól az első aszfaltig és a Kölcsey-utca egész végig hepe hupás állapotban van.

Különösen ez a sokat emlegetett Kölcsey-utca az, mely nagyon elhanyagolt gondozatlan állapotban van. Pedig ez az utca nagyobb figyelmet igényel, közel van a központhoz és meglehetős élénk forgalmu utca. Elég baj az, hogy szük, de ha ezen nem is lehet segiteni, legalább a járdát igyekezzünk rendbe hozni annál inkább, mert a nyári szinkör a Kölcsey-utca sarkán van.

A világitás hiányos a katonai raktáron tul, arra már nem hat el a szinházi ivlámpa fénye, a Samu-féle háztól az ipartestületi épületig valóságos őserdő sötétség van, s ha látni ilyenformán már nem lehet, legalább a járda lenne rendes állapotban.

A Kölcsey-utcához hasonló siralmas állapotban vannak városunk külső részének utcái. Ilyen pld. Rákócy-utca, Sugáruttól a Hunyadi-utcáig terjedő utcarészlet déli oldali járdája három-négy ház előtt teljesen hiányzik. Ami van az is egyenetlen tucat számra van tégla, mely magasabban áll a többinél, a legtöbb pedig a járda eredeti szine alatt mélyen bennt fekszik, ráadásul itt-ott egy két tégla is hiányzik. Ugyanezen a helyen a másik oldali gyalogjáró ép állapotban van, de azért mentsen meg a Mindenható minden jó lelket attól, hogy ezen a járdán sétálgasson este, mert a járda annyi magasságban van ahány ház mellett elvonul, négy-öt centiméter különbség is van némely helyen.

A Petőfi-ut vége felé a keleti járda keskeny. Honvéd-utca járdái hasonlók a távirói papirszalaghoz, ha valaki, ki széjjelvetett lábbal megy, — akkor jobbról is a földre lép. Az Attila-utca igazán az Isten háta mögött van. A középső részek felé a járda alacsonyabban fekszik a kocsiutnál s eső alkalmával a vizes sár ráfolyik, s a járda apró gödröcskéi elősegitik azoknak a jellemzetes apró tavaknak képződését, melyek városunk minden részében találhatók.

Azonkivül némi hasonlatosság van az Attila-utcai és Honvéd-utcai járdák között. Az utca vége derékszögben csatlakozik Rózsa-utcza végéhez. A belső érintkezési részt az teszi nevezetessé, hogy eső alkalmával egyik utcából nem lehet átmenni a másikba azon egyszerü okból, mivel a sarok zsuppos háztól körülbelül három ház távolságig egyáltalán nincs járda, az esővíz tócsákban áll, s még akkor is, midőn a többi vidékek fölszáradtak, e helyen nagy sár van.

Tovább menve azt találjuk, hogy a Gombert-féle ház átellenében egy kiugró épület előtt egyáltalában nincs járda, a Teleky-ut sarkánál lévő kiálló ház mögött a szekérut majd a keritésig ér s itt nincs járda.

Hunyadi-utca járdái rendesek, itt csak az a hiba, hogy a kocsiut domboru és magasabban fekszik a gyalogjárónál, miáltal esős időben a viz ráfolyik a gyalogjáróra magával hordva a sárt is.

Kazinczy-utcában a Gőzfürdő-utcai részek felé a járdán mélységek tátongnak. Kisfaludy-utcában a gőzfürdő felé a gyalogjáró sáros, téglák hiányzanak belőle, melyek lehullanak a mellette levő födött kanálisba, melynek téglái gyakran összetörnek és a hézagokon bedül a járda.

Sugár-ut folytatása egynevüen botrányos, gyalogjáró nagy helyen nincs, a talaj egyenetlen, este erre járni nyaktörő vállalkozás, nedves időben pedig valóságos mocsár van itt.

Ismét a képviselőtestülethez fordulunk, mint minden fontosabb esetben, és kérjük városunk vezető férfiait keressenek módot arra, hogy a járdák végre már alaposan rendbe legyenek hozva.

Nem a háztulajdonosok zaklatását vagy drága költséges javitgatásokat várunk, hanem a kényszer aszfaltozást. Aszfaltoztassa be a város a néhány év alatt a főbb utcákat végig és a mellék utcák élénkebb forgalmu részeit s a közönség azt évi részletekben fizesse vissza.

A járda javitásnál tekintettel kell lennünk a VI. és VII. kerületekre is, mert itt az utcák sokkal elhanyagoltabb állapotban vannak mint nálunk.

Segitség kell minél előbb, mert elmaradunk a világtól, utcáink egy része kényelmetlenebb a legutolsó falunál is. Nem annyira a hiuság beszél belőlünk, mint a végső elkeseredés, mert már eleget szenvedtünk, sokat kinlódtunk és a közönség nevében a közönség számára kérünk egy kis kiméletet.

Előfizetési felhivás.

F. évi julius 1-én uj félév kezdődik. Régi közönségünknek, amely bizalmával eddig is elhalmozott bennünket, igényeit kielégiteni követelményeinek megfelelni, célunk, irányunk és törekvésünk a jövőben is.

Nagykanizsán, 1902. junius 28.

*A „Zalai Közlöny" szerkesztősége
és kiadóhivatala.*

A „Zalai Közlöny" előfizetési ára:

Egész évre . 10 korona.
Fél évre . . 5 .

HIREK.

— **Személyi hir.** Báró Taxis József cs. és kir. tábornok, dandárparancsnok Pécsről, csütörtökön és pénteken megszemlélte a helybeli 20. honvéd gyalogezredet.

— **Bizottsági ülés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi julius hó 8-án délelőtt $9^{1}/_{2}$ órakor a vármegyeház gyülésterméban rendkivüli közgyülést tart, melynek kizárólagos tárgyát képezendik: 1. Nagykanizsa rend. tan. város képviselőtestületének a pesti hazai első takarékpénztár egyesülettől kedvezőbb feltételek mellett 2 millió korona kölcsön felvétele; 2. ugyancsak Nagykanizsa rend. tan. város képviselőtestületének, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettől 1902. évi február 13-án felvett 1,166 902 korona kölcsön conversioja tárgyában hozott határozatainak törvényhatósági jóváhagyása.

— **Alapitvány.** Gelsei Gutmann Aladár élte virágában elhunyt leánya nevére a helybeli izr. hitközségnél 5000 koronás alapitványt tett. Ennek kamatait szerencsétlen árvaleányok fogják élvezni, kiknek vigasztalója akar lenni a szomorodott apa.

— **Egyházi kinevezés.** A király Ratkovics Vendel pápóci perjel és zalaegerszegi főesperesnek az éneklő és Illés Ferenc alsó-lendvai főesperesnek az őrkanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő pápóci perjelségre és zalaegerszegi főesperességre Horváth István szombathelyi prépostplébánost, az utolsó kanonokságra és alsó-lendvai főesperességre Vidos Lajos püspöki titkárt kinevezte. Illés Ferenc kanonoknak pedig a Boldogságos Szüz Mária hegyéről nevezett cimzetes apátságot adományozta.

— **Közigazgatási bejárás.** Az uj honvédlaktanya előtt elhuzódó, a Petőfi és Magyar-utcákat összekötő „József főherceg-utca" uttestének közigazgatási bejárását csütörtökön eszközölte Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Bentzik Ferenc v. t. ügyész, Király Sándor v. mérnök, Nagy Dezső előadó tanácsos és Berényi Béla vállalkozó kiséretében. A munkát formálisan is átadták vállalkozónak, ki azt e hét elején megkezdi.

— **Városi közgyülés.** Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete hétfőn délután rendkivüli közgyülést tartott. Bár fontos kérdések voltak napirenden, a képviselő urak közül alig volt 20 jelen, midőn Vécsey Zsigmond polgármester a közgyülést megnyitotta. Napirend előtt Tuboly Viktor két interpellációt intézett a polgármesterhez. Először azt kérdi, hogy mi lesz a kisdednevelési ügygyel. Mert tudomása szerint a kisdednevelő egyesület feloszlott, a város pedig még nem vette át az ovodákat. Második interpellációjában azt panaszolja, hogy a külvárosi csatornákat sohasem tisztogatják. Igy pl. a Király-utcai kanális utoljára 1852-ben lett tisztitva. Felszólaló ez ügyben tavaly, több polgár aláirásával, egy kérvényt nyujtott be, de ezt még ma sem intézték el. Vécsey Zsigmond az első kérdésre azt válaszolja, hogy a kisdednevelő egyesület még nem oszlott fel, csak feloszlóban van. A tárgyalások a Kisdednevelő Egyesület és a város között, folyamatban vannak. A második kérdésre azt feleli, hogy utána néz a dolognak és ha a kérvény tényleg nem lett még elintézve, akkor sürgősen intézkedni fog. A közgyülés a válaszokat tudomásul vevén, áttért a napirendre, melynek első tárgyát az uj kaszárnyához vezető utcákhoz szükségelt területek megvétele képezte. — Minthogy a képviselők abszolut többsége nincs jelen és igy a közgyülés e tárgyban nem határozatképes, 30 napon belül uj közgyülést hivnak egybe. Azonban — tekintettel az ügy sürgős voltára — a képviselőtestület felhatalmazza a tanácsot, hogy az ingatlanokat a szerződések véglegesitése előtt is a város birtokába vegye. Az uj honvédlaktanyához vezető utak épitésére és csatornázására 3 ajánlat érkezett. A legkedvezőbb Berényi Béla keszthelyi lakósé, ki 10·5%-ot enged, miért is a képviselőtestület ezt fogadta el. Kálócy János főgimnáziumi rajztanár egészségének helyreállitására 6 havi szabadságidőt kér. A közgyülés ezt megadja ugy, hogy teljes fizetését folyósitja és helyettesitéséről a város gondoskodik. Végül felhatalmazták a tanácsot, hogy a folyó épitkezések költségeinek fedezésére, a nagy kölcsön lebonyolitásáig, a 4%-os alapokból kölcsönt vegyen.

— **Honvédségünk köréből.** Németh Ödön honvédhadnagy a 20. honvédgyalogezrednek Körmenden állomásozó zászlóaljától Nagykanizsára helyeztetett át.

— **Kinevezések.** A király dr. Révffy Zoltán zalaegerszegi kir. ügyészségi alügyészt a komáromi ügyészséghez ügyészszé nevezte ki.

Az igazságügyminiszter Galló István rozsnyói kir. járásbirósági joggyakornokot a zalaegerszegi kir. törvényszékhez aljegyzőnek nevezte ki.

— **Elnök választás.** A kiskomáromi esperesi kerület tanitói köre a legutóbb megtartott tisztujitó gyülésen a tanitói kör elnökévé Szabó Lajos galamboki kántortanitót választotta meg.

— **Távbeszélő Csáktornyán.** A Csáktornyán létesitendő távbeszélő érdekében már megtartották a közigazgatási bejárást.

— **Gazdasági tudósitó.** A földmivelésügyi miniszter Sanveber József zalabaksai földbirtokost az alsólendvai járásra állandó gazdasági tudósitói tisztelettel bizta meg.

— **Kirendelés.** A Siófokon folyó hó 28. és 29-én tartandó kivándorlási kongresszusra — mint referenst — a vármegye alispánja, Kauffmann Mátyás vármegyei aljegyzőt küldötte ki.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a keszthely—tapolcai h. é. vasut épitési munkáinak ellenőrzésére Lányi Nándor máv. mérnököt kirendelte és az épités idejére Keszthelyre helyezte.

— **Aszfaltiroznak.** Végre valami! A sok felszólalás — ugy látszik, nem lesz teljesen eredménytelen. A jövő héten megkezdik az aszfaltirozást az urodalmi házak előtt. Igy tehát aszfalt járda lesz az Erzsébet Királyné tér és Kazincy-utca egy részén, a Főut északi részén és a törvényszéki palota előtt. Ha már nincs általános aszfaltirozás, örüljünk ennek a kevésnek. Egész önkéntelenül eszünkbe jut a Kölcsey-utca, ahol most a legtöbb nép jár. Mi lesz az itt levő gyalázatos járdával? Nem hajlandók addig javitani, mig ott valaki a nyakát nem töri?

— **Népünnepély.** A Nagykanizsai Ált. Munkásképző Egyesület vasárnap tartott nyári vigalmát „népünnepélynek" keresztelték el. Ez a cim azonban nem felelt meg, mert a főkellék, a nép — hiányzott. Az erkölcsi siker azonban nem maradt el és a kedvező időjárás folytán, elég jól mulathattak azok, akik ott megjelentek. A sokféle verseny közül legérdekesebb volt a nők szépségversenye. A pálmát a sok asziráus közül egy zala-szent-gróti barna szépség: Singer Szidi vitte el. A kis leányok közül Heisler Melanie, a babák közül Rosenfeld Bözsike lett a győztes. A népünnepélynek csak az éjjeli órákban lett vége.

— **Körjegyző választás.** Bona Jenő bánok-szent-györgyi okleveles aljegyzőt Becsehelyi körjegyzővé megválasztották.

— **Phono-Cinema szinház.** A Phono-Cinema szinház ma este kezdi előadásait a nyári szinházban. A Phono-Cinema előadása phonograf és a kinematograf szerencsés kombinációja, olyannyira, hogy pl. a Sara Bernhard és Magnier közti Hamlet jelenetben nemcsak a két alakot látjuk a szinpadon cselekedni, hanem a kardok összemérésénél ezek csörtetését is halljuk. A phono-cinema bemutatja a hires Rejanc Reichenberg asszonyok előadását is és szerepelteti a Little-Tiche komikumát. A mutatványuk ott, ahol bemutatták, bámulatra ragadták a közönséget.

— **A záró-óra.** A nagykanizsai füszerkereskedők elhatározták, hogy üzleteiket julius hó 1-től fogva este 8 órakor zárják. Ez ügyben csütörtökön a füszerkereskedők gyülést tartottak, de miután nem voltak azzal tisztában, hogy valjon azok is zárhatnak-e 8 órakor, akiknek kis tőzsdéjük van, táviratban kérték ennek megengedését Lukács László pénzügyminisztertől.

— **Küldöttség a miniszternél.** A jelenlegi mostoha gazdasági viszonyokat egyaránt érzi iparos és kereskedő. Különösen a rőfös és divatáru kereskedők panaszkodnak a rossz üzletmenet miatt. Rendkivül fájdalmasan érintette őket ama körülmény, hogy ennek dacára az idei harmadosztályu kereseti adót tulmagasra szabták ki. Miután sérelmüket itt nem orvosolták, küldöttséget menesztettek dr. Lukács László pénzügyminiszterhez. E küldöttség — melynek tagjai voltak: Braun Sándor, Kövesdy Kálmán, Kiss S. Zsigmond és Kondor Ödön — Zichy Aladár gróf kerületünk képviselőjének vezetése alatt hétfőn tisztelgett a miniszternél, arra kérvén a kegyelmes urat, hogy adójukat méltányos alapra szállittassa le. Dr. Lukács László megigérte, hogy megvizsgálja az ügyet és amennyiben a kereskedőkön tényleg sérelem esett, azt haladéktalanul orvosolni fogja.

— **Elcsatolás.** A pénzügyminiszter a Tarányi Ferenc tulajdonát képező Nyirlak pusztát Sümeg nagyközségtől Gyömrő községhez csatolta át.

— **Gőzhenger.** A Nagykanizsa—Keszthely—Tapolca állami ut 47—49. szakaszát ujra kiépitik. Ezen ut kiépitéséhez, nem ugy, mint eddig, lovakkal vontatott hengert, hanem gőzhengert fognak használni.

— **Javithatlan.** Hercegh Mihály orosztonyi lakós életének felét a fegyházban töltötte. Ezelőtt 3 esztendővel az urodalmi házban betörést kisérelt meg, de megcsipték és elitélték ismét $2^{1}/_{2}$ évi fegyházra. Nemrég szabadult ki és már ismét bajban van. Most meg a felesége tulajdonát képező pincét törte fel és elhordván onnan a bort, azt eladta. Most tehát ismét törvény elé kerül a javithatlan Hercegh Mihály.

— **A tüzoltók uj ruhája.** Bár hüvös, esős időjárásunk van, azért a kalendárium szerint nyár van, amikor könnyü ruhában kell járni. Tüzoltóink is melegnek találták a régi uniformist, azért elhatározták, hogy nyári ruhát csináltatnak maguknak. Már meg is rendeltek 115 uj nyári egyenruhát, mely — kék csikos zubbonyból és vitorlavászon nadrágból fog állani. az uj nyári ruhát jövő hó 15-én szedik magukra tüzoltóink.

— **A jun. 15-én megtartott** mulatságon felülfizetések és készpénzadakozások: Alsódomborui Hirschler Miksa, özv. Somogyi Gyuláné, Ebenspanger Leó, Elek Ernő 10—10 kor., Unger Ullmann Elek 6 k., Eperjesy Gábor, dr. Hauser János, Vidor Samuné 5—5 k., Wusztl Lajosné 4 k., Bogenrieder Józsefné, Oszterhuber László, Pálfi Alajos, Radnai Jenő 3—3 k., Saller Lajosné 2 k. 50 f., özv. Dobrovics Dömötörné, Hajdu Gyula, Bakalarz százados, Rosenfeld József, N. N., Tinagl Lajosné, Knortzer Györgyné, Viezner Gyula, Köhler Antal, Dauscha Ottó, dr. Lőke Emil, Bajer Vinczéné, Kasztl testvérek, Juk Béla 2—2 k., Fábián Zsigmondné 1 k. 50 f., N. N., Dezsényi Géza, Birck Miksa, özv. Bárláné, Bogenrieder József, Galubich Lajos, Tretter Mihály, Sterneck Zsigmond, Franz Lajos, Marton Ignác, N. N., dr. Blau Simon, Erdélyi Gyula, Kálóczy János, Wéber Károly, N. N., Jerily Adolf 1—1 k., Hayek József 60 f., Lajpczig Antal 50 f., dr. Bentzik Ferencné 10 k., özv. Mantuano Józsefné 6 k., Böhm Emil 7 k. 70 f., ifj. Wajdits József 3 k, Farkas Vilma, dr. Szigethy Károlyné, Deák Péterné 2—2 k., Zadubánszky Lajosné 5 k. 96 f., Pálfy Alajosné 4 k.

— **Az olvasóhoz!** Az Egyetértés ma az egyetlen ujság, amely függetlenül pártoktól, érdekcsoportoktól védi az ország nagy igazait, jogait, alkotmányát. Ez őrségen nem ismer tekintetet, alkuvást, köntörfalazást. Manapság politikai legfőbb célja abban csucsosodik ki, hogy kivivja az ország gazdasági önállóságát. A szerkesztőség, megerősödve az irodalom és a zsurnalisztika legjobb munkásaival, élén Fenyő Sándor főszerkesztővel és Eötvös Károlylyal, nagynevü szépirodalmi főmunkatársával, lelkesen és szeretettel szolgálja e kitüzött célokat. Arra törekszik az Egyetértés, hogy hirszolgálata a legkimeritőbb legyen, gondoskodik érdekes és aktuális olvasmányokról bőségesen, tárcarovata változatosság dolgában kimerithetlen. Mint a nemzeti ügyek és érdekek védője és harcosa, kéri az Egyetértés a nagy közönség támogatását. Eötvös Károly tovább irja feltünést keltő nagy munkáját: Az eszlári nagy per-t. Egyre fokozódik az Egyetértés nagynevü szépirodalmi főmunkatársa e művének nagy érdekessége. Az eddig megjelent közleményeket az ujonnan belépő előfizetők külön lenyomatban, dijtalanul kapják meg. Karácsonyra az Egyetértés nagy meglepetésben részesiti olvasóit. Érdekes és értékes lesz, amivel kedveskedni fog, olyan nagyszabásu ajándék, amilyenhez hasonlót csak a külföldi nagy lapok juttatnak közönségüknek. Az uj évnegyedben feltünést keltő uj regény közlését kezdi meg: Sienkiewic, a világhirü lengyel iró, egyik legragyogóbb uj művét mutatja be A kis ezredes cimen. Figyelembe ajánljuk olvasóinknak, hogy a legszebb és legtartalmasabb magyar divatlapnak: a Divatszalon kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében előfizetőink e lapot kedvezményes áron: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az Egyetértés előfizetésével egy utalványon beküldhetők. Az Egyetértés előfizetési ára: Egy hóra 3 kor. 60 fill., negyedévre 10 kor., félévre 20 kor., egész évre 40 kor. Tisztviselők, lelkészek, tanitók és katonák számára kedvezményes áron küldjük. És pedig: Egy hóra 2 korona 40 fillérért, negyedévre 7 koronáért, félévre 14 koronáért, egész évre 28 koronáért. Mutatványszámot kivánatra szivesen küldünk. Az Egyetértés szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, IV., Papnövelde-utca 8.

— **A „Tarka Szinpad"** nagy sikereket aratott pompás műsorával két hónapi vidéki körúton van. Előadott műsorszámai mindenkinél kedves emlékben maradnak. Klökner Ede budapesti zeneműkiadónál a kinél a „Tarka Szinpad" összes műsorszámai megjelentek ép most jelent meg és küldetett be hozzánk: A „Tekintetes ur!" dalos cigánytörténet. Szövege Kalotay Sándortól, zenéje Lányi Ernőtől énekli Baumann Károly. Ára 1 kor. 60 fill. „Forgalmi akadály" vasutas kuplé Kalotay és Donáthtól énekli Kornay Berta. Ára 2 kor. és Huber Sándor „Tarka Szinpad induló" összeállitva a „Tarka Szinpad" legszebb dallamaiból. Ára 1 kor. 50 fill. A műsor összes számai megrendelhetők Klökner Ede zenemű kiadóhivatalában Budapesten,

VIII. József-körut 22|24. s ajánljuk a zenepiac e mindvégig hazai termékeit lelkes közönségünk figyelmébe.

— **Ingyenes diszmű ajándék.** Aki e cimet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről, kél szárnyra e hir. A Pesti Napló Magyarországnak e legrégibb pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékul adván — teljesen ingyen — a gyönyörü kötésü, remek illusztrációkkal diszitett Zichy Mihály albumot. E valóban értékes és nagy irodalmi becscsel biró müvet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti Napló uj kvárt kiadásában karácsonyi ajándékul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják dijtalanul azok az uj előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— 1902. jun. 21-től—27-ig. —

Matics Milán géplakatos: Rozália.

Hahn Miksa bodegás: halva született leány.

Tőke János kocsis: János.

Kálovics György földmives: Erzsébet.

Snepf György földmives: József.

Gorina János földmives: Juliánna.

Singer Márkus házaló: Margit.

Robinsohn Albert kereskedő: Gizella.

Remete Géza ügyvéd: Ilona.

Csiszár Gábor napszámos: Teréz.

Kálovics József földmives: Juliánna.

—

Halálozások:

— 1902. jun. 21-től—27-ig. —

Auer János földmives rk. 62 éves: gyomorrák.

Snef Károly földmives, rk. 16 éves: tüdőgümőkór.

Szalay Anna rk. 29 napos: bujakór.

Tóth Károly rk. 1 hónapos: bélhurut.

Buzánec István rk. v. munkás, 78 éves: bárzsingrák.

Remecz István rk. 6 hónapos: bélhurut.

Berke Juliánna rk. 23 hónapos: hörghurut.

Velecz Géza rk. kovács, 28 éves: hashártyalob.

—

Házasságot kötöttek:

— 1902. jun. 21-től—27-ig. —

Vincek József napszámos — Bertók Rozáliával.

Prucser József p. és t. s. tiszt — Hajdu Máriával.

Godina József földmives — Polai Katalinnal.

Berger György cipész — Pacsits Juliánnával.

SZINHAZ.

Pénteken a „Suhanc" került szinre. Arady igen kedvesen játszotta a cimszerepet. Pajkos volt, mint egy suhanc, de a mellett bájos is. Mányay ez este kevésbbé volt diszponálva. Sokat nevettünk Kövessynek és Latabárnak, ki ismét kitüntette magát. Marad végre Kozma a tenorista. Rendelkezik a tenoristák összes kitüntető és megkülönböztető sajátságaival, t. i.: bajusza van, s kezét, ha énekel mellére teszi. Különben hangja eléggé csengő. Ma csak kis szerepe volt, várjunk hát a végleges itélettel, mondjuk „Hoffmann meséi"-ig.

Szombaton ment másodszor a „Zsába".

Vasárnap délután „Az uj honpolgár", Kövessyvel a cimszerepben. Kár volt, nem este adni. Végre vasárnap este a „Sárga csikó", került szinre. A szereplők szembetünő igyekezettel játszottak. Ugylátszik mégis csak a népszinmű és operette az a tér, amelyen Kövessy társasága legügyesebben működik.

Hétfőn „Katalin"-t láttuk amaz operettet, melyet a fővárosi lapok még nem is olyan régen annyi dicsérettel fogadtak. Talán a fejletlen műérzék okozta, hogy az annyira feldicsért darab nekem sehogysem tetszett. Lehet talán az is, hogy a tulcsigázott, feszült várakozást az előadás nem elégithette ki. De ezt kevésbbé hiszem; mégis csak a darabban lehet a hiba. Kellemes pihenőnek véltem „Katalin"-t az angol operetteknek a néger muzsikára emlékeztető zenéje és örökös inas és szobaleány szerelmei között. S ime hosszu, unalmas négy felvonás tele émelygős zenével, perverz jelenetekkel. A cárnő ostromolja szerelmével a fiatal Germain hadnagyot. Valósággal tolakodik, s hijával van minden büszkeségnek. Igaz, hogy az operettetől nem várhatunk jellemeket, de mégis furcsa, mikor azt kell mondanunk: Katalin cárnő nagyzási hóbortban szenved, azt hiszi, hogy ő a Virág Marcsa. Mányay igyekezte megszemélyesiteni ezt a lehetetlen és következetlen alakot. Zenei tudással énekelt. De a fájdalmas, mély érzéssel teli ének nem állott összhangban a mohó szerelmi vágygyal. Igy legalább cárnői méltóságához volt következetes; mert a másik véglet: az érzékiség visszaadása az énekszámok zenéjéhez nem illett volna. Egyáltalában tatárul van az, hogy a cárnő boldogtalanságról dalol, s minden nap más szeretője van. Elmondhatjuk hát az operetteről, hogy a hősnő érzékiségéhez képest nem eléggé zsarnok; zenéje pedig nincs összhangban a hősnő lelkiállapotával. Germain — Arady nem játszott olyan kedvvel, mint máskor. Különösen a IV. felvonásban volt igen lanyha. Pedig a „Gárdanóta," de szépen hangzanék az ő ajkairól! Valószinüleg a partnere rontotta el a jó kedvét, mint szerény magamnak is. Sem Latabár, sem Pesti nem tudott élénkséget önteni ez unalmas darabba.

Kedden a „Páholy" járta. A kacagtató francia bohózatok közül való. Az após és vő szabadkömiveseknek vallják magukat, mindketten azért, hogy görbe napjaikat leplezzék. Azonban rajt vesztenek. A kacagtató jelenetek egymást érték. Kövessy remekül játszott; Könyves olyan könnyed eleganciával, hogy bárki is megirigyelhetné. Pesti, mint nőimitator, Latabár, mint Dinszky olyan jól játszottak, hogy jobban alig lehet. Azonban ..... hogy mindig felütik fejüket ezek az „azonban"-ok ... Bokodyné gyengén alakitott és vele együtt az összes női szereplők. A hatást még igy se rontották, olyan kitünő volt partnereik játéka.

Szerdán hosszas akaródzás és vajudás után végre „Hoffmann meséi" kerültek szinre. Ezt az operát már sokan próbálták megérteni, s sajnos csak az igyekezet mellett maradt. Különösen a szerdai előadás nyomán volt ez lehetetlen, u. i. igen megtizedelték. A szereplők meglepő ügyességgel adták szerepeiket. Kozma — Hoffmann kitünően énekelt és játszott, ugyanez szól Mányayra is. Érckövy csengő baritonja és kitünő maszkja megborzongtatta a nézőközönség hátát. Szép hangja van Ádámnak is. Kár, hogy a zenekar oly hangosan kisér, igy az első padsorokban az énekből keveset hallani.

Igazán élvezetes volt a csütörtöki est. Sardounak „Szókimondó asszonyság"-át láttuk. Vidéki szinpadon alig adják a darabot, mert az összes szerepekhez igazi művészek kellenek. Szinészeink igazán fényesen feleltek meg feladatuknak. Kiemelkedik mindannyi közül Makó Ayda. Kifogástalanul adta szerepét. Benedek elég ügyesen maszkirozta Napoleont, de még ügyesebben játszotta a szeszélyes, ideges zsarnokot. A fényes előadásban előkelő része volt még Pestinek, Könyvesnek, Bokodynénak és Latabárnak. Valamennyien azonban messze elmaradtak Makó Ayda természetes játéka mögött.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Műkedvelők fényképezéséhez?** Elismert legjobb szalon és utazási fényképező készülékek uj felülmulhatatlan pillanatnyi kézi-készülékek, továbbá mindennemű fényképezőkellékek A. Moll cs. és kir. udvari szállitónál, Bécs, I. Tuchlauben 9. Fényképező kellék üzlet alapittatott 1854. — Kivánatra nagy képes árjegyzék ingyen.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

„MARGIT"
GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (BEREG-MEGYE.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek fölé emelik. Kitünő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővészeseknél még akkor is, ha vérköpésük van, a „Margit-viz" megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a tölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A hugysavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnak a „Margit"-forrásnak a hozzáhasonló összetételü gyógyvizek fölött.

MINT IVOVIZ
kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

FŐRAKTÁR:
ÉDESKUTY L. BUDAPESTEN,
cs. és kir. udv. szállitó.
Ásványviz-nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchen A. Ausztria. Feltalálója az Antirheumatikus és Antiathritikus vértisztitó teanak, köszvény és rheumánál.

Midőn én a nyilvánosság elé lépek, csakis azért történik, miután kötelességemnek tartom, Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben legmélyebb köszönetemet fejezni azon szolgálatokért, melyeket az ő vértisztitó teája fájdalmas rheumatikus szenvedéseimben tett és hogy azokat, akik ettől a borzasztó szenvedéstől felkerestetnek, figyelmessé tegyem. Nem vagyok képes azon öldöklő fájdalmakat leirni, melyeket már 3 év óta minden időváltozásnál tagjaimban éreztem, s melyektől sem gyógyszerek, sem a badeni (Bécs mellett) kénfürdők használata szabaditott meg. Álmatlanul hánykódtam éjjelenkint ágyamban, étvágyom napról-napra fogyott, kinézésem szemlátomást rosszabodott és egész testi erőm veszitett. Négyheti használata után fenti teának fájdalmaimtól nemcsak hogy megszabadultam, s vagyok megszabaditva, miután már hat hét óta nem iszom e teából, de egész testi hogylétem javult. Szoros meggyőződésem, hogy mindenki, ki hasonló fájdalmakban szenved és ezen tea használatához folyamodott, szintugy fogja Wilhelm Ferenc urat áldani, mint én.

Őszinte nagyrabecsüléssel

Butschin—Streitfeld grófnő
alezredes neje.

Évenkinti előállitás 39 millió szelencze.
NESTLÉ FÉLE gyermekliszt.
Teljes tápláték csecsemők és gyomorbetegek számára legjobb havasi tejet tartalmaz.
Naponkinti tejfogyasztás 184000 liter.

Dr. Grimm gyógy- és vizgyógyintézete
Savanyukut
Sopron-megye.

Vasutállomás N.-kanizsától 4 óra. Az összes vizgyógymódok, szénsavas és villanyos, kétcellás fürdők stb.
Mérsékelt árak.
Idénykezdet: Máj. hól.
Prospektusok és felvilágositások az igazgatóság által.

Tartományi
Rohitsi
Savanyuviz
TEMPEL FORRÁS
STYRIA FORRÁS
Főraktár Magyarországon Hoffmann József cégnél
Budapest, Báthory-utcza 8. szám.
Állandó raktár Nagy-Kanizsán:
Brück Márkus és Társa szállitóknál.
Valódi

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapest (Budán),
Idény április hó 15-től október hó 15-ig
Kiváló gyógyhatással bir
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL
Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

HIRDETÉSEK.

Jó és olcsó órák, 3 évi jótállással privát vevőknek
KONRÁD JÁNOS
óragyára
arany, ezüst és ékszer áruk szállitó-háza
BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.
Cégem a cs. és k. birodalmi cimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.
Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

Schalek Henrik
HIRDETÉSI IRODÁJA
Bécs, I., Wollzeile 11, földszint és I. emelet
Alapittatott 1873 ✠ Telephon 809.
A cs. k. póstatakarékpénztár Clearing-számlája 804. 816.
ajánlja magát hirdetési megbizások gyors és olcsó elintézésére bel- és külföldi ujságok részére.
Szaktanácsok, hirdetési tervezetek, árszabások dijmentesen.
Legujabb nagy hirlap-árjegyzék hirdetőknek ingyen és bérmentve.
Saját gyüjteményes-hirdető rovat a
„Neue Freie Presse" és „Neues Wr. Tagblatt"
hirlapokban mindennemű hirdetés részére, mint: Adás-vételi közlések minden üzletágnak, Társ, képviseleti, ügynöki, állástkereső, ajánlati hirdetések stb.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai
melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirneves orvosoktól, mint könnyü hashajtó feloldó szer ajánltattatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen bevétetnek.
Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 k. 45 f. előleges beküldésénél egy tekercs bérmentve szállittatik.
KÉRJÜNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót" védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasitásaink és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.
NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára Z. K. 6/12
WIEN, I., Plankengasse 6.
Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS. Krems a Duna mellett
elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:
Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcellán hengerekkel.
Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerüeket.
Konkolyválasztó, Eureka. Tararek, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó-csigák, transzmissiók, tengelyágyak, perselyek. Seller és gyürükenés rendszerüeket.
Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.
Turbinák és vizikerekek, keret, kör es szalagfürészek, fagyaluló és csiszológépek kötőrökkel és zuzó-gépek mindennemű érc és kova, bazalt, mészkő, chamotte és gipsz részére.
Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.
Tömöröntésü rostélyok stb.
Legolcsóbb árak! *Árjegyzék ingyen bérmentve!*
Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett.
LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.
Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.
Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.
Vezérképviselőség és raktár a magyar korona országai részére Dénes B.-nél Budapest, VI. Váci körut 61.

Z.K. 6/26 902. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altestbántalmak**, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött **székrekedés**, májbántalom, vér tolulás, aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „**A. Moll**" feliratu ónozattal van zárva. **A Moll-féle francia borszesz és só** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer** köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — **Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.**

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a **bőr ékszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.**

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan **Moll A. védjegyével** van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya.)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési összehuzódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, górvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték, Hidegviz kurák zuhanynyal Kneipp szerint, egész éven át nyitva

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

9241
1902

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa közhirré teszi, hogy a közvágóhidon lévő béltisztitó, pacalmosó és száritó nyilvános szóbeli árlejtés utján 1902. évi szeptember hótól számitott 3 egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Az évi haszonbérre kikiáltási árul 910 korona állapittatik meg, az árverezni kivánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni, ezen bánatpénz a bérlő által egy negyed évi bérösszeg erejéig lesz kiegészitendő, mely összeg a bérleti időtartamára kaucióul fog szolgálni.

Az árverés határidejéül **f. évi julius hó 19-ik napjának d. e. 10 órája**, helyéül a v. tanács terme tüzetik.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a v. kiadónál a tanácsi irodában bárki által betekinthetők.

Mely árlejtésre a bérelni szándékozók ezennel meghivatnak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1902. évi junius hó 13.

VÉCSEY,
polgármester.

1135|902. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtató az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1901. évi V. 770|3 számu végzése következtében dr. Rothschild Jakab nagykanizsai ügyvéd által képviselt nagykanizsai takarékpénztári önsegélyző szövetkezet javára Rosenfeld (Révész) Lajos, Dr. Lőke Emil, Szalay Sándor ellen 300 k. s jár. erejéig 1901. évi október hó 4-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le és felülfoglalt 630 koronára becsült Rosenfeld (Révész) Lajosnál szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbiróság 1901. évi V. 770 b számu végzése folytán 300 k. tőkekövetelés, ennek 1899. évi január hó 9. napjától járó $6\frac{3}{4}\%$ kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó dij és eddig összesen 79 k. 20 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig a netán fizetett összeg levonásával N.-Kanizsán a helyszinén leendő eszközlésére

1902. évi julius hó 4. napjának
d. u. 2 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1902. évi julius hó 22. napján.

Maximovits György
kir. bir. vhajtó.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik **köszvénynél, csúznál és meghülésnél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „**Horgony**" védjegygyel és a „**Richter**" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
császi. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

A

Brázay-féle

sósborszesz

nélkülözhetlen háziszer.

Kapható mindenütt.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza, Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesitendők.

Minta ingyen! 20 fill. postaköltség ellenében

Minta ingyen! 20 fill. postaköltség ellenében

„IPE" californiai hajnövesztő hagyma

egy szenzációs **hajnövesztőszer**, amilyen Európában **eddig még soha sem volt.** Egy csomag „**Ipe**"-**hagymából** minden gyermek **maga készithet** mintegy 2 liter „**Ipe-hajvizet**" a melynek **szenzációs hatása** valóban mindenkit meglep. A **haj** már az első mosás után **háromszor olyan sürü lesz** mint előbb volt. A haj **soha** meg nem **őszül**. A **haj sürüsödéséért** felelősséget vállalunk. **Korpa** azonnal **eltünik 1 nagy csomag valódi „Ipe-hagymát" 2 frt.** fél csomagot 1 frtért szállitnuk minden világrészbe, (az összeg beküldése ellenében, esetleg bélyegjegyekben vagy utánvéttel) Mindenkinek saját érdekében áll, hogy 1 ilyen csomag **valódi „Ipe-hagymát"** megrendeljen. Egyébiránt szállitunk **kész „Ipe-hajvizet"** is üvegekben nagyság szerint **2·50 1·50** és **1** frtért **Őrizze meg** mindenki ezen hirdetést, mert ritkán fog megjelenni. **Tessék** a czimre **pontosan ügyelni** mert máskülönben felelősséget nem vállalhatunk. Első amerikai „**OJA**" vállalat, Bécs, IX. Währingerstrasse 16 I. emelet.

Szenzációs eredmény! Naponta tömérdek köszönő irat.

Szenzációs eredmény! Naponta tömérdek köszönő irat.

„MAYER" GÉPGYÁR

vas- és fémöntöde részv.-társ.

SZOMBATHELY.

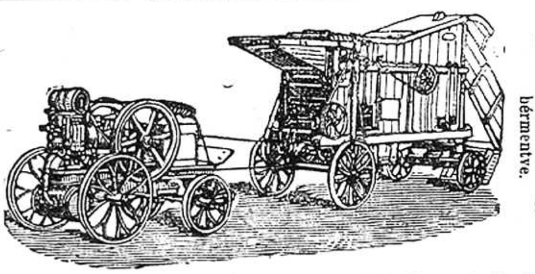

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Gyártunk: Mindennemü MEZŐGAZDASÁGI ÉS SZŐLŐMÜVELÉSI GÉPEKET. Kitünő szerkezetü BENZINMOTOROKAT 2—30 lóerőig, stabil alakban különféle ipari célokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes MŰMALOM BERENDEZÉSI GÉPEKET, valamint AZ OLAJGYÁRTÁSHOZ szükséges BERENDEZÉSEKET ÉS GÉPEKET. — Elvállalunk MINDEN A GÉPSZAKMÁBA VÁGÓ ALKALMI SZÜKSÉGLETEK szerkesztését és kivitelét.

Modern berendezésü VAS- ÉS FÉMÖNTŐDÉNK MINDENNEMÜ VAS- ÉS FÉMÖNTÉST nyers és megmunkált állapotban szállit.

FOGORVOS.

Med. Univ. Dr. SZÁSZ GÉZA fogorvos és volt Abazia fürdőorvos tisztelettel tudtára adja a nagyérdemü közönségnek, hogy ideiglenes tartózkodását itten, a nagyérdemü közönségnek nagy pártfogása miatt feladja és állandóan itten mint specialista fogorvos letelepedik és Erzsébet királyné tér 4. sz. alatt e hó vasárnap teljesen felszerelt mütermét megnyitja, a nagyérdemü közönség pártfogását továbbra is kérve,

tisztelettel

Dr. SZÁSZ GÉZA specialista fogorvos.

Szájpadlás nélküli fogak, fogsorok és arany koronák készitése a gyökereknek eltávolitása nélkül. Legujabb fogsorok fémlappal. Mérsékelt árak.

Katonák, vasuti és állami hivatalnokoknak 50 százalék engedmény.

Fog és fogtőhuzás a legujabb amerikai módszer szerinti érzéstelenitéssel teljesen fájdalom nélkül.

Fogtisztitás fájdalom nélkül.

Fogtömések aranynyal, platina, ezüst, cement, opál, üveg és porcellánnal.

Fogak és fogsorok mesteri kivitelben, kitünő anyagból.

Szegényeknek ingyen délelőtt 8—9-ig.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.